The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".

Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.

Editorial and Business Offices: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada. Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.

WEDNESDAY, FEBRUARY 7, 1962.

LATVIJA
AMERIKĀ

Nr. 10. TREŠDIEN, 1962. GADA 7. FBRRUĀRĪ 12. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi"

REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS

Redakcija un kantoris: 123 Huron Street, Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792.

J. Preisbergs

LATVIEŠU NAMS

Raksta autors zv. adv. J.Preisbergs ir viens no pazīstamākiem latviešu juristiem. Sabiedriskā darbā viņa vārds cieši saistīts ar Tautas Palīdzības un Karavīru palīdzības radīšanu pagājušā karā. J. Preisbergs labi pazīstams mūsu karaviriem. Viņš bija pirmais, kas tautas ziedotās veltes personīgi nogādāja mūsu cīnītājiem frontes pirmajās līnijās. Arī pēckara posmā J. Preisbergs ar latvisku atsaucību un padomu bijis klāt daudzu nacionālu pasākumu dibināšanā. Sodien cienījamais jurists savu roku pielicis arī Toronto latviešu nama radīšanā.

(Red.)

Mēs esam maza tauta, bet apveltīta lieliem idejām. Šīs idejas mums nepaliek tikai uz papīra, bet mēs tās protam īstenot arī dzīvē. Savu valsti mēs uzcēlām uz kara drupām, bez kādām materiālām bagātībām, bet gan vadoties no tā milzīgā gara spēka, kāds pieder mūsu tautai. Šis gara spēks vadīja mūsu karavīrus cīņā uz uzvaru un mūsu tautas darbiniekus cīņā par latviešu tautas tiesībām.

Īsā pastāvēšanas laikā mūsu tauta uzcēla tādus milzu piemineklus, kā agrāro reformu, kas deva drošus pamatus mūsu valsts iekārtai, Ķeguma spēkstaciju, kas bija liels atbalsts mūsu saimnieciskai labklājībai, Brāļu kapus, kā mūžīgu piemiņu mūsu karavīriem un Brīvības piemineklī mūsu tautas brīvībai.

Par šiem četriem panākumiem mēs varam teikt, tie ir stūrakmeņi mūsu lielo ideju pamatos un mēs varētu vēlēties, lai šīs lielās idejas un viņu īstenošana mūs neatstāj arī trimdā, bet lai tās, kā svēts mantojums, ir vienmēr mums klāt arī šeit, kad mēs ieceram lielas idejas un cenšamies tās īstenot.

Šo lielo ideju iecerēšana un īstenošana lai paliek kā vadmotīvs mūsu trimdas sabiedriskai rosībai, jo tad mēs būsim viņu cienīgi mantinieki un turpinātāji.

Latviešu nams ir liela ideja un, teiksim, lielākā, kādu jebkad latviešu sabiedrība Toronto iecerējusi. Priekš mūsu sabiedrības tā ir tikpat liela kā augšminētās mūsu tautai, un visas pazīmes rāda, ka mēs viņu īstenosim.

Pirms desmit gadiem mēs sākām domāt par latviešu nama celšanu. Divās organizāciju pārstāvju sanāksmēs nolēmām sākt, bet neizturējām raksturu. Nav mums nolūks kādam ko pārmest, bet gan attaisnot. Toreiz mēs visi bijām savas šejienes dzīves sākumā, mums nebija nekādas rocības, bet vajadzība organizācijām pēc pajumtes bija absolūta nepieciešamība, un tādēļ izšķirāmies par mazā cilvēka ideju: „Katram savs stūrītis . . . " un to arī īstenojām.

Tagad apstākļi krasi mainījušies. Mums daudziem ir savas mājas, pat vasarnīcas, savi auto, dažām ģimenēm pat vairāki, daudziem labi atalgots darbs un tāpat daudziem paprāvs konts bankā un mums visiem pat ir jau sava banka. Vai pie šādiem apstākļiem mēs, atklāti roku uz sirdi liekot, drīkstētu teikt nē, mēs nevaram? Un ja mēs tomēr teiktu nē, tad būtu pamats atzinumam, ka mēs neesam savas tautas lielo ideju pateicīgi mantinieki. Tādēļ neteiksim nē!

Bet kas vajadzīgs, lai latviešu nams taptu?

Vispirms uzticība vienam pret otru. Organizācijām savā starpā. Atsevišķi stāvošiem pret organizācijām, un otrādi.

Laba saderība kopīgā darbā. Nevienam neko nepārmest, bet būt sirsnīgi pateicīgiem par katru domu, labu padomu, par katru soli un it sevišķi par katru dolaru šim mūsu kopīgam lielajam mērķim. Sirsnīgi pamudināt un lūgt katru ņemt dalību šinī mūsu lielajā pasākumā.

Varēšana un sirsnīga griba, lai latviešu nams taptu.

(Nobeigums 8. pp.)

Pavalstniecības un iecelošanas ministre Ellena I. Fērklo, ievērojot kādas latviešu māmuļas lūgumu, personīgi izkārtoja ātru iecelošanas vīzas saņemšanu ilgi neredzētiem piederīgiem.

Kremlis atsāk atomieroču mēģinājumus

PĒC ŽENĒVAS SARUNU IZJUKŠANAS KRIEVI ATSĀK MĒĢINĀJUMUS PAZEMĒ. AMERIKĀŅI GATAVOJAS ŪDEŅRAŽBUMBU MĒĢINĀJUMIEM ŠĀ GADA PAVASARĪ. ARĢENTĪNA PIEŅEM STIŅGRĀKU NOSTĀJU PRET KOMŪNISTU KUBU. PORTUGĀLE PRETOJAS APVIENOTO NĀCIJU PROPONĒTAI ANGOLAS NEATKARĪBAI. PARĪZE BAIDĀS NO LABĀ SPĀRNA EKSTRĒMISTU UN SLEPENĀS ARMIJAS ORGANIZĀCIJAS APVĒRSUMA FRANCIJĀ.

Pagājušās nedēļas nogalē Sav. Valstu atomenerģijas komisija atklāja, ka Padomju Savienība atsākusi atomieroču mēģinājumus, šoreiz pazemē. Šis, starp citu, ir pirmais gadījums, kad amerikāņi publicējuši oficiālus datus par kādu krievu pazemes sprādzienu.

Atomenerģijas komisija paskaidro, ka padomju zemes mēģinājumu sērijai daudz lielāka politiskā nekā militārā un zinātniskā nozīme. Krievu mērķis ir divējāds. Vispirms, parādīt pārējai pasaulei, ka Maskava rēķinās ar tās protestiem pret atomieroču mēģinājumiem gaisā. Tas, ka viņi protestus neievēroja tad, kad tas viņiem nebija izdevīgi to darīt, pasaulei jau pamazām sāk aizmirsties. Pasaules atmiņa ir ļoti bēdīga! Otrs iemesls atomieroču mēģinājumu atsākšanai ir visai riskants solis propagandas laukā, bet krievi cer vākt bagātu ražu. Atsākdami atomieroču mēģinājumus, krievi vērsuši uzmanību uz sevi un mēģinājumiem — kas notiek pazemē un nevienam nekā jauna nedara. Bet jaunā daritāji vēl slēpjas! Ne vēlāk kā šā gada aprīļa mēnesī amerikāņi atsāks ūdeņražbumbu mēģinājumus Klusā okeanā. Un tie būs mēģinājumi atmosfairā tāpat kā padomju pag. rudens sērija. Ar pazemes mēģinājumiem krievi būs pag. gada rudenī sakatinātō pasaules domāšanu pagriezuši uz savu pusi, radot situāciju, kurā amerikāņu mēģinājumi atmosfairā sacels daudz skaļāku sašutuma vētru nekā Padomju Savienība. Jāatceras tikai netīrā krievu spēle Ženēvā — nevienu nebrīdinot, sākās atomieroču mēģinājumi, tika pārtrauktas 36 mēnešu ilgās sarunas. Pēc sērijas izbeigšanās Ženēvas sarunas gan tika atsāktas ,bet tikai, lai Pad. Savienība varētu pateikt Sav. Valstīm un Anglijai, ka starptautiska atomieroču mēģinājumu pārtraukuma pārrunāšana tai nav pieņemama. Ar to tika pārvilkta svītra Ženēvas konferencei. Delegācijas vēl nebija paspējušas izklīst, kad Padomju Savienība jau sāka spridzināt.

Amerikas Valstu Organizācijā, tagad deklarējusi, ka tā nerēķināsies ar Uragvajā pieņemtiem lēmumiem un turpinās tirgoties ar Kastro tāpat kā līdz šim.

Arģentīnas labvēlīgā nostāja pret Kastro gandriz izsauca valdības krīzi. Flotes, aviācijas un armijas komandieri iesniedza ultimātu prezidentam Frondizi, pieprasot nekavējošu diplomātisko attiecksmju pārtraukšanu ar Kubu. Redzēdams, ka militāristi nejoko, prezidents nekavējoties atsauca Arģentīnas sūtni no Havanas, un praktiski var uzskatīt, ka Arģentīna ar Kubu attieksmes pārtraukusi.

Uragvajā ārlietu ministru konferences lēmumi atnesīs arodbiedrību izsludinātu vispārēju streiku šā gada 7. februārī. Arodbiedrību vadība neapmierināta ar valdības negatīvo nostāju pret Kubu.

Un Havanā? Kubas galvas pilsētas ielās Kastro lojālisti demonstrēja pret Amerikas Valstu Organizāciju un sarīkoja tai grandiozas bēres.

LNAK SESIJAI SANĀKOT

Janvāris parasti ir biedrību gada sapulču mēnesis. Pārskati, revizijas, vēlēšanas un turpmākās darbības plāni tiek bieži minēti sarunās un presē. Un kad šis sabiedriski mazliet nervozais laiks sāk norimt, uz gadskārtējo sesiju pulcējas arī Kanadas latviešu centrālās pārstāvības — LNAK padomes locekļi. Pāris dienu sanāksmē tie sver un vēti iepriekšējo darbu un meklē labākus ceļus latviešu nacionālās politikas īstenošanai nākotnē. Kaut arī tas viss notiek bez sevišķa akcentējuma uz ārpusi, latviešu latviskajai dzīvei šinī plašajā un klimatiski paskarbajā zemē tas ir ļoti svarīgs un nozīmīgs.

Šī gada sesijai darba kārtībā ir likti sevišķas uzmanības vērti jautājumi. Blakus mūsu nacionālās kultūras un jaunatnes problēmām visai redzamu vietu ieņem arī politiskās rosības aktivizēšana. To paredzēts apskatīt speciālos referātos un plašāk pārrunāt padomes locekļu debatēs. Tas tāpēc, ka mūsu trimdas sabiedrībā šur un tur diezgan spilgti pavīdējusi tendence nacionāli politiskas lietas uzskatīt par nevajadzīgām.

Trimdas sākumā, kad dzīvojām trūcīgās bēgļu nometnēs, bieži dzirdējām apgalvojumus, ka mēs visi esam politiskie emigranti un ka tādi visi iedzemdes brīvības cīnītāju tēvi.

No galvenākiem mūsu uzdevumiem tad likās iespējami skaļāk pasaulei stāstīt par Latviju un citām okupētām zemēm nodarīto pārestību. Ir pagājuši gadi, mainījušies mūsu dzīves apstākļi un daudzu nostāja. Sodien daudzus politiskas lietas vairs neinteresē, jo tās neko taustāmu nedod personīgai labklājībai, bieži pat traucējot saimniecisko pasākumu sekmīgu īstenošanu. Patriotiskas izpausmes vairāk un vairāk tiek atstātas godību un jubileju gadījumiem, top organizācijas ar diezgan pilnām kasēm, bet politisko problēmu risināšanā pilnīgi inertas, uzskatot to par biedrības raksturam un sejai nepiederīgu izdarību. Ir pat manāms, ka veselas sabiedrības grupas pamazām ievelkas savā noslēgtajā iekšējā dzīvē, tikai svētku brīžos uzsaucot tostu Latvijai, pakavējoties slavenās pagātnes atmiņās vai necildinot no cēm vidus kādu reiz nākušu dziesmu.

Ir labs arī tas, bet tālu ne tas, ko kādreiz bijām iecerējuši un ko uzskatījām par savas jaunās dzīves svešumā pirmo pienākumu. Materiālā stabilitāte un neatkarība ir visai respektējami faktori katra personīgā dzīvē. Bet šiem faktoriem līdzīgās proporcijās ir jāiedarbojas arī uz sabiedriskās grupas vai kopības dzīves norisi. Citādi mūsu izcili sāktais ceļš pavisam drīz ievirsies dažādu sīku personīgu mērķu dzīļos un tur diezgan necilā veidā pazudīs bez miņas.

Ja salīdzinām šīs dienas iebraucēju stāvokli un lomu šinī zemē ar stāvokli 10 gadus atpakaļ, atrodam lielu starpību. Nepārprotami vairāk par to jāpāsteicas agrāko iebraucēju organizētai aktivitātei nekā atsevišķu cilvēku personīgās iekārtošanās mākai. Ja kāds no iebraucējiem iekārto glītu māju un labi paciešanā vietējos kaimiņus vai darba vietas bosus, par to tie ilgi slavē Jāni vai Pēteri kā jauku cilvēku, bet tas arī ir viss. Labvēlīgi grozījumi likumos un parašās iebraucēju tiesiskā stāvokļa uzlabošanai, no kā profitē plašākas aprindas, nāk tikai pēc spēcīgāku organizāciju iesniegumiem un pieteikuma, cik daudzu vēlētāju vārdā tiek runāts. Arī cietējau dzimtenes vārds un viņas smagais liktenis tiek augstākās un mums grūti sasniedzamās vietās pieminēts tikai pēc iespaidīgas organizēta spēka pieteikšanas. Un tā ir mūsu nacionālā politika, vispirms mūsu stāvokļa un tiesību nodrošināšanai šinī zemē un tad mūsu lielo nacionālo mērķu sekmēšanai starptautiskā laukā. Šis darbs un pienākums ir tikpat svarīgs kā skaista mājas iekārtošana, glītu spēkratu iegūšana, patīkamas nedēļas nogales pavadīšana brīvā dabā ar makšķeri vai šaujamo rokā, un to pēdējie nekad nedrīkst aizēnot. Katrs atsevišķi mēs to nevaram veikt, bet visi kopā lieliski. Tāpēc lai labākās sekmes nākamai LNAK padomei mūsu nacionālās politikas aktīvizēšanas laukā. Bet neaizmirsīsim, ka padome vien vēl nav viss. Lai šis darbs pātiesi labi sekmētos, esam nepieciešams katrs no mums ar savu labo vārdu, rīcību un ar savu ārtavu un siltu, atsaucīgu sirdi.

Šad un tad mēs esam apbrīnojuši, pat apskauduši, dažas tautas, kas caur gadu tūkstošu grūtībām un vajāšanām pratuši ne tikai nostabilizēt savu personīgo labklājību, bet arī paturēt skaidru, neapmiglotu galveno nacionālo mērķi. Papētot šos gadījumus tuvāk, vienmēr esam nākuši pie slēdziena, ka panākumu ģālvenais pamats ir bijis nacionālā disciplīna un veselīga pienākuma apziņa ne tikai pret sevi, bet arī pret kopību. Negribas ticēt, ka latvieši būtu no citāda materiāla veidoti un ka tādas pašas cerības mūsu tautas nākotnei būtu nepamatotas.

Varbūt zināms vājuma punkts slēpjas šad un tad mūsu pārdemokratiska pieejā sabiedriskām lietām, kas citos gadījumos atkal netiek konsekventi ievērota. Mēs visu gribam vēlēt atbilstoši skaitliem un pēc stingri ieturētas formas, visu gribam pamatīgi izdebatēt un izkritizēt un bieži kritika, par nožēlu, nāk tikai pašas kritikas dēļ. Mēs bieži laužam šķēpus par samērā sīkām un maznozīmīgām lietām, bet mums pietrūkst loģiskas demokratiskas izpratnes un konsekvences, ja vairākuma ievēlētās amata personas nav īsti pa degunam. Tad gaidītā atbalsta un respekta vietā mēs metam tiem ceļā sprungulus. Demokratijai pašai ir vienā ļoti vāja vieta, ka ne vienmēr tiek ievēlēti amatos tie gudrākie, spējīgākie un tālredzīgākie. Saprotams, ka mums vienmēr jācenšas ievēlēt labākos no labākiem, bet ja nu pieminētā nelaime gadījusies, tad mēs būsim slikti demokrati un ļoti vāji kopības locekļi, ja uzgriezīsim muguru kādai svarīgai institūcijai tikai tāpēc vien, ka tās priekšgalā šogad ievēlēts Jānis un es tā gribēju Pēteri. Ja institūcijas un kopības intereses to prasīs, nākamā gadā vēlēsim Pēteri, bet šogad, kamēr Jānis priekšgalā, mūsu pašu interesēs neliegsim viņam savu atbalstu. Demokratiskā forma no citām atšķiras galvenā kārtā tikai ar lēmumu pieņemšanas veidu, būtiski svarīga katrā sabiedrībā ir disciplīna, vienotība un mērķtiecība.

Šo visu sevišķi gribas, bez patosa un liekas retorikas, piemīnēt tagad īsi pirms LNAK padomes — augstākās Kanadas latviešu pārstāvības sesijas. Tani tiks daudz kas diskutēts, tiks pieņemti lēmumi, ievēlētas amata personas. Var gadīties, ka sesijas darba iznākums vienam otram sagādās personīgo vilšanos, bet labā ticībā, ka viss, kas darīts, darīts Latvijas un latvietības labad, akceptēsim nolemto un neliegsim pēc tam savu atbalstu iecerētā īstenošanai. Respektēsim paši savus amata vīrus, tad mūs vērtēs un cienīs arī citi, palīdzēsim paši sev, tad mums palīdzēs arī Dievs.

Labsirdīgā humorā runājot, vēlēsim vēl reizi labākos panākumus latviešu parlamentam nākamajā sesijā, un jau tagad pagudrosim, kas mums jādara, lai sesijā pieņemtie lēmumi un aicinājumi neizskanētu zilajās debesīs.

J. Niedra

PREZIDENTS DE GOLLS CĪNĀS PAR MIERU ALŽĪRIJĀ

Franču armijas pagrīdes organizācijas terroristi nodarbojas ar laupīšanām. Alžīrijas nacionālistu pagaidvaldības sēde Tunisā spriedīs par prezidenta de Golla pamiera priekšlikumiem. Septiņu gadu ilgais Alžīrijas karš var beigties jau tuvāko nedēļu laikā.

Lai likvidētu financiālās grūtības, kādās iestigusi franču labā spārna ekstrēmisti Alžīrijā, tāpat franču slepenā armijas organizāciju ONS, kas cīnās pret eventuālu Alžīrijas neatkarību no Francijas, pēdējo aģenti sākuši nodarboties ar laupīšanu. Vienā dienā labi organizētos uzbrukumos septiņām bankām Alžīras un Oranas pilsētās de Golla politiskie ienaidnieki nolaupījuši — 130.000 dolaru. Šī summa nekavējoties tiks izmantota pagrīdes darbības veicināšanai Ziemeļafrikā.

Kamēr eiropiešu kolonisti un prezidentam oponējošā virsnieku grupa cīnās par Alžīrijas kara turpināšanu un katēgoriski protestē pret moslēmu neatkarības centieniem, Francijas prezidents ved tikpat intensīvu kampaņu par Alžīrijas kara izbeigšanu un neatkarību alžīriešiem. Slepenās sarunās ar pēdējās pagaidvaldības pārstāvjiem Šveicē daļēja vienošanās jau panākta. Tagad prezidentam de Gollam vairs tikai atlicis nogaidīt, ko par Šveices slepeno sarunu rezultātiem lems Alžīrijas pagaidvaldība Tunisā. Ja tā akceptē Francijas piedāvājumus — pārtraukt kara darbību, zināmu laiku sadarboties ar Parīzi Alžīrijas pārvaldīšanā un pēc tam izvest vispārēju nobalsošanu par Alžīrijas politisko nākotni — tad septiņu gadu ilgais Ziemeļafrikas karš var tikt pārtraukts jau tuvāko nedēļu laikā. To panākt Francijas prezidents pūlējies jau trīs garus gadus.

FRANČU TANKI UN POLICIJA KONCENTRĒJAS PARĪZĒ

Francijas valdība — ļoti, ļoti nopietni — rēķinās ar politisku apvērsumu, slepenās armijas organizācijas mēģinājumu gāzt prezidentu de Gollu, novērst Alžīrijas neatkarību un turpināt karu Ziemeļafrikā.

Francijas valdības apvērsuma bailes nav bez pamata. Eiropiešu kolonistu un franču armijas slepenās organizācijas pārstāvji turpina uzbrukumus pret moslemu politiskiem pretiniekiem. Nedēļas nogalē vien šādos uzbrukumos mira vairāk kā 30 cilvēku.

Kamēr prezidents de Golls cīnās par Alžīrijas neatkarību, kolonisti un atsevišķas armijas virsnieku grupas tikpat citīgi cīnas par Alžīrijas palikšanu pie Francijas. Nav nekādu šaubu, ka gala iznākumā uzvarētājs paliks prezidents de Golls. Bet viņa uzvara var maksāt daudz dārgāk nekā viņš to bija iedomājies.

ANGOLAI

Pēc trīs koloniju zaudēšanas Indijā Portugāle tagad visiem spēkiem centīsies noturēt atlikušās territorijas, to starpā Angolu Afrikā. Minētā portugāļu kolonijā nemieri sākās drīz pēc traģiem Kongo republikā un vēl vienmēr turpinās.

Pag. nedēļas Apvienoto Nāciju sēdēs, kuŗas Portugāle boikotēja, 99 valstis balsoja par prasību uzsākt spert nekavējošus soļus Angolas neatkarības virzienā. Sav. Valstis un Anglija lēmumus atbalstīja. Francija no balsošanas atturējās, Islande sēdē iztūka un tikai Spānija un Dienvidafrika balsoja Portugāles labā.

Angolas 5 milj. iedzivotāju atrodas netiešā kara stāvoklī ar Portugāli jau kopš pag. gada sākuma un sensacionālā Santa Maria pasažieŗtvaikoņa nolaupīšanas epizoda.

Angolas debates Apvienotās Nācijās neierobežojās tikai ar sarunām par portugāļu koloniju. Tā ir arī ciņa Sav. Valstu un Padomju Savienības starpā, kuŗā pēdējā visiem spēkiem mēģina nomelnot kādu Ziemeļatlantijas organizācijas pārstāvi. Politiskā ciņā pret Portugāli krieviem pārsteidzoši nācies palikt zaudētājos.

PREZIDENTS FRONDIZI PADODAS MILITĀRISTIEM

Amerikas Valstu Organizācijas ārlietu ministru konference Punta del Estē, Uragvajā ir noslēgusies. Ne ar gluži tādiem rezultātiem, kādus būtu gribējušas Sav. Valstis ,bet ar pietiekamiem panākumiem, lai ārlietu ministrs Rasks uz Vašingtonu varētu atgriezties apmierināts.

Sav. Valstis prasīja saimnieciskas un politiskas sankcijas pret komūnistu Kubu. Politiskā laukā amerikāņiem sekmējās labāk nekā saimnieciskā, Raskam izcīnot nepieciešamo divu trešdaļu balsu vairākumu, lai Kastro Kubu izslēgtu no Amerikas Valstu Organizācijas. Amerikāņu uzvaru gan stipri mazināja apstāklis, ka par Kastro izslēgšanu nebalsoja tieši lielākās un iespaidīgākās Dienvidamerikas valstis kā Arģentīna, Brazilija, Čile un Meksika. Minēto valstu delegāti savu nostāju izskaidroja ar Amerikas Valstu Organizācijas chartu, kuŗā nekas nav minēts par kādas uzņemtas nācijas izslēgšanu.

Punta del Estes konference ir beigusies, bet tās rezultāti atbalsosies vēl ilgu laiku.Kanada, kas savā laikā atteicās iesaistīties Amerikas Valstu Organizācijā, tagad deklarējusi, ka tā nerēķināsies ar Uragvajā pieņemtiem lēmumiem un turpinās tirgoties ar Kastro tāpat kā līdz šim.

Arģentīnas labvēlīgā nostāja pret Kastro gandriz izsauca valdības krīzi. Flotes, aviācijas un armijas komandieri iesniedza ultimātu prezidentam Frondizi, pieprasot nekavējošu diplomātisko attiecksmju pārtraukšanu ar Kubu. Redzēdams, ka militāristi nejoko, prezidents nekavējoties atsauca Arģentīnas sūtni no Havanas, un praktiski var uzskatīt, ka Arģentīna ar Kubu attieksmes pārtraukusi.

Uragvajā ārlietu ministru konferences lēmumi atnesīs arodbiedrību izsludinātu vispārēju streiku šā gada 7. februārī. Arodbiedrību vadība neapmierināta ar valdības negatīvo nostāju pret Kubu.

Un Havanā? Kubas galvas pilsētas ielās Kastro lojālisti demonstrēja pret Amerikas Valstu Organizāciju un sarīkoja tai grandiozas bēres.

MEKLĒ DARBA DARĪTĀJUS

Doma radīt pašu latviešu darba biroju šim laikrakstam radās nolūkā palīdzēt tautiešiem grūtajos ziemas mēnešos.

Pagājušā gada panākumi mūs ierosināja akciju turpināt arī šoziem.

Pateicoties valdības tālredzīgai saimnieciskai politikai, bezdarba jautājums šodien nav vairs tik akūts. To mūsu lasītājiem nesen apliecināja federālās valdības darba ministrs M. Starr's, norādot, ka dažās profesijās tomēr ir vēl jārēķinās ar pārejošu darba pārtraukumu. Bezdarba piemeklētiem palīdz valdības iestādes. Arī mēs paši savā starpā, informējot viens otru par darba roku pieprasījumu, varam ko darīt.

Latviešu darba birža nupat atvērusi durvis, un šodien, pateicoties tautiešam V. Gravas atsaucībai, mēs varam piedāvāt darbu līdz maija mēnesim 30 latviešu amatniekiem — krāsotājiem. Darba vieta apm. 60 jūdzes no Toronto. Krāsojami jauni bungalovi. Tautieši, kas būtu ieinteresēti, lūgti nekavējoties rakstīt „Latvija Amerikā" Darba biržai, 154 St. Patrick St., Toronto.

Darba ministrs M. Starr's: „Šogad bezdarbs nebūs tik akūts."

LATVIJA

Nr. 10. TREŠDIEN, 1962. GADA 7. FEBRUĀRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas teipu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotus manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var nesatbilst redakcijas viedoklim.

KALPOT VARONĪGI

Pazīstamais sabiedriskais darbinieks un pretkomūnisma cīnītājs prāv. N. Trepša mūsu līdzstrādniekam izteicās:

Šinīs dienās latviešu tauta atzīmēja divas ļoti nozīmīgas dienas savā vēsturē: 26. janvāri un 28. janvāri.

26. janvārī mēs pieminējām Latvijas de jure atzimēšanu. Ar šo datumu 1921. gadā pasaules valstu forumā ienāca Latvijas suverēnā republika, kā pilntiesīga un citu atzīta, līdzvērtīga valsts. Ar to tad latvju tautai piedāvājās tie centieni, kas ir katras tautas - dabiska tieksme — pēc suverēnas varas pār savu neatkarīgu dzīvi. Ar to arī cilvēces tiesiskajā chronikā atvēra jaunu lapu — Latvijas lapu — ko vairs nevar nekādi izņīcināt. Kamēr vien būs dzīva latvju tauta, būs neatlaidīga saspringuma prasība, lai būtu arī Latvijas valsts. Lai kādas varas uz laiku pārtrauc mūsu valsts neatkarību, lai kādi melu plūdi cenšas iestāstīt, ka latvju tauta vairs negrib brīvības, tas viss būs veltīgi. Latvju valsts, kas ar 1921. gada 26. janvāri sāka eksistēt starptautiskā forumā, nav izņīcināma tik ilgi, kamēr ir latvju tauta.

28. janvāri atzīmējam dienu, kuru kopš 1935. gada sauc par draudzīgā aicinājuma dienu. Šī aicinājuma mudināti, latvieši savā zemē atcerējās savas pirmās skolas un citas iestādes, ziedojot grāmatas, gleznas, mācības līdzekļus, naudu. Kaut šo draudzīgo [illegible] laika valdības galva, tā istais autors nav zināms. Bet tāda anonimitāte ir arī ļoti piemērota kustībai, kas, varētu teikt, ir no tautas dvēseles nolasīta un ar tās stihisko spēku piepildīta varenā garīgas augšanas tieksmē.

Šie divi datumi nav tikai pagātnes statiski liecinieki, tie ir pilni sāpīga spraiguma, tie sauc uz darbību, uz piepildījumu.

26. janvāris mums atgādina, ka lai arī Latvija vēl šodien ir de jure, tomēr de facto Latvijas valsts pašreiz nav. Tāpēc katram latvietim šodien, lai kur tas būtu, visi spēki ir jāziedo Latvijas neatkarības atgūšanai. Mums ir jāpārrevidē mūsu trimdas sauklji, vai tie atbilst laikmeta traģēdijas prasībām. Nevis — latviskumu saglabāt, bet latviski cīnīties. Nevis omuligi priecāties par latviskās folkloras un daiļamatniecības skaistumu, bet ar to rotāt cīņas karogu un iedzirkstīt cīņas dziesmas. Šodien nav laiks Gaujas ļīču un Staburaga liriskai apcerei. Tagadējam laikmetam rezonē Nāves sala, Kalpaks, strēlnieki, leģionāri.

Arī 28. janvārim šodien ir cita jēga. 1935. gadā bija miera un skaidru debesu laiks. Saulē raugoties, toreiz latvju tauta kāpināja savas kultūras ziedu priekšu un augļīgumu. Tāpēc varēja domāt par skolām, grāmatām un gleznām. Varēja dot savai jaunatnei visu to vērtīgāko no nacionālās kultūras apcirkņiem.

Šodien draudzīgais aicinājums patiesībā ir draudzīgais aicinājums, kas brīdina par bīstamiem, jā — likteņīgiem draudiem latvju tautas pastāvēšanai. Tāpēc šodien aicinājums ir nevis uz skaisto un pieciešamo, bet uz cildeno un vispirms nepieciešamo. Un vispirms, uz ko šodien ir jāmodina un jāmudina, ir cīņa par latviešu tautas eksistenci, ko dzimtenē maļ nežēlīgais iebrucējs, bet trimdā drupina mietpilsoniskā pieticība.

Dzimtenē mūsu jaunatni apdraud komūnisms, svešais koloniālisms un bezdievība. Uzturēt latviskumu jaunatnē dzimtenē šodien ir varoņība. Turpretim mums ar latviskuma uzturēšanu vien nepietiek. Mums ir jācīnās par mūsu tautas brīvību, par mūsu jauno audzi dzimtenē, lai tā būtu latviska, lai latvju tautas pastāvēšana tiktu patiesī nodrošināta.

Šie abi datumi — 26. un 28. janvāris — ir svarīgi savā gadskārtā, jo tanis latvieši — vai tie būtu cietējā dzimtenē, vai vienaldzīgajā pasaulē, — zinās vienoti esam šo dienu jēgā, šo dienu aicinājumā.

Bet atbilstoši kalpot abu šo dienu jēgai — kalpot cildeni, varoņi, latviski — mums vajag katru dienu, katru stundu.

Religisks disputs dzimtenē

Šo rindu autora rokās nācis no Latvijas saņemts laikraksta izgriezums ar interesantu rakstu: Kāpēc viņi sāka iet maldu ceļus. Rakstā atreferēts Politisko zinātņu populārizēšanas biedrības Ventspils nodaļas sarīkotais disputa vakars „Par to, ko māca baptistu baznīca". Sarīkojums izraisījis lielu interesi un vietējā kultūras nama zāle bijusi pilna klausītājiem ,kas pārstāvējuši kā ticīgo, tā neticīgo rindas.

Vispirms pie vārda laists „kādreizējais baptistu draudzes sludinātājs O. Puķītis", kam esot pieticis „spēka piebiedroties drosmīgo un dzīves priecīgo komūnisma cēlāju saimei". Viņš aizstāvējis „uzskatu ,ka sekošana reliģijas tvanam nevar dot ne īstu laimi, ne pilnvērtīgu cilvēka cieņīgu dzīvi". Diemžēl, Toronto baptistu draudzes locekļi ,kas nākuši no Ventspils, tādu sludinātāju Puķīti nevar atminēties.

Tālāk atsevišķa nodaļa zem virsraksta „Cik stipra ir Jūsu ticība?" veltīta māc. Z. Ludvigam, kas sanāksmē nebija ieradies. Viņam izteikti pārmetumi, norādot, ka Ventspils pašreizējais baptistu draudzes mācītājs kā „speciāli šim uzdevumam gatavojies cilvēks būtu varējis veiksmīgāk savu pārliecību pierādīt". Rakstā atgādināts pat, ka „Kristus mācekļi un apustuļi esot pacietuši zaimus un pazemojumus", no kā minētajā disputā „mūsu pilsētas bapt. draudzes sludinātajam nebija jābaidās". Bet cik liela bija drošība, ka māc. Ludvigam vēlāk par savas pārliecības sludināšanu ārpus baznīcas sienām nav jāatbild tiesas zālē, uz to raksts atbildi nedod. Cik ļoti okupantu režīms ar savu vilšīgo melu sistēmu cilvēkus iebaidījis, to zīmīgi parāda nesenais gadījums Austrālijā, kad no Igaunijas atvesta māte atteikusies izkāpt no lidmašīnas pirms viņa nav redzējusi savus bērnus, jo domājusi, ka ir aizvilināta uz Sibīriju.

Atreferējot vairāku baptistu draudzes locekļu (V. Ašnevica, A. Mieža, T. Bērziņa un K. Andersona) liecības, teikts: „Viņu runas bija līdzīgas kā ola olai: Kāds es biju kādreiz? Dzērājs, pēdējais nelietis . . . Tagad: strādāju, uzvedos pienācīgi." Pasvītrota šo liecību vienveidība ar Menģeļu Pēteŗa atzīšanos V. Lāča romānā Zvejnieka dēls un izteikts izbrīns, ka baptisti savas pastāvēšanas laikā nav atraduši neka iespaidīgāka „ticības labās ietekmes pierādīšanai". Dzērāju un citādi paklīdušu cilvēku pievēršanās reliģijai izskaidrota tādējādi, ka „tīri fizioloģisku apreibināšanos viņi apmaina pret garīgu apreibināšanos".

Nākošā nodaļa „Zonglētāji ar svēto rakstu pantiem" interesanta ar to, ka tanī atrodams labs birums Bībeles citātu, kuŗu uzdevums it kā pierādīt, cik Svētie Raksti pretrunīgi. Bet skaidri redzams, ka rakstītājs sava mērķa sasniegšanā pats visai neveiksmīgi mēģinājis rīkoties ar Sv. Rakstiem. Piemēra pēc, kā „pretrunīgas" minētas šādas rakstu vietas: „Kas negrib strādāt, tam arī nebūs ēst" (2. Tesal. 3, 10), un „Skatāties uz putniem gaisā: ne tie sēj, ne tie pļauj . . . un jūsu Debesu Tēvs tos baro" (Mat. 6, 26). Bet vai tad otrā rakstu vieta runā pirmajai pretī? Katrs svētdienas skolēns pasacīs, ka otrā pantā nav izteikts protests pret strādājošiem, bet ka Kristus tanī brīdina no pārmērīgām rūpēm un zūdīšanos laicīgas mantas dēļ. Un ka šis brīdinājums ir bijis vietā, par to šodien liecina pārpildītās nervu klīnikas, kuŗās lielākais slimnieku procents ir tieši zūdīšanās upuri.

Īpaša vieta ierādīta ostas strādnieka A. Straumera liecībai, kuŗa esot paudusi „apbrīnu par 'visspēcīgā radītāja' gudrību un cilvēka prāta niecīgumu". Runātājs Radītāja gudrību saskatījis saules gaismā un siltumā, elektrības ražotajā enerģijā un pat sīko sniega pārslu noteikti veidotajās formās. Bet raksta autors divainā kārtā šai apbrīnai pret Radītāju, kas tik plašu atbalsi atrod pat zinātnieku aprindās, nespēj ieraudzīt citu izskaidrojumu kā — zināšanu trūkumu. Viņš tādā mērā aizraujas ar apraksta par debesu ķermeņiem, viņu kustībām un likumiem, ka patiesi jābrīnās, kā šis virs aiz visas dzelzainās kosmisko kārtību un likumu pasaules nav pats spējis ieraudzīt kādas brīnumainas Inteliģences neredzamo roku, kādu Sākumu ,kas sniedzas pāri bezgalībai un mūžībai, un kuŗam tik vienreizēji piemērots cildenais vārds — Radītājs.

Raksta turpinājumā uzsvērts, ka „daudzās runās bija vērojams lielais iespaids, kādu uz bērniem atstāj uzaugšana reliģiskās ģimenēs". Ticīgu vecāku piemērs bērnu audzināšanā okupantiem ir kā dadzis acīs, un to viņi visiem spēkiem cenšas mazināt, kaut ārēji runā par reliģijas brīvību. Šinī sakarībā svarīgi atzīmēt arī nupat no dzimtenes saņemto ziņu par tur dzirdētiem draudiem, ka ticīgiem vecākiem bērni tikšot atņemti, jo viņi neprotot tos audzināt.

Raksta noslēgumā neparasts ir ieciētīgi - pamācošs tonis, kā pret šādiem „dziļā apmātībā" esošiem laudīm izturēties darba vietās citur. Šeit vispirms izcilākiem burtiem citēta PSKP programma: „Sistēmatiski jāveic plaša zinātniski ateistiska propaganda, pacietīgi jāizskaidro, cik aplami ir reliģiskie ticējumi, kas radušies senatnē . . . , kad nebija zināmi dabas un sabiedrības parādību cēloņi."

Ticīgie laudis komūnistu zemēs ir bijuši un paliks apspiesti un nicināti pilsoņi.

J. Arājs

OKUPĒTĀ LATVIJA BRĪDINA NO SPIEGIEM

Krievu valodā Rīgā iznākošais laikraksts „Sovetskaja Latvija" (Padomju Latvija) savā 12. janvāŗa numurā ievietojis interesantu ievadu, kuŗa virsraksts ir „Piesardzība ir mūsu ierocis". Rakstā starp citu teikts: „Mūsu republikas strādniekiem piesardzība ir viens no asākiem jautājumiem, jo mūsu jūŗas robeža ir gaŗa un mēs atrodamies ļoti tuvu kapitālistiskām valstīm. Monopolistu raidstacijas ik dienas gāž mums virsū apmelojumus un muļķīgus izgudrojumus. Imperiālistisko valstu slepenais dienests cenšas iesūtīt mūsu zemē avīzes, skrejlapas un vēstules, kaŗ satur apmelojumus pret padomju valdību. Laiku pa laikam tie mēģina ar izplatņiem nogādāt mūsu teritorijā spiegus. Lielākā daļa padomju cilvēku pilnībā izprot, cik bīstams ir imperiālistu izlūku dienests. Ir zināmi gadījumi, kur robežsargiem un KGB (Čekas) darbiniekiem ar strādnieku un kolchoznieku palīdzību izdevies iznīcināt spiegus, kaŗ iekļuvuši mūsu zemē kā tūristi, repatrianti (! Red.) ,vai vienkārši nolaidušies ar izplatņiem.

Labi mūsu dzimtenes patrioti nekad nevar saprasties ar tiem, kuŗi izplata pretpadomju materiālus, un ar tiem, kas tos klausās. Bet arvien vēl atrodas cilvēki ,kas lielās ar to, ka tie zinot valsts noslēpumus, un arvien vēl atrodas cilvēki, kuŗi neprot glabāt slepenos dokumentus."

Z.

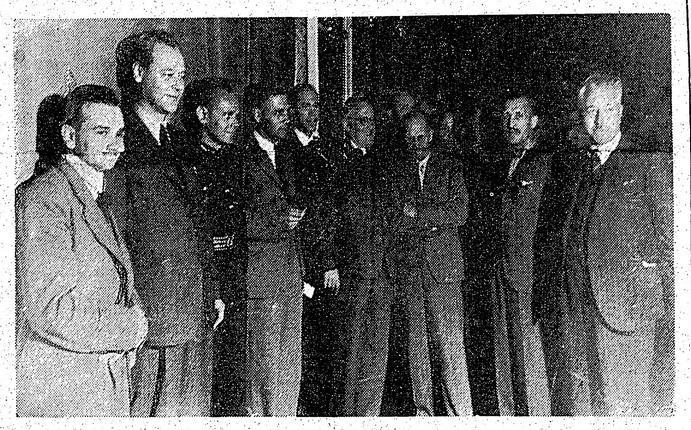

1940. gadā sarkanarmijas tanku aizsegā radās šī latviešu sarkano ķīparu „valdība". Atceraties mūsu tēvzemes kapračus. Dieva dzirnas maļ. Daudzi jau saņēmuši pelnīto sodu.

KOMŪNISTI IGAUNIJĀ TIESĀ BĒGĻUS

20. janvārī Tartū beidzās propagandas prāva pret trim igauņiem. Pret viņiem celta apsūdzība it kā tie esot piedalījušies 12.000 cilvēku iznīcināšanā Tartū vācu okupācijas laikā. Apsūdzētie ir Karls Linnass, kas dzīvo Amerikā, E. Viks, kas dzīvo Austrālijā, un kāds J. Jiriste, kas vienīgais bija klāt tiesas zālē. Padomju valdība pieprasīja ASV valdībai izdot Linnasu un Austrālijai izdot Viku, bet abas valstis šo prasību noraidīja. Visiem trim apsūdzētiem piespriests nāves sods, kas būs jāizcieš tikai Jiristem, bet diviem pārējiem sods piespriests aizmugurisķi.

Prāvai ir tīrs propagandas raksturs, jo komūnisti paši 1947. g. izdevuši grāmatu „Pašistu okupācija Igaunijā," kuŗā ievietoti izmeklēšanas materiāli par minēto cilvēku iznīcināšanu Tartū, pie kam tur ir teikts, ka šinī noziegumā vainojami vācieši.

Hoffs izkļuvis no Latvijas

Nesen Stokholmā no Latvijas ieradies viens no pazīstamajiem rūpniekiem — brāļiem Hoffiem. Viņi ir vairāki brāļi, dzimuši Igaunijā, tie bija Latvijas pavalstnieki, bet viņu veikalnieciskie pasākumi bija Latvijā, Igaunijā, Lietuvā un Francijā. Minēto Hoffu krievi aizveda 1941. gada 14. jūnijā uz Sibīriju, kur viņš pavadījis daudzus gadus. Viņš bijis nometnē, kuŗā atradusies arī „Jaunāko Ziņu" izdevēja Emilija Benjamiņa, kas mirusi 1941. gadā. Pirms pāris gadiem Hoffs atbrīvots un viņš atgriezies Rīgā. Viens no viņa brāļiem tagad ir Francijas pavalstnieks, un tas arī palīdzējis tam izkļūt no Latvijas.

Z.

KĀ KREMLIS SĒJ NEUZTICĪBU RIETUMU SABIEDROTO STARPĀ

Kopš otrā pasaules kaŗa beigām ir pagājuši vairāk kā 16 gadi. Ir notikusi Nirnbergas prāva, ir sodīti dažādi izcili nacionālsociālisti par kaŗa laikā izdarītiem noziegumiem. Visā šinī laikā Padomju Krievija, kas ir vienmēr bijusi sevišķi aktīva esošo un izdomāto kaŗa noziedznieku „atmaskošanā",nav nevienu reizi pieminējusi ģenerāļa Heusingera vārdu, kaut gan viņš nešķēpās kā Eichmans un citi. Interesanti, ka tikai tagad, kad minētais ģenerālis ieguvis izcilu posteni NATO, Kremļa biedri pēkšņi viņu ir atcerējušies! . . .

Jau decembrī Vācijai diezgan nelabvēlīgā britu prese ziņoja plašos rakstos par Padomju Krievijas uzbrukumu ģenerālim Heusingeram. Bija sevišķi pasvītrots krievu apgalvojums, ka Heusingers izstrādājis sīku uzbrukuma plānu Anglijai, pie kam bijis paredzēts ndibināt terroŗa režīmu Britanijā un iznīcināt britu patriotus. Bija uzsvērts arī, ka Hitlers bijis ļoti augstās domās par Heusingeru un piešķīris viņam plašas pilnvaras.

Tagad ir noticis jauns padomju „smagās artilerijas" uzbrukums Heusingeram. Padomju Krievijas žurnāla „Ogoņok" janvāŗa numurā ir ievietots plašs, sentimentālā toni ieturēts, raksts par Heusingera kareivju rīcību Ukrainas sādžā Korjukovkā. Rakstam pievienoti raudošu sieviešu attēli . . . un redzams pat milzīgs krusts sniegainā laukumā (arī vajāta kristīanisma simboli tiek lietoti, lai radītu lielāku efektu!). Jāatzīmē, ka minēto žurnālu abonē daudzas britu bibliotēkas un skolas, tātad raksts domāts propagandai ārzemēs.

Krievi jau kopš 18. g. simteņa „Potjomkina sādžām" ir bijuši lieli meistari dažādu inscenējumu (piemēram, vēlēšanu, protesta mītiņu u. c.) sarīkošanā. Arī šis inscenējums apstākļu nepazīnējam var likties visai iespaidīgs . . . tikai aktieŗi dažās vietās ir uztriepuši pārāk daudz grima uz savām sejām! . . .

Heusingera uzdevums bijis apkaroţ partizānus vācu okupētajā territorijā. Raksta autors stāsta, ka Heusingera kareivji nošāvuši Korjukovkā vairāk kā 6.000 cilvēku un nodedzinājuši pašu sādžu.

Rakstā patētiski tēlots, ka pag. gada 26. decembrī Korjukovkas iedzīvotāji ar eģļu un ziedu (ziemā!) vainagiem iet uz brāļu kapu vietu (t. i. lielo krustu). Bet kādēļ taisni 26. decembrī, ja uzbrukums sādžai noticis 1943. gada martā (no 1.—3. martam)? Nu, protams, Kremlim patlaban šis inscenējums ir vajadzīgs, un, kad tas pavēl, tad ir jāiet 26. decembrī!

Bet ar gājienu vien nepietiek: bez mītiņa jau nevar iztikt! Tās pašas dienas vakarā notiek sapulce Kultūras namā. Viens pēc otra runātāju tribinē kāpj marta notikumu aculiecinieki, kas brīnišķīgā kārtā izglābušies no nāves. Tie visi ir vienkārši ļaudis un runā sava novada dialektā — ar visām tā kļūdām, bet viņi visi apbrīnojami pareizi izrunā krievu mēlei tik svešo un grūto Heusingera vārdu un zina pat, ka viņu sauc Adolfs. Pēdējā runātāja pat nobeidz savu citādi vienkāršas zemnieces stilā ieturēto stāstu ar patētisku aicinājumu „Anglijas, Francijas, Vācijas un Amerikas sievietēm" prasīt Heusingera atcelšanu.

Bravo, biedri, labs inscenējums „sociālistiskā reālisma" garā! Tikai citu reizi lieciet plānāku kārtiņu grima . . . tad izskatīsies ticamāk! . . .

Lasot minēto rakstu padomju žurnālā, uzmācas drūmas atmiņas: Rīgas centrālcietuma pagalmā izraktie līki pēc krievu padzīšanas 1941. gadā, vēl aizvien nenoskaidrotās masu slepkavības Katiņā u. c. Mēs ne tikai nemākam taisīt inscenējumus, bet neprotam arī stāstīt — patiesību pasaulei! Un cik būs to, kas klausīsies mūsu balsī! . . .

Š.

KOMŪNISTU SKAITS PADOMJU SAVIENĪBĀ

To skaitā ir 33.900 latviešu

Padomju presē publicēti dati par komūnistu partijas biedru skaitu. Uz pag. gada 1. oktobri partijā bijuši 9.7.6.005 biedri. No šī skaita 6.116.000 bijuši krievi, 1.412.000 ukraiņu, 33.9000 latviešu, 42.800 lietuviešu un 24.400 igauņu. Visā Padomju Savienībā ir vienā centrālizēta komūnistu partija, atsevišķās republikās ir tikai šīs partijas filiāles. Kad pag. gada oktobrī Rīgā sanāca Latvijas komūnistu partijas konference, tika paziņots, ka Latvijas komūnistu partijā esot 76.742 locekļi. Tas nozīmē, ka latvieši šinī partijā ir mazāk kā puse.

No publicētās statistikas vēl redzams ,ka 34,5 proc. no visiem partijas locekļiem ir strādnieki un 17,5 proc. — kolchozniekl. Tātad pārējie ir jaunās kungu šķiras pārstāvji.

Z.

Tālivaldis Dangavs

VILNAS ZEĶES

(1. turpinājums)

„Starp mani un nolūkoto iebāžas svešā mala" Imants turpināja, „tas ir, ne jau kalni, ne jau lauki vai meži . . . Uzkāpjot augšā, nemaz nejūtos uz kalna, jo ir plaši lauki, pļavas, birzis, meži, strauti . . . Un mežos vairums to pašu koku kā Latvijā, pļavās tās pašas puķes. Bet ne par ko nevaru iejusties vācu zemnieku ierāšās, pieņemt viņu spriedumus."

„Atceros vācu armijas vēzumniekus. Vai viņi nav tādi paši?" jautāja aklais.

„Lūk, lūk," apstiprināja Imants. „Kaut kas lempīgs, kaut kas stulbs un dzīvniecisks ir viņos. Tāpēc šeit jo bieži nāk prātā, ka cilvēks ir dzīvnieks."

Pēc brīža Imants piebilda:

„Bet šeit arī iemācos lepns būt."

„Kādā ziņā?"

Imants stāstīja:

„Vienu vasaras vakaru manas audžu māsas vīrs Pēteris vēlējās ,ka es šim ietu līdz pieguļā, jo esot kas pārrunājams. Gāju arī, un tas, ko dzirdēju, lika man apbrīnot šo vienkāršo, neizglītoto lauku cilvēku.

Uztaisījis pīpi, atsēdies pie meiju būdas, Pēteris sacija viegli drebošā balsī: — Tu nu, puika, ej ģimnazijā, augstā skolā, un tāpēc pastāsti, vai tā tur augšā — viņš ar pīpes kātu norādīja uz zvaigžņoto bezgalību — ir rādīta cilvēka dēļ?"

„Ļoti interesanti!" Kārlis iesaucās. „Un ko tu atbildēji?"

„Ko es varēju atbildēt, ja ap šo jautājumu filozofi nesekmīgi nopūmas jau tūkstošiem gadu? Protams, lai viņā nesatricinātu ticību dzīvei un Dievam, teicu,ka ja, jo arī pats tā domāju."

„Es arī būtu to pašu atbildējis," Kārlis paspieda drauga roku.

Imants turpināja:

„Šis atgadījums, kas manā atmiņā saucas Pēteŗa jautājums, dara mani lepnu, jo no vācu zemniekiem velti gaidīt līdzīgu jautājumu. Viņu garīgie griesti ar roku sniedzami. Darbs, dancis ap grasi, baznīcā iešana kaimiņa dēļ, ēšana, pūšanās, mazliet arī izprieca — viss dzīves saturs. Nekad te nerastos dainas, jo dabas skaistums viņus neapbur kā latviešu zemnieku. Nevaru arī iedomāties, ka vācu zemnieks apkamptu zirgu un sūdzētu tam savas bēdas kā Andrs Blaumaņa novelē Salna pavasarī. Tad — neparasts arī viņu saimniecības iekārtojums, kur dzīvojamā ēka zem viena jumta ar kūti, tā ka guļot vari atrukšķēt cūkai otrpus sienas; gadu desmitos ar kūts sīvo smaku piesūkušās visas sienas, visa māja, visa dzīve. Man nav pa prātam arī dzīvošana ciemos, kur jārēķinās ar vairuma ieskatiem, — kur tu vairs nejūties suverēns kā latviešu zemnieks savā viensētā. bet esi tikai daļiņa — kādas komūnas loceklis, padots valodām, jo ciema dzīve vienmēr bijusi tecīla mēlēm."

„Jānis gan par tādām lietām neuztrauktos un tik taisītos iegātnos," aklais sprieda par bezkāji.

„Tu domā aplami par viņu," Imants aizstāvēja skolas biedru. „Jānis ir maigs un gudrs puisis. Zaudējot kājas, viņam bija jāizšķiras: iet bojā vai mainities. Viņš kļuva robusts, un tas viņu glābj."

Aptvēris Imanta sacīto, Kārlis iejautājās:

„Tad — lai neaizietu bojā — invalīdam arī miera dzīvē jāturpina būt robustam kareivim?"

„Tā es domāju."

„Hm. Jā, jā: arī dainas māca, ka labāk dziedāt nekā raudāt."

„Bet vienu tev varu apgalvot," Imants atsāka par vācu zemnieku, „ka viņa dzīvē valda centrtieces, bet mūsu — latviešu — centrbēdzes spēks. Irst ģimenes. Irst radniecības."

„Tāpēc arī Jānis smejas, ka amerikāņi, angļi un franči naktīs uzstumjot mākoņos Zentas un Valdas, Ilgas un Gaidas, Ainas un Mirdzas, tā ka dienā tās no lielā augstuma vairs nespējot saredzēt latviešu zēnus," Kārlis sacija ar rūgtumu, un šī patiesība abus darīja klusus.

Runājot, pasēžot, atkal staigājot viņi nonāca ciemā, kur Imants strādāja. Iegriezās gastūzī un apsēdās pie vienīgā brīvā galdiņa.

Ieraudzījis savu puisi, Imanta saimnieks nāca klāt, iesilumā skaļi stāstīdams, ka šā „Lette" ieradies. Un galvas pagriezās apskatīt tos, kas varonībā bija pārspējuši vāciešus. Bet kāds jaunietis no viņu vidus atplēstām rokām piesteidzās apkampt abus, ar savu pussimts vārdu krājumu saruna dāmies latviski. Jo zēns tikai nesen bija atgriezies no Latvijas, kur slapstījies mežos.

Vācu jaunieklis vēstīja savējiem:

„Mums nav, bet latviešiem ir sirds. S i r d s !"

Lai apgāztu tādu apgalvojumu, Imanta saimnieks uzsauca viesmīlim nolikt puiša priekšā moštu un kolrābju salātus, labdarības aizkustinājumā nobraucīdams mikstās ūsas un apmierināts, smaidu lūpu kaktiņā, gāja pie sava galda.

Atgriešanās ciema krogā bija nozīmīga Kārlim, jo jaunais vācu draugs apsolīja suni, kas bija vadājis šā nelaika tēvu — arī neredzīgu kaŗa invalīdu.

Tonakt aklais nevarēja lēti iemigt. Aiz prieka, ka dabūs suni, piemirsās uzprasīt, kāds tas ir, un nu bija jādomā, — jāuzmin savu jauno acu izskats. Atcerējās, ka savas redzības laikā viņš bija interesējies par suņiem. Skatījis arī izstādēs, it kā jau nojauzdams, ka suņi paredzēti viņa liktenī. Bet starp toreiz un tagad gulēja kāds neizvelkams ķīlis — kaŗš un tāpēc atmiņā atsauktais nāca šodienas iekrāsojumā.

Atceroties liesos vēja suņus, neredzētus izstādēs vai skatītus persiešu lirikas un 1001 nakts pasaku illustrācijās, tie nu šķita kā krievu nagos izkāmējuši kaŗa gūstekņi. Turpretim āpšu suņu jeb taksu gaŗie rumpji un īsiņās kājas viesa līdzību ar cūku vai padomju cilvēka ideāltipu — ar pļitruku un sarkano komandieŗu maitām kaujas laukos.

Viņš iemiga smaidīdams, kad skatījumā uzradās ganu dienu paziņas — visāda raibuma krančī, astēm ripuļi, it kā šie būtu disku metēji ceļā uz olimpiādi.

Bet miegā suņi viņu vēl neatstāja. Parādījās pūdeļi, visi melni un tā apcirpti, ka atgādināja ataraitnes un kapračus. Kāds no tiem — un aklais tūdaļ zināja, ka tas ir Gētes pūdelis — iekūlās starp kājām un iegāza viņu murgu tītavās, kur buldogu baigie vaibsti mainījās ar pakausī šāvēju, rīkļu griezēju, acu izdūrēju un ģenitaliju nogriezēju čekistu purniem.

Kārlis dabūja vilku sugas kuci, muti vaļā, mēli ārā, ausīm gaisā, — respektējamu sargu aklam kā viņš.

Staigāšana ar suni sākās naktij mijoties ar rītu, — iekām ļaužu straumes bija zem segām gultā. Procesija kustējās pa ceļa malīņu. Vispirmā gāja kuce, saiti rokā tai sekoja aklais. Aiz viņa Imants ar Jaudzumu sarunādamies un vērodami, vai sunim var uzticēt neredzīgo. Kad no viņiem nošķīrās Imants, aizsteigdamies uz darbu, Jāudzums mācīja kuci atrast baraku.

Citas reizes viņi izgāja bez Imanta. Klaiņoja pa vīna kalniem, nokāpa ielejās, iegriezās mežos vai atlaidās Nekāras malā. Vairākas dienas tika veltītas pilsētai, ielu un dzelzceļu pārziešanai, un ar katru izgājienu kuce nemaldīgāk viņus vadīja mājup.

Barakā priecājās:

„Tavu gudru lopiņu! Nudien, dažu labu pasaules aklo tāds suns uzvadītu uz prāta ceļa."

„Kā tad: tādu lopu kā Tizlo!" Jānis iesaucās. „Bet ko tu tam vairs padarīsi? Sataisija mēslus un izlaida garu."

Un biklais Kārlis šoreiz uzdrošinājās piebilst:

„Ja tam vispār gars kādreiz ir bijis."

(Nobeigums sekos).

Juris Soikans

LATVIEŠU NACION ŠE

„Jau 10 gadu Eiropā dēļ pirmās vietas glezniecībā cīnās Francija ar Beļģiju, bet nu uz kopīgā sola ir nosēdusies arī Latvija." Šos vienreizējos un latviešu nacionālajai tēlotājai mākslai cildinošos vārdus varēja lasīt Parizes mākslas presē pēc mākslas izstādes Briselē 1932. gadā.

Tani laikā latviešu glezniecība bija tikai apmēram 70 gadu veca. Turpretim Francijas, Beļģijas, Itālijas un daudz citu Vakareiropas zemju mākslinieki savu tēlotājas mākslas vēsturi rēķināja jau gadu simtos. Tā bija milzīga atšķirība un, tomēr, neskatoties uz to, latviešu mākslinieki, savā īsajā nacionālās modernās mākslas attīstības ceļā, spēja ne tikai uzrādīt glezniecības izpratni, bet kā līdzīgi nostāties blakus pārējām Vakareiropas tautām. Tas nozīmēja to, ka mēs bijām ne tikai piesavinājušies krāsu, līniju un formu valodas izteiksmes spēku, bet pratām sevi parādīt kā tautu ar īpatnēju un vienreizēju, augstvērtīgu glezniecību, kas atšķīrās no citu tautu izteiksmes būtiskajām iezīmēm. Tikai dažos gadu desmitos bija dzimusi liela un suverēna latviešu nacionālā glezniecība ar Vakareiropas kultūras iezīmēm un kvalitātēm!

Kā tā attīstītos tālāk, ja otrā pasaules kaŗa notikumi nebūtu sevi ierāvuši arī mūsu zemi un tautu un līdz ar to pārvilkuši svītru mūsu nacionālās kultūras brīvai attīstībai, grūti spriest. Kaŗš apturēja mūsu tautas dabisko garīgo augšanu, un tā vietā Latvijā palikušajiem uzspieda vēl līdz šim pasaulē nepiedzīvotu verdzības, komūnisma terroŗa un pārkrievošanas zīmogu, bet brīvajā pasaulē nonākušos, izklīstot pa visu pasauli, pakļāva svešā iespaidiem resp. trimdai ilgstot — neizbēgamajai garīgai asimilācijai. Visumā, kā dzimtenē, tā arī šeit var uzskaitīt rindu liecību, kas skaidri un nepārprotami parāda, ko nozīmē apspiest kādas tautas nacionālās kultūras attīstībā, ja kādai tautai atņem brīvību, ja kādai daļai šīs tautas jādzīvo ilgstošā prombūtnē no savas zemes.

Kas tad īsti notiek šodien mūsu okupētajā dzimtenē?

Atbildēt uz šo jautājumu nenākas grūti: tas pats, kas visās

Arnolds Lūsis

CILVĒKS BEZ M

ATMIŅAS.

5. turpinājums

Tagad es nezinu ko lai saku. Vai Dievs jaušības? Stacijas uzgaidāmā telpa, kā pa pārpildīta. Bet Cedriņa tur nav.

Daži atbraucēji ir no Rīgas. Divaini: ka latviešiem ir tāds dzejnieks, ko sauc pa Nē, — arī vientuļu virieti ar mazu zēnu vi redzējuši . . . Viņi zina stāstīt tikai to, ka nētas valsts iestādes un kultūras celtnes vairs nedrīkstot uz ielas rādīties. Tos ķēro Daugavmalu. Laikam vedīšot uz Vāciju. St pienāk kāda vecāka sieviete. Noraudājusie

„Mācītāj," viņa saka: „es esmu jums D. māte. Viņš bija mans vienīgais dēls. es negribu palikt pie bolševikiem, ka ma bailes no krievu atgriešanās. Un, vai jūs mīļais dēliņš izdarīja? Viņš aizbēga no Es nezinu, kur viņš ir palicis. Domāju, ka Ventspils jūrmalā. Kādreiz runāja par Zviedriju . . . Ja jūs viņu satiekat, sakāt, k ļēju, es viņam piedodu . . . "

Tad, sapņus pagriezusies, D. māte piebil si: „Un tomēr es viņu nicinu . . . "

Dzirdot šos vārdus, es saraujos. Ma ka kāds man ir iesitis pa seju . . . Arī ma Rīgā. Varbūt, ka arī viņa tagad ir pārdo ka arī viņu moca bailes un izmisums? Ak, viss beigsies! Kaut mēs zinātu, kas mums

Mēs ejam no stacijas prom ātriem so ram izbēgt paši no sevis. Un no savām dz

Uz ielas kāds skaļi sauc manu vārdu zīstu saucēju. Tas ir mans kādreizējais sk tagad virsnieks deviņpadsmitā divizijā. N mazliet iereibis. Tamdēļ ir atklāts un vals

„Es zinu, ka tu esot sapinies ar tie viņš saka, piedāvādams man cigareti: „K kas, ka dažus no jums vajadzētu nodot ka kārt tirgus laukumā. Mēs, leģionāri, cīnām kurelieši, klausoties Upelnieka fantāzijās

KOMŪNISTI IGAUNIJĀ TIESĀ BĒGĻUS

20. janvārī Tartū beidzās propagandas prāva pret trim igauniem. Pret viņiem celta apsūdzība it kā tie esot piedalījušies 12.000 cilvēku iznīcināšanā Tartū vācu okupācijas laikā. Apsūdzētie ir Karls Linnass, kas dzīvo Amerikā, E. Viks, kas dzīvo Austrālijā, un kāds J. Jiriste, kas vienīgais bija klāt tiesas zālē. Padomju valdība pieprasīja ASV valdībai izdot Linnasu un Austrālijai izdot Viku, bet abas valstis šo prasību noraidīja. Visiem trim apsūdzētiem piespriests nāves sods, kas būs jāizcieš tikai Jiristem, bet diviem pārējiem sods piespriests aizmugurisķi.

Prāvai ir tīrs propagandas raksturs, jo komūnisti paši 1947. g. izdevuši grāmatu „Fašistu okupācija Igaunijā," kurā ievietoti izmeklēšanas materiāli par minēto cilvēku iznīcināšanu Tartū, pie kam tur ir teikts, ka šīni noziegumā vainojami vācieši.

Hoffs izkļuvis no Latvijas

Nesen Stokholmā no Latvijas ieradies viens no pazistamajiem rūpniekiem — brāļiem Hoffiem. Viņi ir vairāki brāļi, dzimuši Igaunijā, tie bija Latvijas pavalstnieki, bet viņu veikalnieciskie pasākumi bija Latvijā, Igaunijā, Lietuvā un Francijā. Minēto Hoffu krievi aizveda 1941. gada 14. jūnijā uz Sibiriju, kur viņš pavadījis daudzus gadus. Viņš bijis nometnē, kurā atradusies arī „Jaunāko Ziņu" izdevēja Emilija Benjamiņa, kas mirusi 1941. gadā. Pirms pāris gadiem Hoffs atbrīvots un viņš atgriezies Rīgā. Viens no viņa brāļiem tagad ir Francijas pavalstnieks, un tas arī palīdzējis tam izkļūt no Latvijas. Z.

IS SĒJ NEUZTICĪBU ABIEDROTO STARPĀ

milzīgs krusts sniegainā laukumā (arī vajātāj kristiānisma simboli tiek lietoti, lai raditu lielāku efektu!). Jāatzīmē, ka minēto žurnālu abonē daudzas britu bibliotēkas un skolas, tātad raksta domāts propagandai ārzemēs.

Krievi jau kopš 18. g. simteņa „Potjomkina sādžām" ir bijuši lieli meistari dažādu inscenējumu (piemēram, vēlēšanu protesta mitiņu u. c.) sarīkošanā. Arī šis inscenējums apstākļu nepazinējam var likties visai iespaidīgs . . . tikai aktieri dažās vietās ir uztriepuši pārāk daudz grima uz savām sejām! . . .

Heusingera uzdevums bijis apkaroţ partizānus vācu okupētajā territorijā. Raksta autors stāsta, ka Heusingera kareivji nošāvuši Korjukovką vairāk kā 6.000 cilvēku un nodedzinājuši pašu sādžu.

Rakstā patētiski tēlots, ka pag. gada 26. decembrī Korjukovkas iedzīvotāji ar egļu un ziedu (ziemā!) vainagiem iet uz brāļu kapu vietu (t. i. lielo krustu). Bet kādēļ taisni 26. decembrī, ja uzbrukums sādžai noticis 1943. gada martā (no 1.—3. martam)? Nu, protams, Kremlim patlaban šis inscenējums ir vajadzīgs, un, kad tas pavēl, tad ir jāiet 26. decembrī!

Bet ar gājienu vien nepietiek: bez mitiņa jau nevar iztikt! Tās pašas dienas vakarā notiek sapulce Kultūras namā. Viens pēc otra runātāju tribīnē kāpj marta notikumu aculieciniekl, kas brīnišķīgā kārtā izglābušies no nāves. Tie visi ir vienkārši ļaudis un runā sava novada dialektā — ar visām tā kļūdām, bet viņi visi apbrīnojami pareizi izrunā krievu mēlei tik svešo un grūto Heusingera vārdu un zina pat, ka viņu sauc Adolfs. Pēdējā runātāja pat nobeidz savu citādi vienkāršas zemnieces stilā ieturēto stāstu ar patētisku aicinājumu „Anglijas, Francijas, Vācijas un Amerikas sievietēm" prasīt Heusingera atcelšanu.

Bravo, biedri, labs inscenējums „sociālistiskā reālisma" garā! Tikai citu reizi lieciet plānāku kārtiņu grima . . . tad izskatīsies ticamāk! . . .

Lasot minēto rakstu padomju žurnālā, uzmācas drūmas atmiņas: Rīgas centrālcietuma pagalmā izraktie līķi pēc krievu pazīšanas 1941. gadā, vēl aizvien nenoskaidrotās masu slepkavības Katiņā u. c. Mēs ne tikai nemākam taisīt inscenējumus, bet neprotam arī stāstīt patiesību pasaulei! Un cik būs to, kas klausīsies mūsu balsī! . . . -š.

Juris Soikans

LATVIEŠU NACIONĀLĀS MĀKSLAS LIKTEŅI ŠEIT UN TUR

„Jau 10 gadu Eiropā dēļ pirmās vietas glezniecībā cīnās Francija ar Beļģiju, bet nu uz kopīgā sola ir nosēdusies arī Latvija." Šos vienreizējos un latviešu nacionālajai tēlotājai mākslai cildinošos vārdus varēja lasīt Parīzes mākslas presē pēc mākslas izstādes Briselē 1932. gadā.

Tani laikā latviešu gleznieciba bija tikai apmēram 70 gadu veca. Turpretim Francijas, Beļģijas, Itālijas un daudz citu Vakareiropas zemju mākslinieki savu tēlotājas mākslas vēsturi rēķināja jau gadu simtos. Tā bija milzīga atšķirība un, tomēr, neskatoties uz to, latviešu mākslinieki, savā īsajā nacionālās modernās mākslas attīstības ceļā, spēja ne tikai uzrādīt gleznieciības izpratni, bet kā līdzīgi nostāties blakus pārējām Vakareiropas tautām. Tas nozīmēja to, ka mēs bijām ne tikai piesavinājušies krāsu, līniju un formu valodas izteiksmes spēku, bet pratām sevi parādīt kā tautu ar īpatnēju un vienreizēju, augstvērtīgu gleznieciību, kas atšķirās no citu tautu izteiksmes būtiskajām iezīmēm. Tikai dažos gadu desmitos bija dzimusi liela un suverēna latviešu nacionālā gleznieciba ar Vakareiropas kultūras iezīmēm un kvalitātēm!

Kā tā attīstītos tālāk, ja otrā pasaules kara notikumi nebūtu sevi ierāvuši arī mūsu zemi un tautu un līdz ar to pārvilkuši svītru mūsu nacionālās kultūras brīvai attīstībai, grūti spriest. Karš apturēja mūsu tautas dabisko garīgo augšanu, un tā vietā Latvijā palikušajiem uzspieda vēl līdz šim pasaulē nepiedzīvotu verdzības, komūnisma terrora un pārkrievošanas zīmogu, bet brīvajā pasaulē nonākušos, izklīstot pa visu pasauli, paķēva svešā iespaidiem resp. trimdai ieilgstot — neizbēgamajai garīgai asimilācijai. Visumā, kā dzimtenē, tā arī šeit var uzskaitīt rindu liecību, kas skaidri un nepārprotami parāda, ko nozīmē apstāklis kādas tautas nacionālās kultūras attīstībā, ja kādai tautai atņem brīvību, ja kādai daļai šīs tautas jādzīvo ilgstošā prombūtnē no savas zemes.

Kas tad īsti notiek šodien mūsu okupētajā dzimtenē?

Atbildēt uz šo jautājumu nenākas grūti: tas pats, kas visās vi tajās zemēs, ko okupējusi un kolonizējusi Padomju Savienība un kur valda komūnisma terrors! Ar visbrutālākiem paņēmieniem, terroru, masu deportācijām, spaidu darbiem u. t. t. tautās tiek iedzits baiļu komplekss tādā mērā, ka jau neziņā par personīgās drošības likteni nākošajā stundā, cilvēks neuzdrošinās ar otru cilvēku bez bailēm un bez aizsprieduma vārdu pārmaiņīt, nemaz jau nerunājot par nacionālās kultūras garīgo vērtību kopšanu, kur pilnīgi nepieciešama visas tautas līdzdalība. Ļoti iespējams, ka klusībā, pavisam lielā slepenībā, arī dzimtenē viens otrs glezno, raksta vai komponē, un kādreiz tas tiks celts dienas gaismā, bet ne tagad, kad kompartijas acs, auss un dūre vērīgi un brutāli ir nogulusies pāri visai Baltijas telpai.

Jau 1940. gadā, tūlīt pēc padomju varas uzkundzēšanās mūsu zemei, Latvijas mākslas akadēmijā, kuru tanī laikā arī pats apmeklēju, mums, jaunajiem, topošajiem mākslinieklem sāka uzspiest tā saucamo sociālistisko reālismu, deklarējot, ka tikai tādā veidā strādājot, var „taisīt vienu labu mākslu", kā to burtiski teica toreizējais akadēmijas prorektors Pupa. Viņš teica, ka sociālistiskais reālisms ir vienīgais mākslas virziens, kurā strādājot pēc devizes „internacionāls pēc satura un nacionāls pēc formas", vienīgi iespējams radīt darbus, ko drīkst apzīmēt par īstas un labas mākslas darbiem. Viss pārējais ir tikai izkurtējušās buržuāzijas, kapitālistu un citu sociālistiskās dzīves celšanai nederīgo un kaitīgo elementu degenerēto un izvirtušo smadzeņu produkts! Vienā mirklī visi gleznas uzbūves elementi un tīrās gleznieciības principi zaudēja savu nozīmi, savu vērtību. Tas viss tika atmests. Krāsa, līnija un forma vairs nebija nekādas vērtības par sevi un tika pakārtotas kompartijas vēstures un Ļeņina - Stalina personības kulta glorificēšanai. Darbā bija jādominē literāri - ilustrātīvajam momentam, pakļaujoties krievu tradicionālajam reālisma izteiksmes veidam. Vai mēs gribējām ,vai nē, katru semestri bija jāizvēlās no jau sagatavotiem sarakstiem ar komūnistiskām tēmām viens līdz dīvi darbi un tie jāapstrādā. Pirmajā okupācijas gadā, bet it sevišķi tā pirmajos mēnešos, nepazīdami vēl šī režīma bestiālismu, mēs diezgan brīvi un ar nenoslēptu ironiju zobojāmies par šo jauno „mākslas virzienu", un, apstrādājot savos darbos kompartijas vēsturi pēc pavēles, parasti pieblīvējām audeklu ar sarkaniem karogiem, smiedamies, ka sociālistiskais reālisms ir mālēšana ar sarkano krāsu! Izvairīšanās no priekšā rakstīto tematu apstrādāšanas nebija iespējama — tas piederēja pie kursa programmas. Tak bija vēl otra iespēja: tā kā sociālistiskais reālisms mums bija vēl pavisam kaut kas jauns, kādu laiku varēja izlikties it kā to vēl pilnībā nesaprotam, bet šodien arī to vairs nevar un katram akadēmijas audzēknim, un ne tikai audzēknim, bet ikvienam latviešu mākslinieklem tur jādod atskaites par veikto, jādod partijai vēlamā virzienā darinātās gleznas.

(Turpinājums sekos)

Jānis Veselis

NEBEIDZAMĀ DZĪVĪBAS UN NĀVES UPE

Līgo melnas lāvas,
Tumšas saules dziest,
Saudas Laimas saivas,
Audums aug ir briest.
Kalni lēni, palsi
Gaŗām velkus slīd.
Ļaužu drūzmu balsi
Paceļas un krīt.
Veidos sirms un biedīgs
Tālais nāves krasts.
Jautrs, asnains, briedīgs
Otrs dzīvei rasts.
Ielec upē melnā
Sievas augums smails,
Pērles satver delnā —
Akmens rēgo bails.
Upes vidū griežas,
Atpakaļ tā grib .
Vilnis baigi sviežas,
Nāves asmens zib.
Velti gaida krastā
Sievu mīļais virs;
Melnas buŗas mastā,
Upes spoguls tīrs.

AICINĀJUMS MĀKSLINIEKIEM UN DAIĻAMATNIEKIEM

Aicinām visus latv. māksliniekus piedalīties ALA's Kultūras biroja un Ziemeļamerikas Latviešu kultūras fonda tēlotājas mākslas izstādē Redingas publiskajā mūzejā (Pa.) no š. g. 1. aprīļa līdz 6. maijam, par ko presē jau agrāk ziņots.

Izstādi rīko ALA's Kultūras birojs sadarbībā ar minēto mūzeju, pirmo reizi latviešu mākslas reprezentācijai sagādājot kā tik plašas un labas mūzeja telpas. Paredzēts izstādīt darbus kas vispār raksturo latviešu mākslu, parādot gan iepriekšējo gadu, gan 1961. gada un jaunākos sniegumus.

Visi latviešu mākslinieki brīvajā pasaulē aicināti šai savai lielajai izstādei pieteikt darbus ar rakstu līdz š. g. 10. martam (adrese: Mr. L. Linauts, 29 N. Church Street, Mohnton, Pa., USA; tel.: Reading, Pa., SP 7-0303), bet pašus darbus iesūtīt ar aprēķinu, lai tie mūzeju sasniegtu līdz 17. martam (adrese: The Reading Public Museum, 500 Museum Road, Reading, Pa., USA). Par darbu apdrošināšanu un atpakaļsūtīšanu, samaksājot izdevumus, rūpēsies mūzejs un rīkotāji. Ārpus ASV un Kanadas dzīvojošiem mākslinieklem darbi jāiesūta saritinātā veidā, izstādīšanai tos mūzejs ielogos. Maksimālais darbu skaits — pieci katram autoram. Kultūras fonda godalgošanai domātiem darbiem jāatzīmē gleznošanas vai veidošanas gads (1961). Uz katra sūtījuma saiņa vēl jābūt uzrakstam: Latvian Art exhibition.

Izstādes zūrijas komisija darbosies prof. A. Annusa vadībā, aicinot tajā par locekļiem pārstāvjus no Ņujorkas, Filadelfijas, Čikagas, Kanadas, Dzintarzemes, „Četru mākslinieku" u. c. mākslinieku grupām, kā arī pārstāvi no ASV rietumu krasta un mūzeja latviešu pārstāvi. Kultūras fonda tēlotājas mākslas komisija ietilpst: priekšsēdis prof. J. Siliņš, locekļi — prof. A. Annus, tēln. V. Jansons un māksl. E. Krūmiņš (Kanada).

Izstādē paredzēts parādīt arī latviešu lietišķās mākslas - daiļamatniecības darinājumus, ko lūdzam pieteikt un iesūtīt uz augstāk minētām adresēm. Šo darbu žūrēšanai aicināti pārstāvji no ASV un Kanadas latviešu daiļamatnieku savienībām. Gadskārtējā lietišķās mākslas - daiļamatniecības izstāde, savienota ar Kultūras fonda godalgošanu, tiuposti notika Čikagē, š. g. aprīļa beigās un maija sākumā. Par šo izstādi tuvāki norādījumi atsevišķā aicinājumā daiļamatniekiem.

Tuvāku informāciju par izstādi Redingas mūzejā sniedz tēln. V. Jansons (1232 N. 41st Street, Philadelphia 4, Pa., tel TR 8-8879, un māksl. A. Krūkliņš (410 Russell Place, Elizabeth, N. J., tel. EL 2-4650).

Dr. P. Norvilis,
ALA's Kultūras biroja vad.
Prof. A. Annus,
Tēlotājas mākslas sekc. vad.

M. Vētra

HERMANIS GODESS KONCERTĒS TORONTO

Hermanis Godess ir slavens vīrs. Jau 1939. gadā, kara sākumā, viņš koncertējis kopā ar Juri Dzeguzi Litenē, bet ceturtdien, 15. februārī, koncertēs Toronto Koncertapvienībā. Litenē uz Latviju pārbēgušo un te internēto poļu karaviru nometnē gan nebijis klavieŗu, un Godess tāpēc pavadījis KALVJA Dzeguzes dziedājumus uz ermoņikas, taču Koncertapvienībā viņš, kā pienākas, spēlēs uz tikko tīri uzskaņota fliģeļa.

Ar Juri Dzeguzi viņi ir kopā arī kaŗojuši, dzīvojot Alūksnē un kopā kalpojot 7. Siguldas kājnieku pulkā. Vēl labāk un tuvāk Hermani Godesu tomēr pazīst Marta Tütere. Alūksnē Hermanis ciemojies pie viņas diendienā. Bijis ārkārtīgi sirsnīgs, glīts, vienkāršs un ārkārtīgi apdāvināts jaunkareivis. Arī Tütera kundze toreiz bija ārkārtīgi jauna un ārkārtīgi glīta, bet bija jau precējusies un audzināja divus mazus bērniņus — Lailu un Kasparu. Tāpēc ir stipras aizdomas, ka jaunais pianists Alūksnes daktera mājās ieradās ne tikai viņas dēļ, bet lai izmantotu arī viņas lielo Bechsteina fliģeli.

Es, diemžēl, tolak Hermani Godesu nepazinu. Tikko viņš pameta Alūksni, sākās kaŗš un — viņš pazuda. Kad Marta Tütere pēc kara 1948. gadā Libekā uz reklāmu stabiem ielas malās pēkšņi atkal ieraudzīja Hermaņa Godesa ģīmi, viņa esot bijusi tik priecīga — tā pati stāsta — ka tūdaļ iegādājusies biļeti uz izsludināto koncertu. Godess, pēc četriem koncentrācijas nometnēs nodzīvotiem gadiem, tolaik atkal bija ticis pie klavierēm lielā Valtera Gīzekinga skolā un aizvējā. Marta Tütere vēl šodien atceras Hermaņa dievišķi atskaņoto Šopēnu. Un tomēr mākslinieks pats sacijis — Amerikai es vēl neesmu gatavs.

Varbūt viņam bija taisnība. Nākošos divi gadus viņš mūziceja tikai Vācijā, pārmaiņus koncertējot visās lielākās vācu pilsētās un ar visiem lielākiem vācu orķestriem, atskaņojot 12 dažādus koncertus, sākot ar Bēthovenu līdz Bartokam un arī — Geršvinu. Minchenē, Hamburgā, Ķelnē, Frankfurtē, Magdeburgā u.t.t. viņš bija pastāvīgs un iemīļots viesis, līdz 1950. gadā pēkšņi parādījās Ņujorkas Town Hall'ā. Amerika viņam tikpat pēkšņi uzgavilēja. Visas kritikas bija bez pretrunām — techniski pilnvērtīgs, mūzikāli neparasti jūtīgs. Pēc tam arī es pazīstu Hermani Godesu, kaut gan tikai no grāmatām, žurnāliem un — koncertu programmām. Katrā viņa koncerta programmā otrā pusē stāv rakstīts: Hermans Godess ir dzimis Rīgā. Ar uzslavu viņš beidza Latvijas valsts konservātoriju un saņēma Latvijas valsts pabalstu tālākām studijām. Pēc studijām Vīnē viņš devās uz Parīzi pie Roberta Kasdesī (Casadesus). Slavenais franču pianists rakstīja: Godess ir visapdāvinātākais pianists starp jaunajiem, kādu man bijusi izdevība dzirdēt, u. t. t.

Desmit Amerikā pavaditos gados Hermans Godess jau desmit reižu ar koncertiem ir apceļojis visu Ameriku un arī Kanadu no krasta līdz krastam. Columbia koncertaģentūras Community Concert ietvaros viņš ir mūzicējis it visur — pat Alaskā un Halifaksā, un visur ar vienādi lieliem panākumiem. Ņujorkas Town Hall'ā viņš jau koncertējis četras reizes. Par pēdējo koncertu 1961. gada 21. novembrī bargais R. Permenters New York Times rakstīja: Mr. Godess ir liels techniķis, bet mechaniskais viņa atskaņojumā ir allaž padots izteiksmes ekspresijai. Mr. Godess ir apbrīnojams un interesants mākslinieks.

Un ceturtdien, 15. februārī, nu Hermani Godesu varēs beidzot dzirdēt arī Toronto. Lai šo reto izdevību sagādātu ne vien saviem pastāvīgiem abonentiem, bet it visiem mūzikas mīļotājiem, Koncertapvienība pārdos, kaut ierobežotā skaitā, atsevišķas ieejas biļetes koncerta vakarā pie koncerta kases, Unitarian baznīcas zālē.

Hermanis Godess daudzina Latvijas vārdu.

Arnolds Lūsis

CILVĒKS BEZ MĀJAS

ATMIŅAS.

5. turpinājums

Tagad es nezinu ko lai saku. Vai Dievs runā visās nejaušībās? Stacijas uzgaidāmā telpa, kā parasts, ir bēgļu pārpildīta. Bet Cedriņa tur nav.

Daži atbraucēji ir no Rīgas. Dīvaini: viņi pat nezina, ka latviešiem ir tāds dzejnieks, ko sauc par Vili Cedriņu. Nē, — arī vientuļu virieti ar mazu zēnu viņi nav vilcienā redzējuši . . . Viņi zina stāstīt tikai to, ka Rīgā tiekot mīnētas valsts iestādes un kultūras celtnes. Baigi. Virieši vairs nedrīkstot uz ielas rādīties. Tos ķerot un dzenot uz Daugavmalu. Laikam vedīšot uz Vāciju. Stacijā pie manis pienāk kāda vecāka sieviete. Noraudājusies. Novārgusi.

„Mācītāj," viņa saka: „es esmu jums labi pazistamā D. māte. Viņš bija mans vienīgais dēls. Viņš zināja, ka es negribu palikt pie boļševikiem, ka man ir šausmīgas bailes no krievu atgriešanās. Un, vai jūs zināt, ko mans mīļais dēliņš izdarīja? Viņš aizbēga no manis! Aizgāja! Es nezinu, kur viņš ir palicis. Domāju, ka būs kaut kur Ventspils jūrmalā. Kādreiz runāja par braukšanu uz Zviedriju . . . Ja jūs viņu satiekat, sakāt, ka es viņu meklēju, es viņam piedodu . . . "

Tad, sāņus pagriezusies, D. māte piebilst klusākā balsī: „Un tomēr es viņu nicinu . . . "

Dzirdot šos vārdus, es saraujos. Man ir tāda sajūta, ka kāds man ir iesitis pa seju . . . Arī mana māte palika Rīgā. Varbūt, ka arī viņa tagad ir pārdomājusi. Varbūt, ka arī viņu moca bailes un izmisums! Ak, Dievs, kad tas viss beigsies! Kaut mēs zinātu, kas mums jādara!

Mēs ejam no stacijas prom ātriem soļiem. Bet nevaram izbēgt paši no sevis. Un no savām domām . . .

Uz ielas kāds skaļi sauc manu vārdu. Apstājos. Pazistu saucēju. Tas ir mans kādreizējais skolas biedrs K., tagad virsnieks deviņpadsmitā divizijā. Mans paziņa ir mazliet iereibis. Tamdēļ ir atklāts un vaļsirdīgs.

„Es zinu, ka tu esot sapinies ar tiem kureliešiem," viņš saka, piedāvādams man cigareti: „Kādreiz man liekas, ka dažus no jums vajadzētu nodot kaŗa tiesai un pakārt tirgus laukumā. Mēs, leģionāri, cīnāmies frontē, bet kurelieši, klausoties Upelnieka fantāzijās un Stokholmas politiķu plāpāšanā, dzivo aizmugurē un uzlasa tos, kas dezertē no mūsu vienībām. Tomēr, kad es visu tā mierīgi pārdomāju, man liekas, ka Upelniekam ir arī sava taisnība. Biju Doma baznīcā toreiz, kad tu teici spredīki, pirmo latviešu vienību uz fronti izvadot. Atceros tavus vārdus: ejat, lai atvērtu uz mājām ceļu tiem mūsu brāļiem un māsām, ko 14. jūnijā varmācīgi aizveda no dzimtenes! Ejat, lai liktu atkal skanēt dzievnamu zvaniem tur, kur tie apklusuši . . . " Tā tu toreiz sacīji.

Un kas no tā visa ir iznācis? Mums ir jācīnās uz šis zemes. Un par šo zemi.Bet tagad mūsu virus sūta uz Vāciju. Arī man pašam būšot jābrauc uz turieni. Bet es negribu braukt. Es gribu palikt tepat.

Es gribu cīnīties Latvijā un par Latviju. Un, varbūt, ka šai cīņā mums būs jāstāv blakus un jākaŗo kopā ar kureliešiem . . . "

K. aicina mani līdz uz kādām viesībām. Atsakos. Zinu, ka tur būs tikai parastā iedzeršana. Tādas dažos dzivokļos te notiekot katru dienu. Kā mēra laikos . . .

☆

Vakarā (9. okt.) prāvesta A. Grosbacha dzīvoklī ordinē mācītāja amatā Jāni Sviķi. Ir pavisam vienkārša ceremonija. Bez dziesmām. Bez draudzes. Bez svinīgām runām un apsveikumiem. Un tomēr visi esam aizkustināti: kāds cilvēks dod solījumu kalpot Dievam tad, kad visā pasaulē skan sātāna smiekli. Kāds cilvēks dod solījumu kalpot milestībai tagad, kad visur trako atriebība un naids.

Saņēmām ziņu, ka kopā braukt nevarēšot. Laivā visiem neiznākšot vietas. Prāvests gādāšot par Leonu un Haraldu. Mēs pārējie lai mēģinot braukt ar „Dzintarkrastu". Šajās dienās tas katrā ziņā došoties jūrā . . .

Esmu kā apstulbis. Galvā vairs nav nevienas skaidras, sakarīgas domas. Visi nodomi ir izjukuši. Atliek tikai paļauties pašam uz sevi. Un uz Dieva palīgu.

☆

Mums bija jāizvācas no pastorāta. Esam apmetušies draudzes nama virtuvē. Puse no telpas ir piebērta ar burkāniem, kāļiem un kartupeļiem. Tie esot domāti bēgļu uzturam. Un mēs vāram un ēdam, cik patīkas.

Prāvesta mājā mani it kā esot meklējis kāds aizsargu uniformā tērpies vīrs. Teicis, ka jānodod man kāda vēstule. Neviens neesot zinājis pasacīt, kur es apmeties. Prāvests pats jau pastorātu atstājis. Iespējams, ka viņi jau devušies ceļā. Mums vēl jāgaida. Mans brālis ar savu vienību redzēts Ventspilī — it kā ceļā uz Vāciju. Kur lai viņu sastopu?

★

Klīst baumas, ka Rīga kritusi. Vai tas ir beigu iesākums? Ventspils stacijā esot redzēts Cedriņš ar dēlu Reini. Meklējot Leonu un Mirdzu. Bet — viņi jau, laikam, šūpojas uz ūdeņiem! . . . Kāda dīvaina, likteniga sagadīšanās! . . .

☆

Šovakar dodamies ceļā.
Viss tagad stāv Dieva rokā.
13. oktobrī 1944.

AIZ DZELOŅDRĀTĪM

Kur mēs esam nokļuvuši?

Mēs cerējām nokļūt brīvībā. Un tagad atrodamies aiz dzeloņdrātīm, bijušā krievu kaŗa gūstekņu nometnē, Stargardē. Neesmu uz kartes mēģinājis sazīmēt, kur šī vieta atrodas. Galu galā — ir jau arī vienalga. Gribējām tikt prom no Kurzemes. Tagad tas ir noticis. Gribējām būt pēc iespējas tālāk no āzlātiem, kas kā izsalkušu siseņu bars laužas iekšā mūsu dzimtenē. Tagad esam tiem izbēguši. Esam drošībā. Tā, vismaz, mums izliekas. Tā domā tie daudzie bēgļi, kas nikst aiz dzeloņdrāšu režģiem šai atbaidoši netīrā, akmeņogļu putekļos nokvēpušā barakū pilsētā.

Lai cik patīkama ir drošības sajūta, visi tomēr jūtamies arī vilušies, sarūgtināti. Vienā samērā nelielā telpā esam nometināti sešdesmit četri bēgļi, bērnus un zīdaiņus ieskaitot. Nav iespējams aprakstīt raibo cilvēku dažādību, kāda te vērojama . . . Pie mazās metalla krāsniņas, tuvāk siltumam, sev vietu ir iekaŗojuši četri samērā jauni virieši. Augu dienu viņi spēlē kārtis, pārtraukdami tikai tad, kad pusnakts jau pāri un visā barakā dzirdama kurnēšana par trumpotājiem — nakts miera traucētājiem . . . Tieši pretim mūsu lāviņai novietojusies kāda sieviete ar mēnešus sešus vecu zīdaiņiti. Stundām ilgi viņa spēlē patafonu. Jau desmitām reižu esam dzirdējuši Roberta Vizbuļa un brāļu Laivenieku kuplejas, lētu mūziku un nospēlētus šlāgerus. Kad lūdzam, lai pārtrauc šo drausmīgo, nervus graizošo trokšņošanu, sieviete sadusmojas. Mēs nekā nesajēdzot no kultūras! Ja mēģināsim runāt pretī — solās mūs sūdzēt nometnes vadībai. Viņas ligavainis esot vācietis. Tagad viņa esot ceļā pie sava drauga vecākiem, un tikai nejaušība viņu savedusi kopā ar tik „nekultūrāliem" cilvēkiem kā mums . . .

Barakā ir arī vairāki lauksaimnieki. Var redzēt, ka viņi šeit jūtas visnelaimīgākie. Kā putni, kas iesprostoti šaurā krātiņā.

Netālu no durvīm apmeties kāds Zemgales saimnieks. Esot no Auces puses. Viņš gandriz nekad neatstāj savu lāviņu. Sēž, kājas pāri nāras malām pārkāris. Domigs. Nerunigs. Sevi ierāvies. Droši vien, viņš domā par savām mājām, par medaini mirdzošiem kviešu laukiem, ko tagad, varbūt, nobradā svešinieki. Esmu novērojis, ka ritam austot, viņš dažreiz trūkstas augšā no miega . . . Pats ar sevi sarunādamies, meklē zābakus; grib, laikam, apaut kājas. Tad it kā atmostas. Nopūšas. Un laižas atkal garšlaukus. Liekas: viņš sapņojis par mājām. Cēlies, lai ietu uz laidaru pabaŗot zirgus.

. . . Tā mēs te nikstam.

Dienā klimstam gar barakām. Meklējām draugus un paziņas. Pārrunājam jaunākās ziņas. Un stāvam rindās pēc pārtikas. Pusdienās mūsu parastā maltite ir kolrābju vira. Man paliek nelabi, tikko saožu šīs, kālim līdzīgās, saknes smaržu. Bet — kaut kas ir jāēd. Lidzi sev neko neesam paņēmuši. Speķis un sviesta spainītis palika vezumā. Mēs taču gatavojāmies braukt uz pārticiības zemi! No kolrābju ēšanas te daudzi ir jau dabūjuši pamatīgu caureju. Pie „labierīcībām", kas ir ļoti primitīvas un netiras, vienmēr vērojama gara rinda nemierīgu, nepacietīgu gaidītāju.

Kāds esot mēģinājis protestēt pret slikto ēdienu, izmests laukā, piedraudot ar represijām.

Visgrūtāki mums klājas naktis. Guļam uz kailām dēļu nārām. Nav pat salmu višķa, ko palikt pagalvī. Mocāmies ar drūmām domām un bezmiegu. Un kaŗojam ar blaktīm. Blakšu te ir briesmīgi daudz. Un cik tāds mazs kukainis var būt riebīgs, uzbāzīgs! . . Tu mēģini nosiet bikšu un piedurkņu galus, cerēdams, ka blaktis nelīdis tev aiz krekla un tu būsi no tām kādu laiku pasargāts. Bet jau pēc īsa brīža jūti mugurā vai sānos asu dzēlienu, un tev ir jāsāk kasities . . . Tikko tu esi aizvēris acis un laidies snaudā, jūti, ka no griestiem sejai uzkrīt kāds gruzis . . . tikko samanāms viegls; bet tad tas sāk kustēties, pielīpis ādai, pretīgs, atbaidošs . . .

Krievu gūstekņus izvācot, barakas dezinficētas. Labuma tomēr no tā nav bijis nekāda. Tikai mūsu drānas tagad ir piesūkušās ar salkano, pretīgo karboleuma smaku. Un tā nāk visur mums līdz. Ja mēs būtu izdarījuši kādu noziegumu un mēģinātu izbēgt policijai, tad, laikam, mēs to nevarētu. Mūs ātri notvertu. Pēc smakas . . .

(Turpinājums sekos).

KARNEVĀLS
NAKTS LATIŅU KVARTĀLĀ
piektdien, š. g. 16. februārī, plkst. 8-os vakarā COLUMBUS hallē, 582 Sherbourne St., Toronto.
Spēlēs populārais CHICHO VALLE deju orķestris. Ieeja: ar maskām $ 2.50, bez maskām $ 3.50.
BULES GALDS. ● ATSPIRDZINĀJUMI UN BUFETE. ● MASKU GODALGOŠANA. ● Atlikums stipendijām.
TORONTO UNIVERSITĀTES LATVIEŠU STUDENTU KOPA.

PROF. DR. P.ĶIĶAUKA UN M. KUNCĀNE HAMILTONAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS GODA BIEDRI

Hamiltonas latviešu biedrības gada pilnsapulce notika 28. janvārī Latviešu namā. To atklāja biedrības priekšnieks R. Kreišmanis. Sapulci vadīja inž. H. Vilks, bet sekretāra pienākumus veica O. Zvirgzdgrauds. Par pag. gada darbu ziņoja R. Kreišmanis. Organizācijā šodien ir 87 biedri. Notikušas 17 valdes sēdes. Pagājušais gads bijis rosmes pilns. Lielākais sarīkojums bija Dziesmu svētku atskaņas kopā ar 8. novembra svinībām. Biedrības kasē uz 1. janvāri $365,87. Pie biedrības pastāv jaukts koris ar diriģentu Imantu Saksu, grāmatnīca ,bibliotēka, lasāmgalds, LNAK mācības līdzekļu apgāds. Dāmu komiteju vada M. Martinova.

Biedrībai pieder vairāk nekā 320 dalības zīmes Nama fondā. Biedrība darījusi daudz nama uzturēšanā un uzkopšanā.

Pilnsapulce izteica pateicību rosīgiem darbiniekiem R. Kreišmanim, V. Rudzītim un M. Martinova kundzei. Par nopelniem HLB labā uz R. Kreišmaņa ierosinājumu par HLB goda biedriem ievēlēja Martu Kuncāni un prof. Dr. P. Ķikauku.

Jaunajā valdē ievēlēja: Dr. P. Vasariņu, M. Martinovu, M. Garbenu, A. Zemīti un H. Tēraudu. Revīzijas komisijā: E. Kuncānu, O. Zvirgzdgraudu un V. Biju.

VIENPRĀTĪBAS ZĪMĒ

DV Londonas, Ont., nod. valde. No kr.: vanadžu pr-ce I. Bērziņa, valdes pr-dis R. Bērziņš, pr. v. un apr. d. vad. T. Bērziņš. Stāv no kr.: sar. d. vad. A. Silnieks, biedr. - mantz. V. Rudzītis, Antons Liepiņš, sekr. Ed. Aukmanis un kas. O. Zers.

DV Londonas (Ont.) nodaļas gada sapulci atklāja valdes pr-dis Roberts Bērziņš, pirms darba kārtības uzsākšanas aicinādams klātesošos pieceļoties ar klusuma brīdi godināt pag. gadā mūžībā aizgājušo nodaļas biedru, brīvības cīnītāju kapteini J. Purmali.

Par sapulces vaditāju vienbalsīgi ievēlēja V. Štengeli, par sekretāru R. Alksni.

R. Bērziņš sniedza pag. gada darbības pārskatu, kas rāda, ka biedru naudas iekasētas $718,-; noorganizēti trīs sarīkojumi un viena teātŗa izrāde, kas kopsummā devuši $518,- atlikumu. Kopīgi ar Londonas 'Latviešu kopu rīkoti: Draudzīgā aicinājuma sarīkojums, Kalpaka atceres vakars, 14. jūnija un ģimenes dienas atceres un 18. novembŗa akts - koncerts. Pag. gadā pie nodaļas un Latviešu kopas darbību atsākusi teātŗa trupa.

Pavasaŗa un Ziemsvētku ziedojumu akcijās savākti $572,- un ziedojumos norādītām personām aiz dzelzs aizkara ienākuši $395,-. Iegādāta apgāda .Ceļnieks viena akcija un latv. skolu beigušiem pasniegtas balvas — grāmatas un Latviešu bankas krājgrāmatiņas.

Biedru skaits uz š. g. 1. janvāri bija 109, bet uz 1. februāri jau 114, no tiem 32 vanadzes. Pārskatu, kā arī revīzijas komisijas ziņojumu pieņēma vienbalsīgi.

Noslēdzot ziņojumus, priekšsēdis R. Bērziņš pateicās pārējiem valdes locekļiem un vanadžu priekšniecei par labo sadarbību, kā arī visām vanadzēm un vanadžiem par valdes nodomu atbalstu.

Sapulce no pag. gada atlikuma $50,- atvēlēja Londonas jaunatnes pulciņam izdevumu segšanai uz jaunatnes svētkiem Čikagā; tāpat $50,- Londonas latviešu skolai un $1,- kaŗa invalida ģimenei New Rochellē, ASV, un $50,- pārskaitīja nama fondā.

Plašākas, lietderīgas debates izcēlās par laikrakstu Latvija Amerikā. Pilnsapulce vienbalsīgi pieņēma valdes priekšlikumu, ka katrai DV ģimenei jābaborē Latvija Amerikā, ieskaitot laikraksta abonēšanas maksu biedru naudās, kas, sākot ar š. g., noteiktas vanagiem $21,- un vanadzēm $18,- gadā. Ģimenes locekļu biedru maksas paliek agrākās.

Valdi vienbalsīgi ievēlēja līdziem par valdes nodomu atbalstīšanu. Valdē šādi: priekšsēdis R. Bērziņš, viņa vietnieks T. Bērziņš ,sekretārs E. Aukmanis, kasieris O. Zers, sarīkojumu daļas vad. A. Silenieks ,biedrzinis - mantzinis V. Rudzītis. Vanadžu priekšniece Ilga Bērziņa, vietniece Gaida Bite, sekretāre E. Štengele. Revīzijas komisija arī pa-liek līdzšinējā sastāvā: V. Dau-šis, A. Dreimanis un J. Gli-navs. Par delegātiem Kanadas DV gada sapulcei ievēlēja Robertu Bērziņu un Antonu Liepiņu.

B. R.

PIENĀKUMĀ PRET JAUNO AUDZI

SV. KATARĪNES DV NODAĻA DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA DIENĀ DĀVINA KAROGU LATVIEŠU SKOLAI.

Sv. Katarīnes latviešu skolas Draudzīgā aicinājuma sarīkojumu atklāja vecāku pad. pr-dis A. Vīksna.

Sekoja māc. A. Čopa vaditais svētbrīdis un latviešu skolai dāvātā karoga iesvētīšana. Dziļi izjustos vārdos mācītājs svētbrīdi pasvītroja latviešu skolas lielo nozīmi svešuma gaitās. „Mums visiem vajadzētu savās interesēs un pienākumā pulcēties ap latviešu skolu, — milestibā pret mūsu bērniem un viņu nākotni, milestibā pret mūsu tautu un tēvzemi! Tā tagad bijušie karaviri, DV nodaļas biedri, rāda cēlu priekšzīmi — dāvinot latviešu skolai karogu. Tas liek atcerēties kopīgo likteni mūsu pašu gaitās un rāda ceļu nākotnei. Šis karogs latviešu skolai lai ir un paliek vienības, vienotības un tēvzemes aicinājuma simbols, jo sevišķi tāpēc, ka to pasnieguši latvju karavīri, kuŗu cīņu biedri ir nolikuši savas galvas uz tēvzemes altāŗa."

Karogu iesvētot, goda sardzē pie karoga stāvēja Sv. Katarīnes DV nodaļas pr-ks Pēteris Vītols, P. Lauris un F. Albertiņš.

Nododot karogu skolas pārzinei S. Klāsonei, DV nodaļas pr-ks P. Vītols līdzi karogam deva sekojošu aicinājumu:

„Skolotāji un audzēkņi! Atceroties šodien mūsu pēdējā valsts prezidenta Kārļa Ulmaņa ģimetne. Karogu gatavojusi A. Vilsone no Toronto un zeltkalis Oskars Vindedzis. Šķ.

un godu, sarkanā — par brīvību un neatkarību, un vītas kopā karogā tās simbolizē mūžīgu uzticību Latvijai — mūsu tēvzemei. Šobrīd dzimtenē karogs ir vāžās kalts, sveša vara to ir apkaunojusi un nonicinājusi, un tam nav lemts brīvi plivot dzimtenes ārēs. Bet jūs, jaunā latviešu audze Kanadā, varat būt laimīgi un pateicīgi ,ka šinī zemē jūs varat likt plivot savam karogam un pulcēties zem tā. Dariet to: Glabājiet un sargājiet viņu, kas izcīnīts jūsu senču, tēvu un brāļu asinīm. Ticiet tam un smeļaties spēkus no tā, turat šis sarkanbaltsarkanās krāsas svētas un dārgas. Sargājot un glabājot viņu, lai jūs vada mūsu dzejnieka Leonīda Breikša vārdi: „Lai mūsu karogi un mūsu domas ceļas un jaunu dienu pasludina rīt."

No skolas pārzines karogu saņēma glabāšanai pēdējās klasēs audzēknis Juris Arājs, Inta Vasariņa un Jana Konrāde.

Skolas audzēkņu koris dziedāja J. Norviļa „Svēts mantojums", pianistes L. Albertiņas klavieŗu pavadījumā.

Par draudzīgā aicinājuma idejām un kultūras vērtību kādas draudzīgais aicinājums devis latviešu skolām, referēja māc. A. Čops.

Savā referātā runātājs pieskārās problēmām par skolas darbu trimdas gaitās, konstatējot, ka nekad latviešu skola nav stāvējusi tik grūtu un smagu problēmu priekšā kā šodien . . .

Svinīgā akta noslēgumā Hamiltonas latviešu skolas sveicienus nodeva vecāku padomes prsēdis A. Kalupnieks, paskaidrojot, ka hamiltonieši šoreiz ciema kukulim līdzi atveduši Dzimtenes zemes teātŗa izrādi.

Toronto latviešu sestdienas skolas pārzine sveica skolas un Kanadas gaidu jendas vārdā: „Jūs, jaunie, savai skolai, vecākiem un organizācijām varat dāvināt visvairāk — piekopjot latviskās tradicijas, lasot latviešu grāmatas un runājot tīru latviešu valodu! Audziet un palieciet uzticīgi savam Latvijas karogam!"

Vakara otrā daļā latviešu skolas Hamiltonā audzēkņi un absolventi sniedza M. Timmas Dzimtenes zemes raitu un labi sagatavotu izrādi 3 ainās, skolas pārzines Elzas Gulbes vadībā.

Pēc vairākām izrādēm latviešu centros jaunie Hamiltonas aktieŗi savās lomās bija labi iedzivojušies un sniedza pārliecinošu tēlojumu.

Sv. Katarīnes latviešu skolas vecāku padomes vārdā A. Vīksna sirsnīgi pateicās DV nodaļai par dāvāto karogu un visiem, kas atcerējušies un pabalstījuši latviešu skolu.

Par cienastu kā mazajiem, tā lielajiem vakara viesiem bija gādājusi skolas vecāku padome.

J. Liģera.

DRAUDZĪGĀ AICINĀ

Pagājušās nedēļas nogale pie mums Kalamazū pagāja „Draudzīgā aicinājuma zīmē."

Latviešu skolas pārzinis dzejnieks A. Kaugars runāja par mūsu tautas kultūras saglabāšanu un pārdošanu nākošām paaudzēm. — „Mūsu kultūrai jābūt kā dzivam un kuplam ozolam, kas nekalst, bet katru gadu dod jaunus dzinumus. Mūsu kultūras piemineklis nedrīkst būt veidots no nedzīva akmens, ja mēs vēlamies, lai tas būtu dižens un krāšņš bija vārdi, kuŗos runātājs izteica savu pārliecību un ticību mūsu tautas kultūras nemirstībai.

Skolas pārziņa runa atstāja dziļu iespaidu uz klausītājiem. Skolas vadību un skolotājus sveica Kalamazū latviešu organizāciju pārstāvji, cildinot darba daritājus, pateicoties un reizē pasniedzot grāmatu veltes un citas balvas. Aktam sekoja grāmatu un citu dāvāto priekšmetu izloze.

☆

Pēc kārtējā dievkalpojuma Sv. Jāņa latv. dr. jaunceltā baznīcā, kas bija kupli apmeklēts, baznīcas sabiedriskajās telpās skolotājs Arturs Balks lasīja referātu „Mūsu grāmata". Referāts bija dziļi pārdomāts un pārbagāts ar

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons C. L. U.
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veidā apdrošināšana.

ALEKSANDRA KANBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

10. februārī — vīru koŗa Viesturs koncerts un balle U.N.F. zālē
15. februārī — Hermaņa Godesa klavierkoncerts Koncertapvienības sarīkojumā
16. februārī — Nakts Latiņu kvartālā, Studentu kopas karnevāls Kolumbus zālē.
18. februārī — Rakstnieku cēliens. Preses b-bas Kanadas kopas dāvinājums skolai.
20. februārī, plkst. 8. vak. Sv. Andreja baznīcas zālē TLTA 4. priekšlasījumu un diskusiju cikls ar A. Lūša referātu „Tauta un nacionālisms'.
23. februārī — Mākslinieku karnevāls „Elles ratos" Columbus zālē.
25. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību gada svētki Sv. Andreja baznīcas zālē, plkst. 5.00 p .p.
3. martā — Čikāgas Piecīšu mūzikāls priekšnesums Jarvis Collegiate (Jarvis - Wellesley).
3. martā Kalpaka atceres vakars. DV Toronto nod. sarīkojums.
9. martā — Kalpaka bataljona balles sarīkojums Club Kingsway telpās.
10. martā — DV teātŗa Kanadā izrāde Gatavības apliecība Sv. Andreja baznīcas zālē.
16. martā plkst. 8.00 vak., Sv. Andreja baznīcas zālē Veras Leinvēberes klavieŗu koncerts.
18. martā — R. Blaumaņa Trines grēki izrāde. TLTA ģimnazijas absolventu kopas dāvinājums skolai.
24. martā plkst. 6.00, Leaside Memorial Garden telpās Jaunās Gaitas literārais kokteilis.
25. martā — operdzied. Astras Kalniņas koncerts. DV sarīkojums.
7. aprilī — DV futbolistu balle ar „Miss Football" vēlēšanām Ungāru kluba telpās, 245 College ielā.
7. aprilī — Omartija kundze, Vašingtonas teātŗa viesizrāde.
3. maijā — dziedones Līnas Karlsones koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
4. maijā — Dainas koŗa koncerts — Parkdale ģimnazijas telpās.
5. maijā — Ziedu balle, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarīkojumā.
12. maijā plkst. 8.00 vakarā, Sv. Andreja baznīcā 1. latv. ev.-lut. draudzes koŗa 10. gadskārtējais koncerts.

HAMILTONĀ

24. februārī — DV karnevāls Piļs bridžā.

SV. KATARĪNĒS

17. februārī — DV Sv. Katarīnes nodaļas gadskārtējais karnevāls „Pusstunda Vīnē", Prudhomme's Garden Centre Hotel Kristalla zālē.

NIAGARĀ

28./29. jūlijā — Draudzības un jaunatnes dienas.

KIČENERĀ - VATERLŪ

10. februārī — gadskārtējais karnevāls River Valley Lodge telpās, DV nodaļas sarīkojums.

STREIKI BRITANIJĀ

Vienā ziņā Anglija ir ieguvusi tagad pirmo vietu — streikošanā, tālu atstājot aiz sevis agrāko klasisko streiku zemi Franciju! . . . Gandriz katru nedēļu kaut kur notiek kāds streiks.

Jau kopš janvāŗa pirmajām dienām norisinās streiks, kas smagi skar plašākas publikas intereses: streiko pasta darbinieki ar saukli „work-to-rule." Dzird pat, ka šis „ierobežotais" streiks nākotnē varetu izvērsties par totālu streiku.

Savada, vienkāršam mirstīgam nesaprotama ir valdības pārstāvju izturēšanās streiku jautājumā. Katru reizi streika sākumā attiecīgā resora vaditāji lepni paskaidro, ka viņi nepiekāpsies. Pēc vairākām nedēļam tie tomēr piekāpjas, un streikotāji vienmēr sasniedz savu mērķi — pēc tam, kad publika ir panesusi ilgu laiku visādas neērtības, un saimnieciskai dzīvei nodarīti lieli zaudējumi. Tā tas būs, acim redzot, arī tagad, Rakstā, ka Londonā vēl esot milzīgs daudzums uzkrājušos pasta sūtījumu; vēstules no Eiropas kontinenta nereti ir ceļā apmēram nedēļu. Paralizēta ir paku sūtīšana.

Kā izskaidrot šo streiku vilni? Bez šaubām, kā visur, paslēptā veidā darbojas komūnistu pirksts, bet lielu lomu spēlē arī streikotāju šaurais egoisms un inteliģences resp. saimnieciskā stāvokļa izpratnes trūkums. Streikotāji nesaprot, ka ar algu paaugstināšanu aug arī dzīves dārdzība; tie negrib saprast, ka sakarā ar augstām algām un ilgstošu darba pārtraukumu uzņēmumos streiku laikā Britanija nevar sacensties starptautiskā tirgū ar citām valstīm (piemēram, Britanijā tik nepopulāro Vāciju!).

Pavisam divainu iespaidu atstāj pasta resora vaditāja alcinājums iedzivotājiem — atturēties no vēstuļu rakstīšanas! . . .

A.

„KONTROVERSALAS" FILADELF

Ievadot jauno sabiedriskās darbības sezonu, Filadelfijas latviešu organizāciju un draudžu sadarbības centrs š. g. 20. janvārī Brīvo latvju biedrības telpās sniedza interesantu un daudzējādā ziņā pamācošu un ierosinošu filmu izrādi. Galveno daļu šai izrādē aizpildīja daudzinātā „kontroversālā" filma, saukta „Operation Abolition", ko varētu tulkot kā „Iznicināšanas operācija". Kāpēc iznicināšanas? Uzmanīgāk izsekojot darbības risinājumam uz ekrāna, patiešām atklājas, ka te iezīmējas jo spilgti daži graušanas un iznicināšanas paņēmieni, un ar kuŗiem reižu reizēm nākas sadurties arī trimdas sabiedriskiem darbiniekiem. — Filmas satura pamatā patiesi notikumi Sanfrancisko studentu demonstrācijās 1960. gada 12.—14. maijā, ASV kongresa pretamerikāniskās kustības apkaroša-nas komitejas izmeklēšanas laikā, kad nopratināt izsaukti vairāki komūnistu vaditāji. Komūnistu nepārprotamais nolūks ar organizētām studentu demonstrācijām, nosodošiem saukļiem plakātos, pašu vaditāju izaicinošām runām un beidzot pūļa radītām nekārtībām diskreditēt minētās komitejas darbību, paralizēt izmeklēšanas gaitu un iznicināt visu iestādījumu. — Par šo filmu, kā zināms, ASV valda jo lielas un asas domstarpības, un tā patiešām kļuvusi par mūsu

KANADĀ

TORONTO

● Toronto universitātes un mākslas skolas audzēkņi rosīgi gatavojas savam tradicionālajam karnevālam „Nakts Latiņu kvartālā", kas notiks piektdien, š. g. 16. februārī. Tiek pieliktas visas pūles, lai Kolumbus zāli, kur notiks šis karnevāls, tiešām pārvērstu par īstu Parīzes kvartālu ar dekorācijām ,celtnēm un apgaismojumu. Šeit draudzīgi sadarbojas abu Toronto augstāko mācības iestāžu audzēkņi, latviešu studējošā jaunatne.

● Toronto universitātes studentu internacionālais festivāls notiks 9. un 10. februārī, plkst. 7.30 vakarā, College & Education auditorijā (Bloor - Spadina). Programmā piedalās arī latviešu studenti un tautisko deju kopa Dižda-ncis. Darbosies latviešu studentu iekārtotais daiļamatnieciba stends ar latviešu daiļamatnieku darbiem.

● Sv. Jāņa draudzes pilnsapulce saskaņā ar sēdē pieņemto lēmumu, tiek sasaukta svētdien, 25. februārī, pēc dievkalpojuma Sv. Jāņa baznīcā. Pilnsapulcei noteica šādu dienas kārtību: 1) Sapulces vadības vēlēšanas. 2) Ziņojumi par darbību 1961. g. 3) Revizijas komisijas ziņojumi. 4) Budžeta pieņemšana 1962. gadam. 5) Rotācijas kārtībā aizejošo padomes locekļu vēlēšanas. 6) Draudzes uzticības vīru vēlēšanas. 7) Revizijas komisijas vēlēšanas. 8) Dažādi jautājumi.

Aicinājumus izsūtīs draudzes kanceleja. Šogad jāpārvēl sek. padomes locekļi: E. Buka, J. Galejs, J. Jānsons, J. Koncis, J. Rolāvs un E. Tiltiņš.

Draudzes padomes sēde, veltīta dievnama būves un draudzes satversmes jautājumiem, notiks 23. februārī.

● Sv. Jāņa draudzes padomes sēde notika draudzes namā 2. februārī, priekšnieka Ž. Rūtenbaha vadībā. Sēdi ievadīja svētbrīdis. Pēc tam draudzes padomes priekšnieks pateicās padomes locekļiem par iepriekšējā gadā veikto darbu un novēlēja Dieva palīgu un svētību arī jaunā gada darba cēlienam.

Dievnama būves techniskās komisijas priekšsēdis arch. E. Tannis ziņoja, ka arch. Raimonds Miniats, atsaukdamies draudzes padomes aicinājumam, strādā pie dievnama meta izgatavošanas. Arī divi citi latviešu architekti strādājot pie kopīgā projekta, bet izteikuši vēlēšanos, lai iesniegšanas terminu pagarinātu. Padome nolēma dievnama metu iesniegšanas terminu pagarināt līdz 20. februārim.

Arch. R. Miniats bija ieradies padomes sēdē un iepazīstināja padomes locekļus ar savu projektu, kas gan vēl nav nobeigts visā pilnībā. Padomes locekļi sekoja paskaidrojumiem ar dzivu interesi. Projekta izvērtēšana piekrīt dievnama celšanas techniskai komisijai. Draudzes padome arch. Miniatam izteica pateicību par pūlēm un atsaucību.

Padomes priekšnieks ziņoja, ka draudzes 1961. g. budžets reālizējies labi un ienākumi bijuši lielāki kā budžetā paredzēts. Ar gandarījumu padomes priekšnieks norādīja, ka draudzes locekļu maksas draudzes nodevās vienmēr brīvprātīgi pieaug, un pag. gadā draudzes nodevās ienākuši $10.121,-. Pieaugušas arī kollektes. Pag. gadā kollektēs saziedoti $3.246,85. Kopā ar iepriekšējā gada atlikumu draudzes budžeta ienākumi 1961. gadā bijuši — $26.432,23. Izdevumi budžeta kārtībā $14.356,87; ārpus budžeta (iemaksa virtuves būvei Saulainē — $3.500,-. Atlikums uz 1962. g. (kopā ar svētdienas skolas iekrātām summām) ir $8.575,36.

Stājoties pie 1962. gada budžeta sastādīšanas, to sabalansēja, un $14.500,- budžetu apstiprināja pilnsapulcē.

Saulaines pārvaldes priekšnieks E. Buka sniedza sīku pārskatu par Saulaines darbību pag. gadā. Iepazīstoties ar Saulaines pārvaldes sastādīto budžetu, nolēma arī to nodot pilnsapulcei apstiprināšanai.

Daugavas vanagu Kičeneras - Vaterlū nodaļas valde jūs lūdz ar savu klātieni pagodināt nodaļas rīkoto gadskārtējo karnevālu.

Š. g. 10. februārī, plkst. 7.00 vakarā River Valley Lodge telpās. Braucot 1 jūdzi no pilsētas robežas Guelphas virzienā, nogriezties pa labi pie „Shamrock" moteļa.

Deja pie Galtas iecienītā „Hobby Star" orķestŗa.

Jautrībai: J. Millers un V. Ādlers ar jautrām dziesmām ģitāres pavadījumā.

Ieeja: $1.50 no personas, maskām — $1.00.

VALTERA ZIEDIŅA SPIESTUVE
GREENWOOD PRINTERS
Izpilda augstas kvalitātes drukas darbus latviešu valodā /Letterpress - Offset/. Mūsu darbus atzinīgi vērtējuši daudz latvieši un organizācijas A. S. V. un Kanadā. Ja Jūsu problēma, kur iespiest drukas darbus, kā piem.: vizītkartes, iesvētību, kāzu, jubileju, organizāciju sarīkojumu un cita veida sarīkojumu ielūgumus, programmas, aploksnes, vēstuļu papīru, katalogus, brošūras, kam kvalitatē jāatbilst tī kontinenta prasībām, lūdzam rakstīt Greenwood Printers, 218 Greenwood Ave., Toronto 8, Canada. Telefons: 465-8646. Pasūtinājumiem no A. S. V. "Air Mail Forcel Post".

KAROGS MONTREĀLAS LATVIEŠU SKOLAI

Viens no iezīmīgākiem Draudzīgā aicinājuma sarīkojumiem Montreālas latviešu sabiedrībā bija pats pēdējais, š. g. 28. janvārī, kas notika St. Kevina skolas telpās un ko rīkoja latviešu skola. Šis Draudzīgā aicinājuma sarīkojums bija zīmīgs un ievērības cienīgs tajā ziņā, ka Montreālas latviešu skola no Organizāciju padomes saņēma kā dāvanu Latvijas karogu.

Karogu nodeva E. Mazutis, bet to iesvētīja Trisvienības latviešu draudzes mācītājs A. Voitkus, norādīdams, ka karogs ir tautas vienotājs, aicinātājs un saucējs. „Karogs norāda piederību tautai, un Dieva vārdā celsim šo karogu augstāk," nobeidza dievvārdus māc. A. Voitkus. Karogu zālē ienesa Gundars Valdmanis divu tautu meitu — Veltas Dreijeres un Ainas Kalniņas pavadībā. Karogu saņēma latviešu skolas pārzinis K. Deksnis un to tālāk nodeva latviešu skolas audzēkņiem P. Braunam, A. Brāzmai un Helgi Lee Koppelai (ģimnazijas klases audzēkņiem, dodams līdzi vēlējumu — godam to turēt latviešu tautai.

Programmas oficiālai daļai sekoja priekšnesumi latviešu skolas, abu draudžu jaunatnes pulciņu izpildījumā. Bija daudz deklamāciju, dziesmu. tautas deju un A. Gūtmaņa vadībā daži uzvedumi. Irmas Grebzdes atmiņu stāstījumu lasīja Edīte Meldere, bet A. Voitkus humoresku „Jāsagatavo pārdošanai" — Ilze Voitkus.

Sarīkojuma zāli bija dekorējis J. Strenģe un priekšplānā bija novietota paliela prezidenta Kārļa Ulmaņa ģimetne. Karogu gatavojusi A. Vilsone no Toronto un zeltkalis Oskars Vindedzis. Šķ.

Karoga svinīgā pasniegšana.

Srsnīgi pateicamies visiem mūsu draugiem un labvēļiem, kas izteikuši mums līdzjūtību mūsu bēdās.

GLEBOVU ĢIMENE.

JĀNIM CIRULIM VAJADZEJA DARĪT...

Kur nu jau Kanadas pēdējie dziesmu svētki, bet man draugs Jānis Cīrulis, šķiet, tikai tagad vēl pamodies no lielās slodzes. Trešdien, 23. janvāŗa LATVIJĀ viņš mani sirsnīgi apmīļo un taisnojas par savu darbību dziesmu svētku rīcības komitejā. Kā raksta latvju žurnālistikā neparastais stils, tā valoda un arī izteiktas domas norāda uz iekšēju konfliktu un smagu sirdsapziņu. Saprotu savu draugu! Viņš bija vienīgais mūzikants dziesmu svētku rīcības komitejā un beidzot ir aptvēris, ka uz viņu gulstas atbildība, ka dziesmu svētki izvērtās tautas svētkos. Viss bija lieliski noorganizēts — gan daudzās izstādes, gan lieliskais gājiens, gan deju uzvedumi, teātris, rakstnieku rīts, tikai — dziesmai un jaundarbiem bija ierādīta bārenītes loma.

Lai kā Cīrulis taisnotos, Jaundarbu koncerts dziesmu svētkos agrā rītiņā pēc divi ballēm veca kino teātŗa telpās attaisnojumu neatradīs. „Itona auditoriju, kā arī lielās skolu aulas svētdienai neatļāva," — viņš raksta. Bet kāpēc Jaundarbu koncerts nevarēja notikt sestdien, vai piektdienas vakarā dziesmu svētku ievadam tāpat kā iepriekšējos dziesmu svētkos — sajūsmas pilnā, pārpildītā un koncertam piemērotā Parkdale Collegiate zālē? „Lai kādas grūtības un vilšanās bija jāpiedzīvo, meklējot piemērotas telpas Jaundarbu koncertam", ne laiks, ne vieta parādīto nievājumu mūsu jaundarbiem nekad neattaisnos.

Un — „Kāpēc gan tīšu prātu rakstīt nepatiesību"? Es taču lielkoncerta otro daļu nebūt neesmu recenzējis! TILTĀ pats rakstu, ka šo daļu nedzirdēju un kritizēt nevaru. Bet vai tas nav fakts, ka — chaotiski omulīgās un garās godalgošanas dēļ lielkoncerta otrā daļa bija tā jāsasteidz, ka no visas otrās daļas tika atkārtota tikai viena dziesma. Daudzām dziesmām bija jūsmīgi aplausi. Tās nevarēja atkārtot, lai nenokavētu balles!

Man ļoti neomulīgi, bet ja nu mans labais draugs, un līdz šim kā džentelmenis rakstos un darbos pazīstamais mūzikis, tiešām grībēja celt iebildumus pret manu dziesmu svētku aprakstu, tad tas pienācās tikai par manu klusēšanu. Savu vainu tagad apzinoties, es lūdzu man piedot, ka savā aprakstā nokluseju, ka dziesmu svētku lielkoncerta pirmās daļas sākumā — par lielu pārsteigumu lielajam korim un daļai publikas — virsdiriģentam Cīrulim uz estrādes „aizmirsās" nodrāzt otro pantu Vold. Ozoliņa dziesmai Latvija daiļā.

Ne vien man, lasot dziesmu svētku programmu, bet laikam gan arī manam draugam, lasot manu rakstu, ir pagājušas garām dažas patiesības. Citādi nevaru izskaidrot viņa taisnošanos pret godalgošanas komisijas nelevērsto Graubiņa dziesmu. Bet Cīrulim ir taisnība — pēc manas pārliecības internacionālā godalgošanas komisija patiesi nebija savu uzdevumu augstumos. Viņa arī nebūt nevadījās, piešķirdama godalgas, „meklēdama pēc jaunas vielas un jauniem izteiksmes līdzekļiem". Nekā „svaigāka un jaunatnīgāka" nav, un arī es nezīdēju ne A. Sturma flautas svītā, nedz J. Norviļa dziesmās. Es raksturīgu pat: — „Jānis Norviļis . . . ir atgriezies un droši soļo pa savu 15. maija mūzikas taku. Viņa Niceniete ir tikpat kā dviņu māsa viņa sendienu jaukajai Pieballdzietei". Kur manos vārdos kāds sakars ar jaunu vielu, vai jauniem izteiksmes līdzekļiem? Tāpēc jo smagāk koda komisijas kļūda pret Jēkabu Graubiņu. Bet misīties var katram! Un misijies ir arī Jānim Cīrulim sadzirdēt Jēk. Graubiņa „Manam dzimtenes sīlam" veltītajā dziesmā „tehniski nevainojamu, sirsnīgu lirisku saturu" tur, kur plosās p a t i e s i drāmatiska traģēdija un aiz notīm apslēptas dzīļas sāpes. Ja šī dziesma varbūt arī nebija vissvaigākā harmonijās, tad tomēr vislaikmetīgākā viņā programmā un pie tam — vislaikmetīgākā tieši tagadējā Latvijā, kur jūtas ir jāapspiež vai jāizsaka pusvārdos. Žēl, tiešām žēl, ka daži pusvārdus neprot atšifrēt.

Šo rakstiņu beidzot, es atkārtoju — pērn rudeni mums Toronto bija lieliski Tautas svētki, un, ja Cīrulis tur saredz savu vainu, es nevaru līdzēt. Viņam ir taisnība! Bet vai nepietiek vēl tagad, pēc pusgada par to lauzt šķēpus?

Mariss Vētra.

UNO AUDZI

JUMA DIENĀ DĀVINA KAROGU

I.

Vakara otrā daļā latviešu skolas Hamiltonā audzēkņi un absolventi sniedza M. Timmas Dzimtenes zemes raitu un labi sagatavotu izrādi 3 ainās, skolas pārziņnes Elzas Gulbes vadībā.

Pēc vairākām izrādēm latviešu centros jaunie Hamiltonas aktieri savās lomās bija labi iedzīvojušies un sniedza pārliecinošu tēlojumu.

Sv. Katarīnes latviešu skolas vecāku padomes vārdā A. Vīksna sirsnīgi pateicās DV nodaļai par dāvāto karogu un visiem, kas atcerējušies un pabalstījuši latviešu skolu.

Par cienastu kā mazajiem, tā lielajiem vakara viesiem bija gādājusi skolas vecāku padome.

J. Ligers.

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons C. L. U
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

10. februārī — viru koŗa Viesturs koncerts un balle U.N.F. zālē.
15. februārī — Hermaņa Godesa klavierkoncerts Koncertapvienības sarīkojumā.
16. februārī — Nakts Latiņu kvartālā, Studentu kopas karnevāls Kolumbus zālē.
18. februārī — Rakstnieku cēliens. Preses b-bas Kanadas kopas dāvinājums skolai.
20. februārī, plkst. 8. vak. Sv. Andreja baznīcas zālē TLTA 4. priekšlasījumu un diskusiju cikls ar A. Lūsa referātu „Tauta un nacionālisms".
23. februārī — Mākslinieku karnevāls „Elles ratos" Columbus zālē.
25. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību gada svētki Sv. Andreja baznīcas zālē, plkst. 5.00 p .p.
3. martā — Čikāgas Piecīšu mūzikāls priekšnesums Jarvis Collegiate (Jarvis - Wellesley).
3. martā Kalpaka atceres vakars. DV Toronto nod. sarīkojums.
9. martā — Kalpaka bataljona balles sarīkojums Club Kingsway telpās.
10. martā — DV teātŗa Kanadā izrāde Gatavības apliecība Sv. Andreja baznīcas zālē.
16. martā plkst. 8.00 vak., Sv. Andreja baznīcas zālē Veras Leinvēberes klavieŗu koncerts.
18. martā — R. Blaumaņa Trīnes grēki izrāde. TLTA ģimnazijas absolventu kopas dāvinājums skolai.
24. martā plkst. 6.00, Leaside Memorial Garden telpās Jaunās Gaitas literārais kokteilis.
25. martā — operdzied. Astras Kalniņas koncerts. DV sarīkojums.
7. aprīlī — DV futbolistu balle ar „Miss Football" vēlēšanām Ungāru kluba telpās, 245 College ielā.
7. aprīlī — Omartija kundze, Vašingtonas teātŗa viesizrāde.
3. maijā — dziedones Linas Karlsones koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
4. maijā — Dainas koŗa koncerts — Parkdale ģimnazijas telpās.
5. maijā — Ziedu balle, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarīkojumā.
12. maijā plkst. 8.00 vakarā, Sv. Andreja baznīcā 1. latv. ev.-lut. draudzes koŗa 10. gadskārtējais koncerts.

HAMILTONĀ

24. februārī — DV karnevāls Pīlsbridžā.

SV. KATARĪNES

17. februārī — DV Sv. Katarīnes nodaļas gadskārtējais karnevāls „Pusstunda Vinē", Prudhomme's Garden Centre Hotel Kristalla zālē.

NIAGARĀ

28./29. jūlijā — Draudzības un jaunatnes dienas.

KIČENERĀ - VATERLŪ

10. februārī — gadskārtējais karnevāls River Valley Lodge telpās, DV nodaļas sarīkojums.

DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA DIENAS KALAMAZŪ

Pagājušās nedēļas nogale pie mums Kalamazū pagāja „Draudzīgā aicinājuma zīmē."

Latviešu skolas pārzinis dzejnieks A. Kaugars runāja par mūsu tautas kultūras saglabāšanu un pārdošanu nākošām paaudzēm. — „Mūsu kultūrai jābūt kā dzīvam un kuplam ozolam, kas nekalst, bet katru gadu dod jaunus dzinumus. Mūsu kultūras pieminekļi nedrīkst būt veidoti no nedziva akmens, ja mēs vēlamies, lai tas būtu dižens un krāšņš bija vārdi, kuŗos runātājs izteica savu pārliecību un ticību mūsu tautas kultūras nemirstībai.

Skolas pārziņa runa atstāja dziļu iespaidu uz klausītājiem. Skolas vadību un skolotājus sveica Kalamazū latviešu organizāciju pārstāvji, cildinot darba darītājus, pateicoties un reizē pasniedzot grāmatu veltes un citas balvas. Aktam sekoja grāmatu un citu dāvāto priekšmetu izloze.

☆

Pēc kārtējā dievkalpojuma Sv. Jāņa latv. dr. jaunceltā baznīcā, kas bija kupli apmeklēts, baznīcas sabiedriskajās telpās skolotājs Arturs Balks lasīja referātu „Mūsu grāmata". Referāts bija dziļi pārdomāts un pārbagāts ar mūsu gara kultūras paudēju — dzejnieku un rakstnieku citātiem.

Noslēdzot savu referātu, referents jautāja: „— kas gan var mums šodien atpestīt, kas var mums atdot dzimteni; kas var palīdzēt jaunatnei saglabāt dzīvu latvju valodu, lai tā blakus svešās zemes kultūras bagātībām nestu tālāk arī latviskās dzīvošanas lapu?" Referents atbildēja — „tā ir mūsu grāmata!"

Vērtīgajam referātam sekoja deklamācijas un klavieŗu solo, studējošās jaunatnes izpildījumā.

Pie kafijas galda bija vairāki ierosinājumi:

ALA's Informācijas kopas priekšnieks P. Austriņš informēja klātesošos, ka Amerikas valdība jau pag. gadā piešķīrusi līdzekļus Amerikā dzīvojošo etnisko grupu kultūras vērtību un valodas p ē t n i e c ī b a i. Pendas silvēnijā, pie Pitsburgas universitātes nodibināta pētniecības komisija, kuŗas pr-dis prof. Jōsa Fīšmann. Amerikā ir 50 tautību grupas.

☆

Draudzes priekšnieks Jānis Ķirnēns informēja, ka š. g. 26. janvārī viņš piedalījies Baznīcu apvienības pretkomūnistu līgas plašā sapulcē, kas notikusi Kalamazū pilsētā. Šī līga aicina pie katras draudzes dibināt pretkomūnisma pulciņus, kuŗu locekļi spraustu sev par mērķi atklāti cīnīties pret komūnismu. Draudzes priekšnieks nolēmis šo ideju iedzīvināt mūsu draudzē visdrīzākā laikā.

Ernests Brože nāca ar priekšlikumu dibināt „Grāmatu lasītāju klubu". Šī kluba locekļi, savstarpējā domu apmaiņā, noskaidrotu jautājumu, kas rodas grāmatu lasītājiem par derīgas, nederīgas, vai pat kaitīgas grāmatas piedāvājumiem un izplatīšanu.

Jūlija Druvas kundze draudzes svētdienas skolai dāvināja 3 grāmatas.

E. B.

STREIKI BRITANIJĀ

Vienā ziņā Anglija ir ieguvusi tagad pirmo vietu — streikošanā, tālu atstājot aiz sevis agrāko klasisko streiku zemi Franciju! . . . Gandrīz katru nedēļu kaut kur notiek kāds streiks.

Jau kopš janvāŗa pirmajām dienām norisinās streiks, kas smagi skar plašākas publikas intereses: streiko pasta darbinieki ar saukli „work-to-rule." Dzird pat, ka šis „ierobežotais" streiks nākotnē varētu izvērsties par totālu streiku.

Savāda, vienkāršam mirstīgam nesaprotama ir valdības pārstāvju izturēšanās streiku jautājumā. Katru reizi streika sākumā attiecīgā resora vadītāji lepni paskaidro, ka viņi nepiekāpsies. Pēc vairākām nedēļam tie tomēr piekāpjas, un streikotāji vienmēr sasniedz savu mērķi — pēc tam, kad publika ir panesusi ilgu laiku visādas neērtības, un saimnieciskai dzīvei nodarīti lieli zaudējumi. Tā tas būs, acīm redzot, arī tagad. Raksta, ka Londonā vēl esot milzīgs daudzums uzkrājušos pasta sūtījumu; vēstules no Eiropas kontinenta nereti ir ceļā apmēram nedēļu. Paralizēta ir paku sūtīšana.

Kā izskaidrot šo streiku vilni? Bez šaubām, kā visur, paslēptā veidā darbojas komūnistu pirksts, bet lielu lomu spēlē arī streikotāju šaurais egoisms un inteliģences resp. saimnieciskā stāvokļa izpratnes trūkums. Streikotāji nesaprot, ka ar algu paaugstināšanu aug arī dzīves dārdzība; tie negrib saprast, ka sakarā ar augstām algām un ilgstošu darba pārtraukumu uznēmumos streiku laikā Britanija nevar sacensties starptautiskā tirgū ar citām valstīm (piemēram, Britanijā tik nepopulāro Vāciju!).

Pavisam dīvainu iespaidu atstāj pasta resora vadītāja aicinājums iedzīvotājiem — atturēties no vēstuļu rakstīšanas! . . .

A.

„KONTROVERSALAS" FILMAS IZRĀDE FILADELFIJĀ

Ievadot jauno sabiedriskās darbības sezonu, Filadelfijas latviešu organizāciju un draudžu sadarbības centrs š. g. 20. janvārī Brīvo latvju biedrības telpās sniedza interesantu un daudzējādā ziņā pamācošu un ierosinošu filmu izrādi. Galveno daļu šai izrādē aizpildīja daudzinātā „kontroversālā" filma, saukta „Operation Abolition", ko varētu tulkot kā „Iznīcināšanas operācija". Kāpēc iznīcināšanas? Uzmanīgāk izsekojot darbības risinājumam uz ekrāna, patiešām atklājas, ka te iezīmējas jo spilgti daži graušanas un iznīcināšanas paņēmieni, un ar kuŗiem reižu reizēm nākas sadurties arī trimdas sabiedriskiem darbiniekiem. — Filmas satura pamatā patiesi notikumi Sanfrancisko studentu demonstrācijās 1960. gada 12.—14. maijā, ASV kongresa pretamerikāniskās kustības apkarošanas komitejas izmeklēšanas laikā, kad nopratināt izsaukti vairāki komūnistu vadītāji. Komūnistu nepārprotamais nolūks ar organizētām studentu demonstrācijām, nosodošiem saukļiem plakātos, pašu vaditāju izaicinošām runām un beidzot pūļa radītām nekārtībām diskreditēt minētās komitejas darbību, paralizēt izmeklēšanas gaitu un iznīcināt visu iestādījumu. — Par šo filmu, kā zināms, ASV valda jo lielas un asas domstarpības, un tā patiešām kļuvusi par mūsu dienu pašu kontroversālāko filmu. Kaŗaspēkā to pat neatļauj izrādīt, un pat valsts resp. ārlietu departaments pret „Operation Abolition" izturas noraidoši, bet presē lasāmi itin asi pārmetumi un nosodošas atsauksmes. „Iznīcināšanas operācija" tomēr nav atzīstama par „dokumentāru" filmu, kaut arī darbības epizodi tanī ņemti no patiesiem notikumiem, tos kombinējot.

„Obstrukcijas runas un graušanas gājieni iezīmējas jo spilgti, un latviešu trimdiniekiem viss tas saprotams bez jebkādiem tālākiem paskaidrojumiem. Citiem, kas neko tamlīdzīgu nav pieredzējuši, uztvert filmas patieso būtību un izprast iznīcināšanas paņēmienus tomēr ļoti grūti un varbūt pat pilnīgi neiespējami. Tāpēc arī tādas pretrunas. — Filmas ievadā un beigās ASV vietnieku nama locekļi īpašās uzrunās sniedz paskaidrojumus, kādiem paņēmieniem komūnisti cenšas uzkūdīt pūļi, neapzinīgos un vientiesīgos, liekot tiem paveikt netīro darbu iznīcināšanas nolūku sasniegšanā.

Latviešu trimdinieku sabiedriskiem darbiniekiem gandrīz vai ik uz soļa nākas sadurties ar šai filmā uztvertajiem „iznīcināšanas" gājieniem. Diemžēl, mūsu ričībā nav tik spēcīgu policistu, ne ugunsdzēsēju ar ūdens strūklām, kā tas redzams filmā. Mums jātiek pašiem galā . . . L.

MAZA, BET APZINĪGA KRISTIEŠU SAIME

BAFALO DRAUDZES PILNSAPULCE

28. janvārī notika Bafalo ev. - lut. draudzes gada pilnsapulce, kas iezīmēja raksturīgu pagrieziena mazās draudzītes pastāvēšanas vēsturē. Pēc vienpadsmit pastāvēšanas gadiem šis bija pirmais, kad draudze bez sinodes pabalsta tikai ar 105 draudzes locekļiem pati izkārtoja visus draudzes saimnieciskos jautājumus.

Pagājušā gadā darbību sākot, gada budžets bija jāiesāk ar $200,- deficita. Ieņēmumos pēc gada pārskata $3.999,82, izdevumos $3.703,39, atlikums uz 1962. gada 1. janvāri $296,30, nauda bankā $2.110,-. Tā jaunā draudzes vadība cer sākt jaunu darbības gadu ar stingru apņēmšanos pastāvēt. Jāpiezīmē, ka sinodes pabalsts mazajai draudzītei bija $1.000,- līdz $1.200,- gadā septiņus pastāvēšanas gadus. Šādā sakarībā draudze pārgāja uz labprātīgu pašaplikšanās sistēmu. Katrs draudzes loceklis apņēmās labprātīgi maksāt draudzes uzturēšanai zināmu summu naudas gadā, kas pie mums svārstās no $24,- līdz $42,- gadā.

Draudzes padomi vienmēr pēdējos gados ievēl ar 9 locekļiem rakstveida vēlēšanās ,no kuŗiem tad izvēl valdi ar pieciem locekļiem. Tā šogad ievēlēta šādā sastāvā: draudzes priekšnieks Vilhelms Celms, viņa vietnieks Arnolds Smilktiņš, kasieris Rūdolfs Briņķis, sekretārs Bernards Epermanis un valdes locekļis Jānis Reinis. Tā draudzes vadība pāriet jaunās rokās, iņemot B. Epermani, kas kā sekretārs darbojas jau ilgu laiku. Pēc deviņiem kasieŗa darbā pavadītiem gadiem atpūtā aiziet Rūdolfs Gerhards, par ko kā atzinību draudzes un tās vadības vārdā mācītājs J. Vējiņš viņam izteica pateicību par ilgo, uzticīgo kalpošanu un pasniedza Jauno Derību.

Sapulci vadīja Ed. Tūbelis, protokolējot B. Epermanim, un tā kā nolasīto protokolu, budžetu nākošam gadam un visus priekšlikumus pieņēma vienbalsīgi, tad balsu skaitītāji atkrita. Dāmu komitejā — priekšniece A. Briņķis, sekretāre M. Vējiņa, kasiere I. Smilktiņa, priekšnieces vietniece A. Strauss un valdes locekle E. Paozole. Revīzijas komisija paliek līdzšinējā ar pr-ku B. Malēju, sekretāru V. Alku un komisijas locekli Intu Reini. Budžets nākošam saimniecības gadam sabalansēts uz $3.200,-, un, tāpat kā līdz šim zināmu summu draudze maksā misijas darbam, latviešu draudžu apvienībai, teoloģijas studentu stipendiju fondam un slimiem vai kaŗa invalīdiem Vācijā. Tekošā gadā noturēti trīs lielāki sarīkojumi.

Dievkalpojumi notiek divas reizes mēnesī Bafalo North - Park luterāņu baznīcā Hertel un Starin ielu stūrī, plkst. 1.00 p. p.

Kopā ar bērniem draudzē skaitās 117 draudzes locekļi.

Vai mēs, mazais pulciņš, šeit trimdā dzīvodami, nevaram būt lepni un laimīgi, ka varam algot paši savu mācītāju, pašiem ir sava vadība? Ar šo gadu mums ir arī pašiem sava ērģelniece Aina Paozola.

E. Alka.

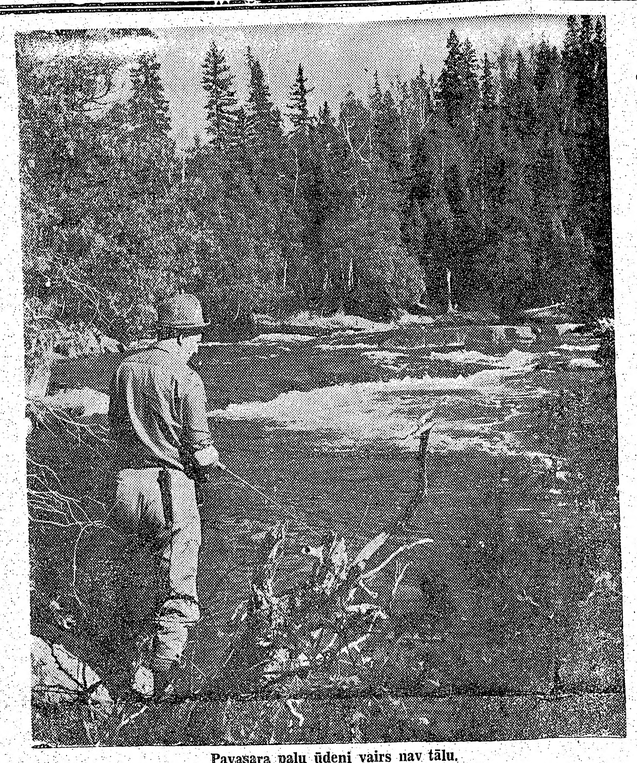

Pavasaŗa palu ūdeņi vairs nav tālu.

LAIMĪGĀ PAAUDZE TRAĢISKĀ LAIKĀ

BABETE BLICOVA — LAIMĪGĀ PAAUDZE — ROMĀNS. 313 LPP. VAIDAVA APGĀDS. 1962. G.

Vaidavas apgāds Linkolnā, mas Austrālijā vienīgi Blicova ASV, samērā daudz rūpējies, lai atradusi publikāciju ASV.

lasītājiem pārspiežot foto technikā sagādātu mūsu veco rakstnieku darbus, bet izdevis arī plašu skaitu jaundarbu. Viens no pēdējiem ir Babetes Blicovas romāns Laimīgā paaudze. Par jauno autori mums nav daudz zināms: dzīvo Austrālijā un tur producējās latviešu periodikā. Šī ir viņas pirmā grāmata, kas saista lasītāja uzmanību. Bez J. Sarmas pie E. Ādamsones, tālr. PA 9-4820.

E. T.

Autore par laimīgo paaudzi nosaukusi to latviešu jaunatni, kas 1940. gadā beidza ģimnaziju, bija latviski audzināta un dziļi pārliecināta par savas valsts sūtību un patstāvību. Šī paaudze aplūkojamā romānā ir samērā bezrūpīga, veselīgas dzīves bauditāja ar vērtīgām īpašībām. Romāna darbība noris ar īsu brīvības laika izgaismojumu, kas norit lieliskās lauku mājās, kur valda patriarchāls - aristokratisks gars, bet tālakais process ar Latvijas okupāciju, komūnistiskās iekārtas nodibināšanos sajauc ne vien laužu prātus, bet visu dzīvi līdz dziļākiem pamatiem. Šie notikumi apmulsina, grauj tautas morāli, dzen izmisumā laimīgo paaudzi, kas šī laikmeta maiņā sajūtas visnelaimīgāk, jo zudusi dzīvei jēga un ticība. Romānā attēlotas Vidzemes bajāriskā saimnieka Mārtiņa Vīndegas mājas Rožlejas. Tur jaunā ģimnaziju beigusi Sonda nevar izšķirties, ko izvēlēties par savu dzīves mērķi. Tēvs grib, lai studē agronomiju, bet meitai nemaz uz to prāts nenesas. Rīgā dzīvodama pie tēva brāļa Toma, filozofijas doktora, viņa dziļi ietekmējusies citās nepraktiskās gaisotnēs. Sondai ir brāļi Uldis un Ārijs, arī tiem citas intereses. Psiholoģiskā plāksnē draud izcelties smags konflikts starp dzīves praktisko tēvu un bērniem. Mārtiņš, tā meita sauc tēvu, ir vīrs, kas saka: „Jūs esat tris — biju domājis katram atstāt pa mājai. Tagad es šad un tad jautāju: par ko mani Dievs īsti sodījis? Izrādās, ka saimnieka nav pat vienai . . . " Pēc šī konflikta rodas nākošie, kas skaŗ visu tautu, jo zeme drīz visiem tiek atņemta. Pēc Sondas tiko vairāki jaunekļi, kā, piem., Vents Bajārs, Daumants un pēdīgi Valerijs, bet viņa atraida, kamēr tās draudzene

Māra jau bijusi vairākās dēkās ar viriešiem. 14. jūnijā tēvu un tēva māsu Šarlu deportē uz Sibiriju. Aiziet bojā arī citi jaunieši: Vents kļūst par leģendāru pretestības kustības darbinieku, Daumantu apcietina, tāpat Tomu, ko vēlāk atrod nošautu. Eriks kļūst par nodevēju. Vienīgi karš kā cerība romāna beigās iezības, kad posts sasniedzis vislielākos apmērus.

Kā jau sievietes rakstītā romānā, cauri vijas meitenu sapņi un īstenība, kas še vairāk akcentēta, kā citos līdzīgos laikmeta literāros darbos. Lasītājs atradīs labi novērotos dzīves aprakstos lielāku tiešamību un patiesību, kas ir autores spriā puse. Ar labpatiku var izlasīt, kā svinēti Jāņi, kā braukts uz sporta svētkiem. Spilgti notēlota zināma novada lauku dzīve, bet pilsētām — Rīgai un Jelgavai — veltīts vairāk komūnistu laiks ar mantu iepirkšanas drudzi un visu toreizējo dezorganizējošo dzīvi. Līdzjūtību izraisa Sondas un Toma tēli ,kas ir traģiski savā būtībā, jo skarbajai dzīvei nepiemēroti. Varam minēt, pie kā īsti Sonda paliks nākotnē; viņai tik daudz talantu, bet trūkst uzņēmības un ir pilnīgā pretstatā tēvam, kas saka: „Ar domāšanu nekā nevar pārgrozīt".

Romānu lasot, varam atcerēties dzimtenē kādu saulainu laiku un arī postu, kas tēlots ar jūtīgu pieķeršanos, novērošanu, ar dziļu sieviškigu sentimentu. Gaidīsim autores nākošās grāmatas.

Osvalds Akmentiņš

Savienotas VALSTIS NUJORKA

● Nujorkas latviešu ev. - lut. draudzes Bronksas rajona informācijas sapulcē, 28. janvārī, mācītājs A. Ozols ziņoja, ka Bronksā dzīvo 578 draudzes locekļi, Manhatenas augšdaļā 284 un Vestčesterā 163, kopā 1.025 draudzes locekļi, kas pieskaitāmi šim rajonam. Svētdienas skolā ir 76 skolēni ar 9 skolotājiem, bet svētdienas vidusskolā 18 skolēni, pie kam viena skolniece brauc uz mācībām no Asberi Parka, Nudžersijā ,kas ir ap 60 jūdžu tālu. Informācijas sapulcē bez rajona darbības pārrunāja arī draudzes darbību un budžetu, kur paskaidrojumus sniedza draudzes kasieris A. Lejiņš. Pilnvaroto komitejā Bronksas rajonā darbosies vecā sastāvā: komitejas vecākais T. Pētersons, sekretārs V. Irbe, kasieris A. Eimanis.

● Nujorkas draudzes nodevas viriešiem ir 20 dolaru, sievietēm 15 dolaru gadā, ko domāts paturēt arī 1962. gadā. Šis ir minimālās nodevas, bet draudzes locekļi savas nodevas labprātīgi var noteikt paši. Rudens posmā draudze izsūta visiem draudzes locekļiem aicinājumu šīs nodevas noteikt, līdz gada sākumam atpakaļ saņemtas apmēram 30 proc. no izsūtītām aptaujām. Draudzes locekļi pagājušā gadā vairāk kā iepriekšējos gados piedalījušies dažādās izlozēs un devuši vairāk ziedojumu. Pagājušā gada draudzes budžets, kas bijis $52.400,- izpildījies ar $3.000,- atlikumu.

● Vašingtonas teātŗa ansamblis 3. martā viesosies Nujorkā, kur plkst. 8.00 vakarā Bruklinas mūzikas akadēmijas zālē izrādīs Omartija kundzi. Biļetes dabūjamas pie E. Saulgozes, 510 Sutter Ave., Brooklyn 7, N. Y., vai B. Igala, 81 Cabrini Blvd., New York 33, N. Y., telef. WA 7-0733.

I.

MINEAPOLE

● Daugavas Vanagu apvienības Minesotā rīkotais Veltas Stots koncerts notiks svētdien, š. g. 18. februārī ,plkst. 5 p. p. Mineapolē, Lutheran Brotherhood zālē, 701 - 2nd Ave., S. Programmā J. Vītola, A. Kalniņa, J. Mediņa, J. Norviļa u. c. dziesmas, un ārijas no Vāgnera un Verdi operām, ar Knutu Lesiņu pie klavierēm. Biļetes iepriekš pieprasāmas pie E. Ādamsones, tālr. PA 9-4820.

E. T.

MILVOKI, VISK.

● Ojgerts Lagzdiņš ar ģimeni no Milvokiem pārceļas uz dzīvi Floridā, kur saistījies darbā pie latviešu būvuzņēmēja Risberga kā atbildīgais darbu vaditājs. Lagzdiņi bija līggadīgi Sv. Jāņa draudzes locekļi un aizbraucot dāvājuši baznīcai vairākus galdus un ledus skapi, par ko draudzes vadība izsaka sirsnīgu paldies un novēl Dieva palīgu un laimes jaunajā dzīves vietā un darbā.

● Sv. Jāņa draudzes pilnsapulce svētdien, 11. februārī, plkst. 10,45 rītā, tūlīt pēc dievkalpojuma, baznīcas apakšējās telpās. Laipns lūgums ierasties visiem.

● DV apvienības biedrs — plaši pazīstamais kultūras darbinieks Dr. Ansis Karps 16. janvārī atskatījās uz 70 mūža gadiem. DV valde nopelniem bagāto jubilāru apsveica rakstiski, novēlot viņam ilgus un ražīgus gadus strādāt latviskās gara dzīves jautājumu pētīšanā un tulkošanā.

● DV apvienībā iestājušies jauni biedri: Arnis Kīns un Valdis Dūnis. Valde sveic jaunos Daugavas vanagus un sagaida viņu aktīvu līdzdalību DV mērķu sekmēšanā.

● DV apvienības valde sirsnīgi pateicas visiem, kas apsveikuši Daugavas Vanagu Milvoku saimi Jaunā gadā.

● Daži Sv. Jāņa ev. - lut. draudzes locekļi, kas nevēlas, ka viņu vārdus minētu, dāvājuši draudzei kristāmo trauku. Tā kā draudzei jau ir pilns dievgalda komplekts, tad līdz ar kristāmā trauka dāvinājumu, draudzei ta gad ir visi vajadzīgie baznīcas trauki. Atliktu vēl paplāte dievgalda traukiem, kas gan nav nepieciešama, bet cerēsim, ka nākotnē arī tā tiks draudzei dāvināta. Kopīgās baznīcas iegādei ziedojuši: A. un V. Pētersoni — $50,-, J. Grīnbergs $10,- un V. Butkus $25,- A. un V. Kalnāji $20,-, H. un M. Pētersoni $10,-, G un Dz.Pakalni $50,-, O. un V. Lagzdiņi $50,-, A. un Z. Kīni $10,-, bet ērģeļu iegādei A. Jēkabsone ziedojusi $3,-.

● Latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums svētdien, 11. februārī, plkst. 11 rītā. Māc. E. Putniņš. Iesvētes klase plkst. 9,45, svētdienas skola plkst. 11 rītā.

● Sv. Jāņa draudzes dievkalpojums svētdien, 11. februārī, plkst. 9,30, prāv. A. Rumpēteris.

GRAND RAPIDI

● Viens no gaumigākiem Brīvās latviešu balss Mičigenā raidījumiem bija 28. janvāri, veltīts Draudzīgam aicinājumam, bijušam valsts prezidentam Kārlim Ulmanim un Latvijas de jure atzīšanai. Ieskatu par mūsu kultūras dzīvo augšupeju pēc Draudzīgā aicinājuma iedzīvināšanas sniedza agr. K. V. Liepiņš, un sevišķi piemērots bija paskaidrojums par augšminētiem jautājumiem angļu valodā. Raidījumu papildināja vērtīga skaņu plašu mūzika un dziesmas. Z.

ASV BAZNĪCĀS

NUJORKĀ

Draudzes pilnsapulce svētdien, 11. februārī, Betlemes baznīcā jau plkst. 1.00. Dievvārdi apakšējā zālē (ne baznīcā).

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudzē (draudzes baznīca — 2450 Griffin Ave., L. A. 31. Mācītāja telefons WE 6-9011).

11. februārī, plkst. 11 no rīta dievkalpojums. Māc. E. Caune. Pēc dievkalpojuma padomes sēde.

25. februārī, plkst. 1 no rīta dievkalpojums. Piedalās māc. A. Ernstsons un māc. E. Caune. Pēc dievkalpojuma draudzes gada pilnsapulce un vēlēšanas.

Draudzē kristīta: Inga Gorsvāns, gleznotāja Gorsvāna un Annas meitā. Laulāti: Zigrīda Jansone ar Margeri Seksti no Seatles. Miris: Ansis Ādolfs Zinbergs, 71 g. v., no Anaheimas.

TEODORS APINIS AIZSAULĒ

Cikagā 26. janvārī 69 gadu vecumā miris viens no Latvijas laika atbildīgajiem darbiniekiem cand. rer. merc. Teodors Apinis. Nelaikis dzimis Polderājā 1893. g. 2. janvārī Pēc reālskolas beigšanas 1912. gadā iestājies Rīgas Politechniskā institūtā un gadu vēlāk pievienojies korp. Selonijas saimei.

Pirmais pasaules kaŗš pārtrauc viņa studijas Rīgā. Apinis kādu laiku studēja Pēterpilī, bet studijas nobeidza Latvijas universitātē 1923. gadā, iegūstot cand. rer. merc. grādu.

Pēc studiju beigšanas viņš iestājās finanču ministrijas dienestā, sākumā muitas, bet vēlāk pāriet uz tirdzniecības - rūpniecības departamentu.

Darba vietās nelaikis bija ļoti ieredzēts kā no viņam padotiem darbiniekiem, tā arī no augstākās priekšniecības.

1944. gada rudenī Apinis atstāja Latviju un devās uz rietumiem. Vacijā, aizstāvot līdzcilvēkus, no uzbrucēju rokas krita viņa brālis — gleznotājs.

1951. gadā viņš kopā ar ģimeni atstāja Vāciju un devās uz Sav. Valstīm. Tanī pašā gadā ieradās Čikagā un sameklēja darbu, kaut gan sākumā ne savā speciālitātē. Vēlāk pārgāja biroja darbā, kur strādāja līdz pēdējam laikam.

Ārpus darba viņš aktīvi darbojās korporācijas dzīvē un atbalstīja katru pasākumu, kas saistīts ar mūsu tautas un dzimtenes likteni. Nelaikis bija arī liels mūzikas mīļotājs. Čikagā viņš bija ļoti bieži redzams operā un koncertos. Mūzika bija viņa sirdslieta līdz pēdējam laikam.

Nelaikis atstāj dzīvesbiedri un znotu — inž. E. Eveli ar ģimeni.

Nelaiki pēdējā gaitā izvadīja māc. G. Straumanis, piedaloties lielam izvaditāju pulkam. Kapos no aizgājēja atvadījās korp. Selonijas saime, Čikagas korporāciju kopa. Bija daudz ziedu no draugiem un paziņām. Nelaiki guldīja Čikagas Mount Oliver kapos.

Lai vieglas tev smiltis!

V.

LONGAILENDIEŠI CEĻ NAMU

Nujorkas latviešiem līdz šim nav veicies ar latviešu namu celšanu, lai gan par to jau sāka spriest vairākus gadus atpakaļ. Daudz sekmīgāk ar nekustamu īpašumu iegādi veicas Nujorkas latviešu ev. - lut. draudzei. Tā ir jau labu laiku atpakaļ iegādājusies draudzes namu Bruklinā. Pirms pāris gadiem tā nopirka lauku īpašumu Katskiļu kalnos. Tur ir paveikti plaši izbūves darbi. Šogad vēl paredzēts sagādāt apmešanās telpas vecākiem, kas ierodas apmeklēt savus bērnus kolonijā nedēļas nogalēs.

Tagad vienlaicīgi ir radušies 2 namu iegādāšanas projekti. Savus nekustamus īpašumus grib iegādāties draudzes Longailendas un Bronksas rajoni. Abos rajonos jau uzsākta līdzekļu vākšana, kas norit sekmīgi.

28. janvārī notika Beišoras kopas pilnsapulce, kuŗā pārrunāja nekustama īpašuma iegādes jautājumu. Longailendā ir trīs dievkalpojumu kopas — Beišorā, Frīportā un Port - Vašingtonā — kas atradušas telpas dievkalpojumiem un skolām kādā no amerikāņu baznīcām. Tas tomēr rada neērtības kā dievkalpojumu noturēšanas, bet jo sevišķi latviešu skolu darbībā. Tāpēc radies nodoms iegādāties īpašumu Longailendas salas centrā, kas būtu ērti sasniedzams visām 3 kopām. Savā īpašumā būtu jāiekārto telpas dievkalpojumiem, skolai un citiem sarīkojumiem. Apvienojot skolas, varētu daudz labāk atrisināt skolotāju jautājumu kā pamatskolās, tā vidusskolās. Tagad atsevišķās klasēs ir nepietiekošs skolēnu skaits; ir arī grūtības atrast skolotājus. Daudz ērtāki būtu arī noturēt kopīgus dievkalpojumus visiem sanāksmju telpās.

Līdz šim Longailendas latviešu īpašuma iegādei jau savākuši — $3.000,- skaidrā naudā, bet ir saņemti paraksti ieņēmumiem vēl — $30.000,-. Kad radīsies konkrēts objekts, sagaidāms, ka ziedojumu kopsumma pieaugs līdz — $50.000,-. Sakarā ar dzīvo būvniecību Longailendā apbūves gabalu cenas ir kāpušas. Nekustama īpašuma komitejai pašlaik padomā ir kāds zemes gabals pie 110. ceļa, kas atrodas salas centrā pie labiem satiksmes ceļiem. Zeme tur dabūjama par $2.500,- akrā. Tad būtu pašiem jāķeŗas pie namu celšanas. Tā kā lielākā daļa Longailendas latviešu ir saistīti pie būvniecības, tad nama celšana neraditu lielus šķēršļus. Ir vēlēšanās, lai nākošo rudeni skolas jau varētu sākt darbību savā namā. Beišoras pamatskolā pašlaik ir 33 skolēni un vidusskolā — 12.

Z.

P. Dreimanis.

PĀRGUDRIE POLITIĶI

Kā kokam nav divu vienādu lapu, tā nav divu vienādu cilvēku pasaulē. Tāpēc ikvienam no viņiem ir savādākas domas, jūtu pārdzīvojumi un gribas akti. Šī dažādā cilvēku dvēseles dzīve ir veicinājusi pārdzīvojumu apmaiņu, no kuriem ir izkristalizējušies izgudrojumi un vispār sasniegumi kultūras laukā. Lai tas varētu notikt, nepieciešama brīviba un iecietība citam pret cita domu gaitu, jūtu izpaudumiem un vēlējumiem. Kamēr šis brīvibas un iecietības nebija, vai tās bija ļoti ierobežotas, cilvēces kultūrālā attīstība lēni virzījās uz priekšu. Eiropas ģeodālā un monarchistiskā iekārtā, kur gandrīz tikai vienai sabiedriskai kārtai bija teikšana, nebija iespējams brīvi rikoties kultūrālās attīstības veicināšanā un brīvi apmainīties psichiskiem pārdzīvojumiem savdabīgos izteiksmes veidos. Demokratiskā iekārta, lai gan katrā zemē tā ir savādāka, paver durvis brīvibai un veicina iecietības ievērošanu. Līdz ar to attīstās kultūra un sasniedz arvienu straujāku augšupeju visās dzīves nozarēs.

Šī brīvība ir veicinājusi arī komūnisma ideoloģijas izveidošanos. Kas ar to ir iepazinies, tam ir skaidrs, neatkarīgi no šīs ideoloģijas realizēšanas dzīvē, ka komūnisms atzīst tādu attīstības virzienu, kas ir pretējs līdzšinējai cilvēces augšupejai: visām tautām savā valsts dzīvē jārīkojas pēc komūnisma noteikumiem, tātad vienādi; visiem cilvēkiem jaatsakās no ticības Dievam, vispār reliģijas; cilvēkā nav īpašas garīgās dzīves; tas pielīdzināms ražošanas līdzeklim, kāpēc izturēšanās pret viņu nav svariga u.t.t.

Tātad vienādība, ne dažādība ir svariga pēc komūnisma ideoloģijas. Lai šo vienādību panāktu dzīvē, iedzivotājiem citam cits jāurrauga un jāziņo attiecīgajai iestādei par tiem, kas negrib dzīvot un rikoties pēc šīs mācības. Tādus cilvēkus parasti aresté, ievieto cietumos vai koncentracijas nometnēs, bet visbiežāmākos komūnismam notiesā uz nāvi vai vienkārši nobendē. Tā komūnistu vaditās zemēs apietas ar brīvības un iecietības aizstāvjiem. Tur nav brīv citādi domāt un neievērot komūnisma ģenerāllīniju.

Šī vienādība visu cilvēku dzīvē nav sasniedzama. Ja visā pasaulē valdītu komūnisti, tad arī nebūtu iespējams panākt to vienību, kas ir šīs mācības pamatā, jo, kā jau minēts, cilvēki pēc savas dabas ir ļoti dažādi.

Tāpēc arī vispasaules komūnistu iekārtā būtu daudz viņu mācību pretinieku, un, tāpat kā tagad, būtu nepieciešama spiegošana, čeka, policija un karaspēks brīvības apkarošanai un tās aizstāvju iznīcināšanai, jo cilvēks nespēj iznīdēt sevī to brīvibas dīgli, kas viņā iedzimts. Par laimīgu dzivi komūnisma pasaulē var sapnot tikai tie, kas šo mācību nepazīst vai spriež par to pēc tagadējo komūnistu un dažu partijas viru vai to līdzskrējēju nostāstiem. Tāpēc padošanās komūnistiem nozīmē dzīvi līdzīgu cietumam ar spiegiem un uzraugiem, bez jebkādas personīgās brīvibas iniciātivas un īpašuma (izņemot apģērbu) vai priekšlaicīgu aiziešanu viņā saulē visdažādākos veidos.

Arī daudzināmā neitrālitāte nav nekas daudz labāks par padošanos komūnistiem, jo tā ir tikai padomju iekārtas ievešanas atlikšana, un komūnistu izraisītie veselībai kaitīgie nokrišņi jau ir sasnieguši Amerikas kontinenta ziemeļrietumus. ASV lielāko centru apšaudīšanas gadījumos tie skārs arī Kanadu. Vispār neitrālitātes jēdzienu tagadējos apstākļos grūti atzīt par dzīvē pastāvošu. Uz to norāda notikumi Indijā. Tās vadonis ir viens no viskārtīgākiem neitrālistiem, bet Sarkanā Ķīna jau iebrūk Indijā un draud tai, ja viņa aizstāvēs savu territoriju. Lai gan Nēru sobalās cīnīties par savas valsts robežu neaizkaramību, kīnieši pakāpeniski ieņems neitrālo un vāji aizsardzībai sagatavoto zemi. Vairums neitrālistu gan nav nekādi patstāvīgi politiķi; piem., Ēģiptes Nasers atklāti atbalsta Padomju Savienību. Arī neitrālā Zviedrija, izdevusi Padomju Savienībai latviešu karavīrus, ir lauzusi savu neitrālitāti. Patreiz valsts pilsoņu likteni komūnistu baigas dienas piedzīvo Somija. Līdz ar to apdraudēta arī Norvēģija un Zviedrija. Vairāki citi neitrālisti atklāti aizstāv Padomju Savienību un attaisno tās rīcību. Vai neitrālistu zemes nav piedēklis Padomju Savienībai?

Pieminētie fakti un komūnisma ideoloģija liek secināt, ka padošanās komūnistiem un neitrālitāte nespēj pasargāt cilvēkus no bojā ejas vai verdzības jeb tādas dzīves, kur nav nedz brīvības, nedz iecietības ,strādājot un kalpojot caurām dienām, arī svētdienās, komūnistu vaditai valstij un neatļaujoties nekā tāda, kas neatbilst viņu ideoloģijai; piem. atzīt Dievu un pielūgt Viņu. Kas aizstāv padošanos komūnistiem vai neitrālitāti, tos grūti atzīt par apzinīgiem un nopietniem politiķiem. Tie parasti ir tagadējo ērtību sargātāji, neapzinoties savas rīcības sekas, īpaši savas valsts pilsoņu likteni komūnistu virsvaldībā.

APKĀRT ZEMES LODEI

Kādreizējais Kurzemes cietokšņa virspavēlnieks ģenerāļfeldmaršals F. Šerners, kuram tagad ir jau 70 gadu, tagadējā Vācijā ir ļoti neieredzēts, un viņu pēc atbrīvošanas no krievu gūsta kāda vācu tiesa notiesāja ar nelielu cietumsodu par kāda piedzēruša vācu karavīra nelikumīgu notiesāšanu uz nāvi. No cietuma Šerneru vājās veselības dēļ atbrīvoja drīz, bet soda dēļ viņš zaudēja tiesības uz 2.500 marku lielo ikmēneša ģenerāļa pensiju. Šerners tagad tādēļ ir spiests iztikt ar 160 marku lielu sociālo pabalstu mēnesī un 25 marku lielo „pour le mérite" ordeņa goda pensiju. Tagad Šerners iesniedzis apžēlošanas lūgumu Rietumvācijas prezidentam, lai viņam atjaunotu ģenerāļa pensiju, jo viņa nelikumīgi notiesātais karavīrs patiesībā nemaz neesot nošauts. Visas pazīmes tomēr rāda, ka ģenerāļa pensiju Šerners nedabūs.

☆

Pēc pagājušās vasaras notikumiem Dienvidtirolē itāļu cietumos atrodas lielāks skaits tiroliešu, kuŗus apvaino dažādos terrora aktos pret itāļiem. Pa laikam no cietumiem izkļūst ziņas, ka, lai izspiestu atzīšanos, itāļu policisti apcietinātos dienvidtiroliešus nežēlīgi spīdzinot. Vairāki apcietinātie — dienvidtiroliešu brīvības cīnītāji — ir jau arī miruši, kaut pirms apcietināšanas bijuši spirgti un veselīgi ļaudis. Nesen cietumā — ar sirdstrieku — mirušais 42 gadus vecais Antons Gostners pirms nāves paspējis no cietuma izbēdzināt vēstuli, kurā ļoti konkrēti apraksta savu spīdzināšanu. Vēstuli publicējuši vairāki laikraksti, un tā Gostnera rokraksta faksimila ir izplatīta ne vien Dienvidtirolē. kādēļ itāļu tiesu iestādes pavēlēja izdarīt viņa līka sekciju. Tā ir notikusi, bet par tās rezultātiem un nelaika īsto nāves cēloni attiecīgās itāļu iestādes klusē.

☆

Sakarā ar ļoti nopietno politisko stāvokli arvien pastāvošās akūtās Berlīnes krizes dēļ Vācijā bija dzirdamas balsis, ka šogad vajadzētu atlikt ne vien skaļās karnevāla procesijas, bet arī fašinga un masku balles. Pēc sīvām diskusijām vācu nerri un citi seno tradiciju kopēji tomēr izlēmuši,ka fašings un karnevāls gandrīz visur tiks svinēti tāpat kā visos pēdējos pēckara gados. Varbūt pat vēl trakāk un izlaidīgāk. Pateicoties vēlajām Lieldienām, karnevāla laiks ar oficiālajām 66 trakajām dienām šogad ir daudz garāks nekā parasti. Nerri stājušies pie karnevāla princu un princešu vēlēšanām un „nerru tauta" gaidīt gaida uz jauno valdnieku svinīgo proklamēšanu. Līdz šim slavenāko vācu nerru goda zīmi „Ordeni pret dzīvniecisko nopietnību" pēckara gados pārsvarā pasniedza ievērojamiem politiķiem, bet šogad nerri izlēmuši šo iekāroto pagodinājumu piešķirt Ķelnē esošajam dominikāņu pātaram Spikeram. Uz ordeņa pasniegšanas ceremoniju Ķelnē sagaida ierodamies nerru delegācijas no visas Rietumvācijas. Arī no Berlīnes.

☆

Tā kā ar asaru gāzi, ūdens šļūtenēm un līdzīgiem demonstrāciju izklīdināšanas rīkiem tagad visādi saviļņotajā Francijā ne vienmēr ir vajadzīgie panākumi, tad attiecīgās iestādes sadarbībā ar zinību viriem jau ilgāku laiku eksperimentēja ar kaut ko noslēpumainu. Tagad kļuvis zināms, ka franču ķīmiķi izgudrojuši kādu samērā nekaitīgu un dzīvību neapdraudošu gāzi ,kas zibenīgi ātri un ļoti iespaidīgi iedarbojas uz vēdera orgāniem, izsaucot šausmīgu caureju . . . Francūži šo jauno ciņas līdzekli pret demonstrantiem vēl nav pielietojuši tikai tādēļ, ka tad var ciest arī miermīlīgi ļaudis visās apkārtējās ielās. Par šo nenolīdzami revolūcionāro ciņas līdzekli, kuŗam vēl trūkst pat nosaukuma, lielu interesi izrādot arī NATO augstākie štābi. Tas nav joks. Militāro lietu speciālisti esot jau izrēķinājuši un izpētījuši, ka francūžu izgudrojums pret uzbrūkošām ienaidnieka masām varot būt ne vien humānāks, bet arī iespaidīgāks kaujas līdzeklis kā konvencionālie šaujamie. Pretinieks, kuŗam, tā sakot, pastāvīgi jātur bikses rokā, vairs neesot pārāk bīstams.

Marku krājējam

FILATELIJAS ŽURNĀLA ABONEMENTS KARA INVALIDIEM

Daži mūsu kara invalidi par sava brīvā laika nodarbību izvēlējušies pastmarku krāšanu. Šis nodarbības veicināšanai pazistamais Latvijas filatelists J.Michelsons Dienvidafrikā dāvājis žurnāla Kollekcionārs viena gada abonementu kara invalidu savienības bibliotēkai Vācijā, vienam tbc slimniekam, pastmarku krājējam Anglijā, un DV bibliotēkai Londonā, Anglijā. Detroitas filatelisti abonē žurnālu Kollekcionārs vienam kara invalidam Vācijā.

PADOMI KOLLEKCIJAS PĀRDOŠANAI

H. L. Steinbergs filatelijas laikrakstā Western Stamp Collector sniedz sekojošus norādījumus. Tāpat kā māju pārdodot, to uzspodrina, tā pārdodot pastmarku kollekciju, jāuzpoš arī tā. Vispirms jāizlasa visas „nezāles" — markas ar ieplīsumu, plānākām vietām markā, bojātu robojumu u. t. t. Tāpat jāiznem arī „labotās" markas — ar atjaunotu līmi un robojumu, kā arī markas ar sevišķi biezu zīmogojumu. Nav ieteicams atstāt arī viltojumus. Piedāvājiet pārdošanai markas tādā stāvoklī, kādā jūs pats markas pirktu. Raugāties, lai markas albumā vai arī marku krājuma grāmatā būtu sakārtotas kataloga kārtībā, kas dotu pircējam pārskatamību par kollekcijas saturu. Jāraugās, lai katra marka būtu pareizi noteikta un novietota pareizā vietā. Ja pircējs ievēros ,ka marka ar robojumu 10 novietota vietā, kas paredzēta markai ar robojumu 11, viņam var rasties iespaids, ka daudzas markas nav pienācīgā vietā, un pirms viņš šīs markas piedāvās tālāk, viņam būs jāveltī laiks to noteikšanai un pārkārtošanai, pārbaudot ūdenszīmes, robojumus u. t. t. Ļoti bieži kollekciju pārdevēji neapzinās, ka laiks ir svarigs faktors kollekciju pārdošanā. Ja tirgotājs var bez pārbaudes ievietot nopirktās markas savos krājumos, viņam vairāk laika atliek pircēju apkalpošanai. Kollekcijas vērtību parasti nosaka pēc kāda kataloga. Arī pašu izdevumi, pastmarkas pērkot, ir jāapsver pie kollekcijas pārdošanas. Izdevumi par katalogiem, albumiem un citiem piederumiem šeit nav vērā ņemami. Neaizmirstiet ,ka pircējs pērk ar nodomu atkal pārdot, un viņš vēlēsies pirkt par cenu, kas atļaus tam segt izdevumus un vēl gūt peļņu. Nav nozīmes piedāvāt kādas valsts kollekciju tirgotājam, kas pārdod markas tematikas kollekcijām. Tāpat nepiedāvājiet dārgu kollekciju siktirgotājam, viņam nebūs kapitāla.

Nepārdodiet kollekciju bez svariga iemesla. Daudzi, ļoti daudzi to nožēlojuši.

LIDPASTA FILATELIJAS IZSTĀDE RIETUMBERLĪNĒ

Šogad starptautiskā lidpasta filatelijas izstāde Pasaules aero filatelistu apvienības protektorātā notiks Rietumberlīnē, laikā no 12. līdz 16. septembrim, Kongreshalles plašajās telpās. Izstādes vadmotīvs izvēlēts „Vācu gaisa pasta pionieru 50 gadi" un tā nosaukta „LUPOSTA". Paredzēts saņemt ievērojamas kollekcijas no ASV, Dienvidamerikas, Ziemeļ- un Dienvidafrikas un daudzām Eiropas valstīm. Būšot izstādīta arī pag. g. Hāgas starptautiskās izstādes galvenās balvas ieguvēja Dr. Matejka kollekcija ar Nufaundlendas gaisa pasta materiāliem.

Berlīne ir bijusi ilgu laiku lidpasta materiālu izstāžu centrs un arī pirmā lidpasta marku izstāde notikusi Vācijas galvas pilsētas rātsnama telpās.

Tuvāka informācija iegūstama no Kurt Dahmann, Fugerstr. 38, Berlin W. 30, West Berlin.

LUKSEMBURGAS STARPTAUTISKĀ FILATELIJAS IZSTĀDE

Starptautiskā filatelijas izstāde paredzēta 1963. g. vasarā Luksemburgā, atzīmējot pilsētas 1000 gadus (dib. 963. g.). Sagatavošanas darbus veic jau pāris gadu, un izstādes nosaukums paredzēts „MELUSINA 63". Organizēšanas komitejā kā pārstāvis Sav. Valstis aicināts E. A. Kehr, 220 West 42nd Street, New York 36, N. Y., kas izplatīs attiecīgu izstādes literatūru, pieteikumus un pieņems pieteikumus no filatelistiem Sav. Valstis.

ZIŅAS NO AUSTRĀLIJAS

Austrālijas pasta departaments 21. martā paredzējis izdot jaunas markas 2 pensu un ½ pensa vērtībā. 2 pensu marka būšot vertikālā formātā un attēlā būšot karalienes Elizabetes portrets un marka noslēgšot karalienes portretu sēriju. Tā aizstāšot 2 pensu marku ar karalienes mātes portretu. Šī marka ir lietošanā kopš 1951. gada, un to turpināšot apgrozīt, līdz krājums izbeigšoties. ½ pensa marka būšot horizontālā formātā un attēlā būšot Tasmanijas tīgeris. Šī marka noslēgšot Austrālijas faunas sēriju.

Austrālijas pastmarku tirgū pēdējā laikā ļoti reti parādoties 4 pensu marka ar Koala lāciti attēlā uz papīra bez ūdenszīmes. Šī marka izdota 1956. g., Scott'a katalogā Nr. 293 un nocenota 8 centi, nelietota. Tirgotāji piedāvā 30 centu, bet arī par šo cenu piedāvājumu bijis maz. Šī marka nav bijusī ilgi apgrozībā; pēc dažiem mēnešiem tā aizstāta ar 4 pensu marku ar karalienes Elizabetes attēlu.

ZINĀTNIEKU IESKATI PAR NAPOLEONA NĀVES CĒLOŅIEM

Zinātnieki izpētījuši, ka dažus mēnešus pēc tam, kad Francijas imperātors Napoleons I bijis sakauts un novietots Sv. Helēnas salā Dienvidatlantijas okeanā, viņš sācis izrādīt nenoteiktas slimības pazīmes.

Vairāk kā piecus gadus viņa veselības stāvoklis gan uzlabojies, gan atkal strauji pasliktinājies. Viņš nomira 1821. gada 5. maijā un oficiālajā nāves konstatējumā minēts, ka nāves cēlonis bijis vēža veida audzējs māgā.

Šo dokumentu 1821. gada 6. maijā parakstījuši pieci britu ārsti, bet to nav parakstijis Napoleona personīgais ārsts Francesco Antommarchi, kas faktiski izdarījis līka sekciju.

Tagad pēc 141 gada šo oficiāli uzdoto nāves cēloni savā zinātniskā darbā apstrīd Goteborgas ārsts Dr. Stens Foršufvuds Zviedrijā. Foršufvuds ir viens no Eiropas ievērojamākiem krimināliologiem. Viņa darbs publicēts Parīzē.

Dr. Foršufvuda grāmata ir kā turpinājums biļetenam, ko pagājušā rudenī publicēja britu zinātniskā žurnālā, kur Foršufvuds, viņa līdzstrādnieks Dr. Anders Vassens un britu lietpratējs tiesu medicīnā Dr. Hamiltons Šmits no Glazgovas universitātes, kopīgi deklarēja un pierādīja, ka Napoleona nāves cēlonis nav bijis vēzis, bet kroniska un akūta saindēšanās ar arsēnu.

Dr. Foršufvuds, kas savā brīvā laikā mil lasīt un pētīt vēsturiskus dokumentus, uzgāja kādu miklainu Napoleona izteicienu dažas dienas pirms nāves— „Es mirstu pirms laika, no Anglijas oligarchijas un viņu uzpirkto slepkavu rokām." Šos viņa izteicienus dabigi iztulkoja kā sarūgtināta un slima cilvēka žults izliešanu, kas likās pilnīgi saprotami.

Pamats, uz kuŗa Dr. Foršufvuds sāka šī jautājuma zinātnisku noskaidrošanu, bija tajā vēsturiskajā apstākli, ka Napoleona personīgais ārsts atteicās parakstīt oficiālo dokumentu par imperātora nāvi. Zviedru zinātnieks noskaidrojis, ka ārsts Antommarchi bijis profesionāls līku sekcijās, kurpretī britu ārstiem bijušas pavisam vājas zināšanas patoloģijā.

Tālākā vēsturisku dokumentu pētīšanā noskaidrots, ka pat tajā laikā, kad Napoleons bijis jau nopietni slims, Sv. Helēnas salas britu gubernātors ilgākiem periodiem nav atļāvis viņam aicināt ārstus pēc paša izvēles.

Pamatojoties uz minētiem apstākļiem, Dr. Foršufvuds sācis pētīt imperātora slimības gaitu Sv. Helēnas salā. Vācot dažādas atmiņas, korespondenci un oficiālus dokumentus, viņš noskaidrojis, ka Napoleona ilgajā slimošanas periodā dominējuši šādi slimības simptomi — asas galvas sāpes, griezīgas vēdera grai zes, uztūkums vēdera labajā pusē pie aknām, satūkušas, sāpīgas kājas, caureja mainījusies ar vēdera aizcietējumu, slāpes, slikta dūša un vemšana, izsitumi uz ādas, sevišķi kājām, auksturna sajūta, neregulārs un vājš pulss, dzeltena sejas āda.

Dažas no minētajām slimības pazīmēm varētu izsaukt vēzis, bet citas atkal nevarētu ar jaunadabīgu audzēju izskaidrot. Ievērojot šo simptomu kopību un apstākli, ka laikiem Napoleons bijis ļoti slims, bet laikiem atkal pavisam atspirdzis, jākonstatējot, ka viņš bijis arsēna indes upuris.

Arī sekcijā iegūtie materiāli skaidri norādot nevis uz vēzi, bet gan arsēna indi, — palielinātas un cietas aknas, šķidruma izplūdums limfu dziedzeros, lieli tauku krājumi zem ādas un vēderā.

Bet lai pilnīgi apstiprinātu šos teorētiskos pierādījumus, vajadzēja kaut kā konkrēta. To Dr. Foršufvuds panācis ar pēdējiem technikas jauninājumiem, ko zinātne devusi modernai kriminoloģijai, — ar tā saukto aktīvizēto analizi.

Ar šo metodi visniecīgāko priekšmetu, kā matu vai kaut ko citu radioaktīvi pārbaudot atomu reaktorā. Tā kā radioaktīvos atomus var atšķirt, izšķirot dažādos elementus un saskaitīt, tad arī vismazākais kādas citas vielas piemaisījums ir skaidri redzams.

Lai gūtu pilnīgu pierādījumu, tad Dr. Foršufvuds panāca, ka viņam Francijas kara mūzejā izsniedz matu, kas ņemts no Napoleona galvas dienu pēc viņa nāves. Šis paraugs, kas svēra tikai sešas desmittūkstošdaļas unces, nogādāts Anglijā, un pārbaudīts Harvelas atomenerģijas pētījumu iestādē. Pārbaudes rezultāti pēc tam analizēti tiesu medicīnas institūtā Glazgovā.

Par iemeslu tam, ka pēdējā laikā modernie slepkavas atturas no arsēna lietošanas, ir tas, ka

DĀMU FRIZIERSALONS VENTA'
3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),
Tel. LE 6-9544, Toronto.

TRANSPORTA FIRMA
KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Dr. ROMAN PNEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Švelce.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

IZMANTOJIET IZDEVĪBU IEPRIECINĀT TUVINIEKUS UN DRAUGUS NOSŪTOT SAIŅĪŠUS CAUR
IMANTA PARCEI SERVICE A/S
PĀRTIKAS PREČU JAUNAIS SARAKSTS

Sūtot pārtikas saiņus saviem piederīgajiem un draugiem uz okupēto Latviju vai arī Krieviju, varat paši kombinēt šo sūtījumu saturu no zemāk minētajām precēm pēc savas patikas. Mēs nosūtām kvalitātīvi labākās preces par zemākajām cenām. Pārliecinieties un salīdziniet.

Sastādot šādu individuālu saini, iesaiņojumam jārezervē: sainim līdz 5 kg — 1 kg; sainim līdz 10 kg — 1,5 kg; sainim līdz 15 kg — 1,5 kg; sainim līdz 20 kg (maksimālais atļautais bruto svars) — 2 kg. Lūdzam to respektēt, jo pretējā gadījumā mums jātaupa iesaiņojums vai preces svars.

Tālāk — individuālo saiņu priekšmetu vai produktu cenām jāpieskaita šādi izdevumi licencei, apdrošināšanai un pārsūtīšanai (iesāktus 5 kg, rēķinot par pilniem 5 kg): par saini līdz 5 kg — $6.95 (uz Āzijas Krieviju $7.95); 5—10 kg — $8.95 ($9.95); 10—15 kg — $10.75 ($11.95); 15—20 kg — $11.95 ($14.75).

Pārtikas saiņiem atļauts pievienot cigaretes un ziepes, kā arī atsevišķus darba rīkus (piem. stikla griežamo u. c.), bet ne citas t. s. rūpniecības preces (drānas, apavus u.t.t.).

PĀRTIKAS PRODUKTI UN KOLONIĀLPRECES (krievu muitu ieskaitot).

Āboli, žāv., 1 kg	$1.45	Marmelāde, dažāda, 450/800	0.95
Aprikozes, žāv. 1 kg	1.10	Medus, bišu, 454/850	1.25
Augļi, žāv., 1 kg	1.25	Milti kviešu, baltie, 1 kg	0.45
Auzu pārslas, 1 kg	0.50	Olu dzelt. pulv., 500/650	3.15
Augu tauki(Palmin),1 kg	0.90	Olīveļļa, 900/1200	2.90
Bēkons, 1 kg	2.40	Ovomaltīns, 227/350	1.20
Biskvīti, 200 g n/250 g b	0.50	Paprika, 100 g	0.35
Biskvīti, pildīti 370/420	0.85	Piena pulv. bundžā, 500/600	1.15
Buljona kubi, 50 g	0.25	Pipari, melnie vai baltie, 100 g	0.35
Cepamais pulveris, 30 g	0.10	Piparkūkas, 500 g	1.15
Citroneļļa, pud. 10/75	0.20	Plūmes, žāv. pac. 250/300	0.40
Cukurs, smalkais / graudu, 1 kg	0.57	Plūmes, žāv., vaļējas, 1 kg	1.15
Cūku tauki, pac., 1 kg	1.65	Raugs, sausais, 250/330	1.15
Dateles, žāv. 170/200	0.45	Raugs ,parastais, 100 g	0.25
Dūmdesa īstā, Salamī, 1 kg	2.95	Rīsi, 1 kg	0.60
Ēdamā eļļa, 1000/1300	1.60	Rieksti, daž. (lazdu u.c.) 1 kg	1.25
Kafija, malta vai pupiņās, 1 kg	3.95	Rozīnes, Kalif., pac., 360/390	0.50
Kafija bundžā (Maxwell) 454/620	2.15	Rozīnes, Kalif. vaļ. 1 kg	0.95
Kafijas konc. Neskafé, 50/125	0.65	Safrāns, pud. 5 g /100	1.45
Kakao pac., 1 kg	3.95	Siers, kausēts, 6 daž., 170/290	0.55
Kakao bundžā, 454/630	1.95	Siers „Maribo" u.c., 500 g	0.95
Kakao bundžā, 225/300	1.20	Sinepju pulv., 112/160	0.55
Kanēlis, standz. vai pulv., 100 g	0.25	Speķis, žāv., 1 kg	2.20
Karameles (īrisi) bundžā, 225/350	0.75	Stērķele, 1 kg	0.55
Karameles (īrisi),454/650	1.35	Sviests, pac., 500 g	1.25
Karameles (luksa, pild. šok.) 454/750	1.95	Šķiņķis, spec. sāl., žāv., 3 kg	8.70
Karbonāde, žāv. 1 kg	3.30	Šokolāde, daž., 100 g	0.45
Kardemons, graudos / malts, 100 g	0.85	Šokolāde, Šveices vai Holandes (krēj., rūgtā, riekstu) 100 g	0.55
Konfektes bundžā, 340/450	0.95	Tēja, pac. (Ridgway), 100 g	0.70
Krējuma pulv., 40%, 112/190	0.45	Tēja bundžā, 454/650	3.25
Krustnagliņas, 100 g	0.35	Vaniļas standz., 100 g	2.95
Košļ. gumija, 250 gab. 400 g	1.45	Vīģes, žāv., 1 kg	1.15
Lauru lapas, 100 g	0.15	Vīnogu cukurs, pac., 250 g	0.55
Makaroni, 1 kg	0.85	Virces, 100 g	0.35
Mandeles, 1 kg	2.25	Zupas konc. pac., 50 g daž.	0.30
Mannā, 1 kg	0.45	Zivju eļļa, 150/200	1.70
Margarīns, vitaminizēts, 500 g	0.80	u.t.t., u.t.t.	

Atsevišķo preču svaros, ja nav īpašu atzīmju,neto svars ir arī bruto svars. Tālāk tekstā pirmais skaitlis nozīmē neto, otrs — bruto, g = grami.

Pieprasiet mūsu katalogu!

Šeit minēsim tikai dažu saiņu piemērus (visas nodevas ir ieskaitītas):

C—9 — 9 kg smalkā vai graudu cukura, mannas vai miltu (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cigaresu. Svars 10 kg ..... $ 13.50
C—18 — 19 kg smalkā vai graudu cukura, mannas vai miltu (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās). 20 kg br. $ 19.90
K—1 — 2,5 kg cukura. 2,5 kg rīsu, 2 kg bēkona un 2 kg miltu. 10 kg bruto ..... $ 17.40
K—2 — 2 kg miltu, 2 kg rīsu, 2,5 kg cukura un 2,5 kg īstās dūmdesas, 10 kg bruto ..... $ 19.70
Z—9 — 9 kg žāvēta cūkas speķa, bēkona vai sviesta. Bruto 10 kg ..... $ 29.75
„K—luxus" — 500 g pupiņu kafijas, 500 g kakao, 500 g šokolādes, 1 kg ēd. eļļas, 1 kg cukura, 1 kg rīsu, 500 g siera, 1 kg bēkona, 1 kg šķiņķa, 1 kg žāv. jauktu augļu, 10 kg bruto ..... $ 28.90
„Īstenība" — 500 g pupiņu kafijas, 500 g kakao, 500 g šokolādes, 200 g tējas, 1 kg konfekšu, 1 kg cukura, 340 g rozīņu, 300 g zemes riekstu, 5 kg bruto ..... $ 21.70

Mēs sūtām arī drānu komplektus uzvalkiem, kostīmiem, mēteļiem, kleitām u.t.t. Mūsu ricībā ir simtiem dažādu audumu, krāsu un kvalitāšu drānu. Pieprasiet paraugus! Nosūtām veļu, lakatus, gatavus apģērbus, segas, ādas, apavus, tualetes piederumus, kažokus, medicīniskus piederumus, darba rīkus, pulksteņus, mūzikas instrumentus, mājturības piederumus, medību bises, velosipedu / motociklu / mazauto riepas un „šļaukas", rokas un kājminamās šujammašīnas u. t. t., u. t. t. Tuvākas ziņas par visu mūsu katalogā, kas sastādīts latviešu un angļu valodā.

Nosūtām iepriekš minēto arī uz Poliju, Vāciju, Ungāriju u.c.

IMANTAS PĀRSTĀVIS
Daugavas Vanagu sainīšu nodaļa,
123 Huron St., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

Kanadas akts par tais
darba došan
(THE CANADA FAIR EM
PRACTICES AC
AIZLIE
DISKRIMINĀ
DARBĀ

ŠĪ AKTA UZDEVUMS ir pasargāt
vietās un arodbiedrībās no diskrim
ģijas, krāsas vai nacionālās izcelsm
AKTS ATTIECAS UZ visiem darba
klauti federālai jurisdikcijai, kā a
kas reprezentē nodarbinātās perso
tas strādnieki, dzelzceļa, kanāļu s
lidostu, gaisa satiksmes, federālās
bankas, radio un televizijas uzņēm
mi, kas darbojas Kanadas labklāj
provinciālās likumdošanas robežām
ŠIS AKTS AIZLIEDZ darba devēja
bināt personu vai pret to diskrimin
RASI, RELIĢIJU, KRĀSU vai NA
SMI. Darba devējam ir aizliegts izr
sagādes aģentūru, kas šāda veida
kopj, kā arī ievietot sludinājumus
kriminējošus jautājumus rakstiski
ar lūguma izpildīšanu darbam.
AKTS ARĪ AIZLIEDZ diskrimin
attiecībā uz biedriem vai darbu, sa
RELIĢIJU, KRĀSU vai NACIONĀ
KATRA PERSONA, KAS IESNIEG
coties uz šo aktu, vai arī nodos lie
šanā, ir pasargāta pret katru darb
vērsta pret viņu.
Papildus federālai likumdošanai,
šāda veida darba likumi, vai arī
sargā strādnieku no diskrimināc
padotas provinces likumdošanas i
likumi in Ontario, Manitobā, Sask
kā, Nova Skotijā un Britu Kolum

SŪDZĪBAS PAR ŠI AKTA
IESNIEDZAMAS RA
Director
Departme
OTTAWA
Michael Starr,
Ministrs

NOSŪTĀM DĀVAN
uz
PADOMJU LATVIJU un
(PARASTIE NOTEI
PIEPRASIET CE
DV SAINISU N
123 HURON ST., TORONT
TEL. EM 8-0792 no plkst. 9.00

JAUNĀKĀS GRA
K. Valters — TICIBAS MĀCIBA stāsti)
V. Strēlerte — ŽELASTIBAS GADI,
LATVIJAS KARA ATBRIVOSANAS
A. Dziļuma — CILVEKI VETRĀ, ro
E. M. Remarka — DEBESIM NAV L
F. Ķezbera — RIGAS MOZAIKA, st
J. Miesnieka — DZIVIBAS SAPNIS
A. Voitkus — BET ES JUMS SAKU
A. Niedra — SIEVIETE AR SARKAN
— romāns
J. Plaudis — ĢIMNAZISTI — romān
A. P. Mierkalns — MILAS UNIVER
A. Dziļuma — NOKALTIS ZARS —
J. Ziemeļnieka — KOPOTI STASTI
T. Zeltiņa — DRUPU REPUBLIKA —
KAĶEVALA — Somu tautas eps
V. Toma — MŪZIGĀ SPĒLE — so
Māc. A. Ozols STASTI PAR JEZU
Māc. A. Ozols TICIBAS MACIBA, 3
MAZAIS KATĒCHISMS
J. Ezergailis — ANDRIEVS NIEDRA
L. Pērļupe — ZAĻOJOŠAIS ZARS —
T. Vesoss MELNIE ZIRGI — romān
K. Zariņš — KAUGURIESI — romān
Anšl. Eglīts — MALACHITA' DIEV
A. Simsone — ATMIŅAS, atmiņas
Klāra Zāle — MĒNESS KOKLE — d
Velta Snikere — NEMITAS MINAMA
TEODORS REITERS UN VIŅA KO
J. Rudziša redakcijā
Prof. P. Jurēvičs — KULTURAS SE
S. Lazdiņš — SADEGUSIE SPARNI
H. Kreicers — CEĻI UN GAJEJI —
M. Zeberiņš — ZELTA LIELCEĻI —
T. Zeltiņš — SKUMJĀ PASE —
Z. Mauriņa — DZELZS AIZBIDŅI
Z. Mauriņa — DIVAS KULTURAS
Dr. T. Dūlija — DEGOSAIS KALNS
Kristīne Arnoti — DIEVS IR AIZKA
Aleksandrs — ZILĀ APLOKSNE —
Ed. Freimanis — DAIGĀS ROTAĻAS
A. Brigadere — KVELOSĀ LOKĀ —
Z. Zono — PASAULES DZIESMA —
F. E. Sillanpē — VIRA CEĻS — ro
K. Hamsuns — SIEVAS PIE AKAS
J. Cirulis — MŪZIKANTA PIEZIME
DV GRĀMAT
123 Huron Street, Toront

ĀVES CĒLOŅIEM

gos un rāfora matā atrasts 13 reizes
na. Tā vairāk arsēna nekā parasti tur
oindēts vajadzētu būt.
vaja- Šinī vietā zinātnieki atstāj vēs-
m vis- turnieku ziņā piepildīt tukšās
ma. vietas, kā to Dr. Foršufvuds ai-
m par cina savā grāmatā — Noindēša-
impe- nas drāma Svētā Helēnā. G.

IZDEVĪBU IEPRIECINĀT
KUS UN DRAUGUS
T SAINĪŠUS CAUR
MANTA PARCEI SERVICE A/S
ĀRTIKAS PREČU
AUNAIS SARAKSTS

us saviem piederīgajiem un draugiem
arī Krieviju, varat paši kombinēt šo
āk minētajām precēm pēc savas pati-
itātīvi labākās preces par zemākajām
n salīdziniet.
iduālu saini, iesaiņojumam jārezervē:
; sainim līdz 10 kg — 1,5 kg; sainim
nim līdz 20 kg (maksimālais atļautais
ūdzam to respektēt, jo pretējā gadīju-
iņojums vai preces svars.
o saiņu priekšmetu vai produktu ce-
izdevumi licencei, apdrošināšanai un
5 kg, rēķinot par pilniem 5 kg): par
(uz Āzijas Krieviju $7.95); 5—10 kg
kg — $10.75 ($11.95); 15—20 kg —

lauts pievienot cigaretes un ziepes, kā
kus (piem. stikla griežamo u. c.), bet
s preces (drānas, apavus u.t.t.).

DUKTI UN KOLONIĀLPRECES
evu muitu ieskaitot).

$1.45	Marmelāde, dažāda,	
1.10	450/800	0.95
1.25	Medus, bišu, 454/850	1.25
0.50	Milti kviešu, baltie, 1 kg	0.45
0.90	Olu dzelt. pulv., 500/650	3.15
2.40	Olīveļļa, 900/1200	2.90
0.50	Ovomaltīns, 227/350	1.20
0.85	Paprika, 100 g	0.35
0.25	Piena pulv. bundžā,	
0.10	500/600	1.15
0.20	Pipari, melnie vai baltie,	
u-	100 g	0.35
0.57	Piparkūkas, 500 g	1.15
1.65	Plūmes, žāv. pac. 250/300	0.40
0.45	Plūmes, žāv., vaļējas,	
	1 kg	1.15
2.95	Raugs, sausais, 250/330	1.15
1.60	Raugs ,parastais, 100 g	0.25
	Rīsi, 1 kg	0.60
3.95	Rieksti, daž. (lazdu u.c.)	
	1 kg	1.25
2.15	Rozīnes, Kalif., pac.,	
	340/390	0.50
0.65	Rozīnes, Kalif. vaļ. 1 kg	0.95
3.95	Safrāns, pud. 5 g /100	1.45
1.95	Siers, kausēts, 6 daž.,	
1.20	170/290	0.55
	Siers „Maribo" u.c., 500 g	0.95
0.25	Sinepju pulv., 112/160	0.55
	Speķis, žāv., 1 kg	2.20
0.75	Stērķele, 1 kg	0.55
1.35	Sviests, pac., 500 g	1.25
	Šķiņķis, spec. sāl., žāv.,	
1.95	3 kg	8.70
3.30	Šokolāde, daž., 100 g	0.45
0.85	Šokolāde, Šveices vai Holandes (krēj., rūgtā, riekstu) 100 g	0.55
0.95	Tēja, pac. (Ridgway), 100 g	0.70
0.45	Tēja bundžā, 454/650	3.25
0.35	Vanilas standz., 100 g	2.95
	Viģes, žāv., 1 kg	1.15
1.45	Vīnogu cukurs, pac.,	
0.15	250 g	0.55
0.85	Virces, 100 g	0.35
2.25	Zupas konc. pac., 50 g	
0.45	daž.	0.30
	Zivju eļļa, 150/200	1.70
0.80	u.t.t., u.t.t.	

aros, ja nav īpašu atzīmju,neto svars
ē tekstā pirmais skaitlis nozīmē neto,
ši.

alogu!

dažu saiņu piemērus (visas nodevas ir

ā vai graudu cukura, mannas vai mil-
sūtinātāja vēlēšanās) un 40 cigarešu,
..... $ 13.50
alkā vai graudu cukura, mannas vai
asūtinātāja vēlēšanās). 20 kg'br. $ 19.90
ura. 2,5 kg rīsu, 2 kg bēkona un 2 kg
to ..... $ 17.40
2 kg rīsu, 2,5 kg cukura un 2,5 kg iš-
kg bruto ..... $ 19.70
la cūkas speķa, bēkona vai sviesta.
..... $ 29.75
upiņu kafijas, 500 g kakao, 500 g šo-
ļļas, 1 kg cukura, 1 kg rīsu, 500 g sie-
1 kg šķiņķa, 1 kg žāv. jauktu augļu,
..... $ 28.90
piņu kafijas, 500 g kakao, 500 g šoko-
s, 1 kg konfekšu, 1 kg cukura, 340 g
ies riekstu, 5 kg bruto ..... $ 21.70

komplektus uzvalkiem, kostīmiem,
Mūsu ričībā ir simtiem dažādu au-
šu drānu. Pieprasiet paraugus! Nosū-
us apģērbus, segas, ādas, apavus, tua-
kus, medicīniskus piederumus, darba
kas instrumentus, mājturības piederu-
sipedu / motociklu / mazauto riepas
kājminamās šujammašīnas u. t. t.,
par visu mūsu katalogā, kas sastādīts
.

o arī uz Poliju, Vāciju, Ungāriju u.c.

S PĀRSTĀVIS
Vanagu sainīšu nodaļa,
ORONTO 2-B, Ont., Canada.

Kanadas akts par taisnīgu rīcību darba došanā

(THE CANADA FAIR EMPLOYMENT PRACTICES ACT)

AIZLIEDZ DISKRIMINĀCIJU DARBĀ

ŠĪ AKTA UZDEVUMS ir pasargāt strādniekus darba vietās un arodbiedrībās no diskriminācijas rases, reliģijas, krāsas vai nacionālās izcelsmes dēļ.

AKTS ATTIECAS UZ visiem darba devējiem, kas pakļauti federālai jurisdikcijai, kā arī uz arobiedrībām, kas reprezentē nodarbinātās personas. Te ieskaitīti ostas strādnieki, dzelzceļa, kanāļu satiksmes, telegrafa, lidostu, gaisa satiksmes, federālās valdības iestādes, bankas, radio un televīzijas uzņēmumi, kā arī pasākumi, kas darbojas Kanadas labklājībai, vai arī ārpus provinciālās likumdošanas robežām.

ŠIS AKTS AIZLIEDZ darba devējam atteikties nodarbināt personu vai pret to diskriminēt attiecībā uz viņa RASI, RELIĢIJU, KRĀSU vai NACIONĀLO IZCELSMI. Darba devējam ir aizliegts izmantot darba spēka sagādes aģentūru, kas šāda veida diskrimināciju piekopj, kā arī ievietot sludinājumus vai arī uzstādīt diskriminējošus jautājumus rakstiski vai mutiski sakarā ar līguma izpildīšanu darbam.

AKTS ARĪ AIZLIEDZ diskrimināciju arodbiedrībās attiecībā uz biedriem vai darbu, sakarā ar viņu RASI, RELIĢIJU, KRĀSU vai NACIONĀLO IZCELSMI.

KATRA PERSONA, KAS IESNIEGS SŪDZĪBU, atsaucoties uz šo aktu, vai arī nodos liecību šī akta pārkāpšanā, ir pasargāta pret katru darbību, kas varētu tikt vērsta pret viņu.

Papildus federālai likumdošanai, dažās provincēs ir šāda veida darba likumi, vai arī tam līdzīgi, kas pasargā strādnieku no diskriminācijas fabrikās, kuŗas padotas provinces likumdošanas iestādēm. Šāda veida likumi ir Ontario, Manitobā, Saskačevanā, Ņubrunsvikā, Nova Skotijā un Britu Kolumbijā.

SŪDZĪBAS PAR ŠĪ AKTA PĀRKĀPŠANU IESNIEDZAMAS RAKSTISKI.

Director of Industrial Relations,
Department of Labour,
OTTAWA.

Michael Starr, Ministrs — George V. Haythorne, Ministra v. i.

NOSŪTĀM DĀVANU SAIŅUS
uz
PADOMJU LATVIJU un CITĀM ZEMĒM.
(PARASTIE NOTEIKUMI)
PIEPRASIET CENRAŽUS.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
TEL. EM 8-0792 no plkst. 9.00 — plkst. 18.00.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

K. Valters — **TICĪBAS MĀCĪBA** (Vecās derības stāsti)	$2.25
V. Strēlerte — **ŽĒLASTĪBAS GADI**, dzejoļi	$3.25
LATVIJAS KARA ATBRĪVOŠANAS VĒSTURE	$6.00
A. Dziļuma — **CILVĒKI VĒTRĀ**, romāns	$4.50
E. M. Remarka — **DEBESĪM NAV LUTEKĻU**, romāns	$3.80
F. Ķezbera — **RĪGAS MOZAIKA**, stāsti	$2.80
J. Miesnieka — **DZĪVĪBAS SAPNIS**, romāns	$3.60
A. Voitkus — **BET ES JUMS SAKU** — romāns	$4.00
A. Niedra — **SIEVIETE AR SARKANIEM ERKŠĶIEM** — romāns	$3.60
J. Plaudis — **ĢIMNAZISTI** — romāns	$3.60
A. P. Mierkalns — **MĪLAS UNIVERSS** ...dzejoļi	$3.50
A. Dziļuma — **NOKALTIS ZARS** — romāns	$3.20
J. Ziemeļnieka — **KOPOTI STĀSTI**	$4.50
T. Zeltiņa — **DRUPU REPUBLIKA** — romāns	$5.20
KALĒVALA — Somu tautas eps	$8.40
V. Toma — **MŪŽĪGĀ SPĒLE** — sonetu izlase	$2.95
Māc. A. Ozols **STĀSTI PAR JĒZU**	0.90
Māc. A. Ozols **TICĪBAS MĀCĪBA**, 3.—4. kl.	1.50
MAZAIS KATECHISMS	$0.50
J. Ezergaiļa — **ANDRIEVS NIEDRA**	$4.80
L. Pērļupe — **ZAĻOJOŠAIS ZARS** — romāns	$3.60
T. Vesoss **MELNIE ZIRGI** — romāns	$3.60
K. Zariņa — **KAUGURIEŠI** — romāns	$4.00
Anšl. Eglīts — **MALACHITA DIEVS**, romāns	$4.50
A. Simsone — **ATMIŅAS**, atmiņas	$4.00
Klāra Zāle — **MĒNESS KOKLE** — dzejoļi	$2.80
Velta Sniķere — **NEMITAS MINAMAIS** — dzejoļi	$2.80
TEODORS REITERS UN VIŅA KOŖI — J. Rudzīša redakcijā	$6.80
Prof. P. Jurēviča — **KULTŪRAS SEJAS** — esejas	$5.75
S. Lazdiņš — **SADEGUSIE SPĀRNI** — romāns	$3.90
H. Kreicers — **CEĻI UN GAJIENI** — atmiņas	$5.50
M. Zeberiņš — **ZELTA LIELCEĻI** — romāns	$5.50
T. Zeltiņš — **SKUMJĀ PASE** — dzejoļi	$3.00
Z. Mauriņa — **DZELZS AIZBIDŅI LŪST**	$5.00
Z. Mauriņa — **DIVAS KULTŪRAS SAKNES**	$2.40
Dr. T. Dūlija — **DEGOSAIS KALNS** — romāns	$4.50
Kristīne Arnoti — **DIEVS IR AIZKAVĒJIES** — romāns	$2.95
Aleksandrs — **ZILĀ APLOKSNE** — spiegu gaitas	$3.75
Ed. Freimanis — **DAIGĀS ROTAĻAS**, stāsti un noveles	$3.20
A. Brigadere — **KVĒLOSĀ LOKĀ** — romāns I-II	$6.00
Ž Žolo — **PASAULES DZIESMA** — romāns	$3.80
F. E. Sillanpē — **VĪRA CEĻŠ** — romāns	$3.20
K. Hamsuns — **SIEVAS PIE AKAS** — romāns	$3.80
J. Cirulis — **MŪZIKANTA PIEZĪMES** — atmiņas	$3.60

DV GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ontario.

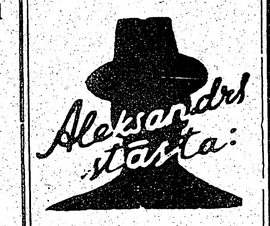

ZILĀ APLOKSNE
Stāstījums par Latvijas pretizlūkošanas aģentu bīstamajām gaitām.
280 lapas puses, glīti iesieta, cena $ 3.75.
Pieprasiet savā grāmatnīcā vai pasūtiniet apgādā
DV GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St.,
Toronto, 2-B, Ontario.

ALFRED ŠTIKUTS
REALTOR
481-0431

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403,
(College un Spadina ielas stūrī).
Tel. birojā — WA 2-6711,
WA 2-6112, TORONTO.

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI
dabūjami
O. ANDERSONA
DELIKATEŠU VEIKALĀ
26 Market St., Hamilton, Ont.,
kā arī
„NORTHLAND GROCERIES",
120 Barton St., E., Hamilton, Ont.
E. BERZIŅŠ.

THE UNDEFEATED NATION
Grāmata par Latviju — angļu valodā dāvināšanai kanadiešiem un amerikāņiem.
(NEUZVARĒTA TAUTA)
Sarakstījis *Ādolfs Blodnieks*.
310 lpp. Glīti iesieta.
Cena $ 4.00.
Pasūtināma
DV GRĀMATNICĀ,
123 Huron St., Toronto 2-B,
Ontario, Canada.

CANADA

PAZĪSTI SAVAS TIESĪBAS

Visiem likumīgi uzņemtiem ieceļotājiem ir tās pašas tiesības un pienākumi, kā pārējiem Kanadas strādniekiem.

Kamēr lielāko tiesu Kanadas darba devēji ir godīgi, daži, par nožēlošanu, izmanto ieceļotāju nezināšanu.

- Sargies no negodīgām pieņemšanas metodēm darbā.
- Pastāvi uz samaksātām atvaļinājuma dienām, uz kuŗām tev būtu tiesības.
- Pārliecinies, ka atvilkumi no tavas algas par uzturu un pajumti nav pārmērīgi.
- Atsakies būt par streiklauzi
- Pārbaudi, lai tavā Bezdarba apdrošināšanas grāmatiņā (Unemployment Insurance Book) būtu ielīmētas pienācīgās markas.
- Nebaidies iestāties arodbiedrībā; uz to tev ir pilnīgas tiesības.
- Nebaidies no sava darba devēja deportācijas draudiem.
- Ja tev ir pamatota sūdzība par taviem darba apstākļiem, meklē padomu pie provinces iestādes tavā apkārtnē. Ja nezini tās atrast, stājies sakaros ar Pavalstniecības un Ieceļošanas ierēdni savas dzīves vietas tuvumā, savu mācītāju, priesteri, jeb etniskās grupas pārstāvi, pie kuŗas tu piederi. Tie darīs visu, kas viņu spēkos, lai tev palīdzētu.

Ellen L. Fairclough

ELLEN L. FAIRCLOUGH,
Pavalstniecības un Ieceļošanas Ministre

52 - 19

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNICA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.
• *Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.*

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE St., Toronto
WA 1-3924.

LAIKRAKSTA ABONEMENTU
jūs variet pieteikt arī pa tālruni. Toronto apgāda numurs ir
EM 80 792

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: .....
Mr., Mrs., Miss .....
Pievienoju Money Order, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).
Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar pārstāvjiem:

SAV. VALSTIS:
A. Lāci, 101 Brigthtwater Court, Brooklyn 35, N.Y.
J. Lāci, 611 Argyle Rd., Brooklyn 30, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Lībieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc.
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
O. Krollu, Hull House, 800 S. Halsted St., Chicago 7, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. Zirnīti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.

KANADĀ:
J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Līģeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
A. Cauku, 350 Maitland St., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Ķivīti, 236 First Ave., Ottawa, Ont.

ANGLIJĀ:
DVF Grmatnicu, 72 Queensborough Terrace, London.
J. Turciņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.
ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm.

✝

MŪSU MĪĻAIS VECDRAUGS Dr. H. C.

KĀRLIS KASPARSONS

PIRMAIS LATVIJAS IZGLĪTĪBAS MINISTRS,
dzimis 1885. gada 14. oktobrī Siguldā, miris 1962. gada 23. janvārī Dānijā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs **akadēmiskā vienība LĪDUMS.**

KASTRO SOLA REVOLŪCIJU DIENVIDAMERIKĀ

KUBĀ SAGAIDĀMAS JAUNAS SAIMNIECISKAS GRŪTĪBAS. KASTRO APVAINO SAV. VALSTIS UZBRUKUMA PLĀNOŠANĀ PRET KUBU. HAVANAS KOMŪNISTU AĢENTI PAPLAŠINĀS SUBVERSIJAS AKTĪVITĀTI VISĀ DIENVIDAMERIKĀ, KUR KASTRO REVOLŪCIJU UZSKATA PAR NEIZBĒGAMU.

Vienā no savām, un komūnistiemjušas smagu politisku sakāvi, ja vispar tik tipiskām, maratonru-tikai 13 ļuvākie Vašingtonas līdznām pag. nedēļas nogalē Kubasskrējēji balsojuši par Kubas izpašieceltais ministru prezidentssšlēgšanu no Amerikas Valstu Or-Kastro izgāza savu žulti pret Sav.ganizācijas. Ministru prezidenta Valstīm un Amerikas Valstu Or-Kastro uztverē tas nozīmē tikai ganizāciju, negribot apliecinā-vienu, ka visa Dienvidamerika dams, cik ļoti nepatikama un sā-briest sociālisma revolūcijai un piga ir izslēgšana no ārējo Dien-saišu pārraušanai ar Sav. Valstu Kastro izgāza savu žulti pret Sav.ganizācijas. Ministru prezidenta Valstīm un Amerikas Valstu Or-Kastro uztverē tas nozīmē tikai ganizāciju, negribot apliecinā-vienu, ka visa Dienvidamerika dams, cik ļoti nepatikama un sā-briest sociālisma revolūcijai un piga ir izslēgšana no ārējo Dien-saišu pārraušanai ar Sav. Valstu imperiālistiem. Kastro mentālitā-vidamerikas republiku vidus.

Uzbrukumos Sav. Valstīm, ku-te nespēj atzīt, un, no sava poli-ru saimnieciskās sankcijas Kubaitiskā eksistences viedokļa raugo-maksās vismaz 35 milj. dolaru ga-ties, viņš neuzdrošinās atklāt, ka dā — runām, kad amerikāņi Amerikas Valstu Organizācijas jau sen kā pārtraukuši vairāk kākonferencē viņš bija burtiski pa-300 milj. dolaru lielo Kubas cu-licis bez draugiem. Atsevišķos kurimportu, Kastro par savu gal-gadījumos viena otra iespaidīga veno nelaimju cēloni izvēlējās valsts gan nebalsoja pret viņu, prezidentu Kenediju, kura „no-bet nebalsoja arī par viņu. Un, ziedzīgā un hipokratiskā" rīcība ja nebalsoja pret viņu, tad vai-iespaidoja Amerikas Valstu Or-ganizācijas ārlietu ministru kon-ferenci Punta del Estē, Uragvajā. Jaunos prezidenta Kenedija saimnieciskos spaidus Kastro no-Savu vienkārši par nekaunī-giem, solidamies cīnīties pret tiem visiem iespējamiem spē-kiem, kā piemēram, ar ražošanas palielināšanu pašu mājās un pa-plašinātu tirdzniecību ar padom-ju bloka valstīm. Īsā telegram-mā, pec Kastro nedēļas nogales runāja, Pad. Savienības premjērs Chruščevs jau paspējis piedāvāt palīdzību. Maskava vēl nekad nav nokavējusies izmantot sev tik izdevīgu situāciju, kāda pa-reiz valda Kubā. Līdz ar Chruščeva telegrammu nekavējoties tika iedarbināta arī padomju propa-gandas mašīnērija daudz plašākā plāksnē. Ziņu aģentūra Tass pār-liecināti apgalvoja, ka visa pasau-le tagad steigsies talkā Kubai, lai apkarotu Sav. Valstu imperiālis-tu un viņu kalpu velnišķīgos plā-nus.

Kamēr savi plāni pret Kubu ir Amerikas Valstu Organizācijai, bez tādiem, pret Organizāci-jas nācijām, nav arī Kastro. Ap-gādāts moderniem padomju blo-ka ieročiem, to starpā MIG strūkliziničnātājiem, tankiem un artilēriju, Kastro arsenālos atbri-vojušies vecāku gadu gājumu ie-roči, ko Kubas aģenti tagad liks lietā subversīvai aktivitātei visā Rietumu puslodē.

Punta del Estes ārlietu minis-tru konferencē pierādījās, ka Pa-domju Savienības atbalstītais Kubas komūnisms nav bez seko-tājiem. To Kastro jau izmantoja līdz šim. Nākotnē to izmantos daudz plašāk, mēģinot iespics-ties arī tādās valstīs, kur neviens par viņu negrib ne dzirdēt.

Kastro savā runā nodeklarēja, ka Sav. Valstis Uragvajas ārlie-tu ministru konferencē piedzīvo-un saimnieciskā palīdzība, kas ir daudz reālāka un taustamāka ne-kā komūnistu solītā sociālisma paradīze nesaredzamā nākotnē.

Kubas Kastro ciņu pret Sav. Valstīm ved ne tikai no star-mešu apgaismotas platformas Havanā, subversijas draudiem un revolūcijas solījumiem, bet savā kampaņā mēģina iesaistīt arī Ap-vienotās Nācijas. Jau tuvāko die-nu laikā sāksies debates par Ku-bas apvainojumiem pret jauna amerikāņu subsidēta uzbrukuma sagatavošanu, lielāka un plašāka nekā pag. gada aprīlī, kas bei-dzās ar invāzijas spēku sakāvi un Kastro triumfu. Sav. Valstu sūtnis Stīvensons gan pārliecinā-ti apgalvo, ka Kubu šādu nepa-matotu apvainojumu sērijā atbal-stīs vienīgi padomju bloka val-stis. Un šis skaits ir daudz par niecīgu, lai Kastro varētu cerēt uzvarēt.

VAI KRIEVIJĀ PAREDZAMAS ĀRPOLITISKAS PĀRMAIŅAS TUVĀKĀ NĀKOTNĒ?

Jau sen daudzi optimistiski no-skaņoti britu žurnālisti parego Padomju Krievijas politiskā re-žīma pārveidošanos resp. pakā-penisku evolūciju. Ceļotāju stās-ti par krievu noskaņojumu to-mēr neapstiprina šos paregoju-mus.

Tūristi apgalvo, ka krievi pēdē-jā laikā baudot lielāku brīvību un to dzīves apstākļi esot uzlabo-jušies (viņu novērojumi gan at-tiecās uz Maskavu, bet ne uz kolonijām, kā, piemēram, Latvi-ju). Krievi arī cenšoties pēc ie-spējas vairāk baudīt uzlabotos mate-riālos apstākļus un domā-jot pa politiskām pārmaiņām. Tie labi apzinoties, ka ik brīdi varot rasties jauns Staļins un ag-rākās izspiegošanas un spaidu darbu nometņu ziedu laiki varot atkārtoties. Iedzīvotāji domājot, ka spaidu darbu nometnes esot kļuvušas tukšākas, bet valdība ne-esot atklāti nosodījusi agrāko spaidu darbu sistēmu. Par da-žiem pārkāpumiem parastais sods vēl tagad esot — izsūtīšana uz 5 gadiem uz Tālajiem Aust-rumiem.

Kaut arī iedzīvotāju izspiego-šana mazinājusies, ārzemju sūtniecību tāļruņi un ārzemju stu-denti vēl arvien tiekot izspiegoti un pēdējo satiksme ar krieviem stipri ierobežota.

Sakarā ar rūgtajiem pagātnes piedzīvojumiem, iedzīvotāji arī nedomājot prasīt lielāku politis-ku brīvību, bet esot priecīgi, ka varot drusku „atpūsties" no pa-gātnes smagajiem pārdzīvoju-miem un nodoties personiskai dzīvei, „baudīt dzīvi" ģimenes šaurajos rāmjos. Kāds krievs esot teicis britu ceļotājam: „40 gadus mums lika strādāt tikai nākamām paaudzēm, bet nu bei-dzot mēs varam strādāt arī ta-gadnei, varam iegūt kaut ko par savu darbu."

Valdībai varot likties bīstama vienīgi iedzīvotāju pārāk bieži izteiktā vēlēšanās — ceļot uz ār-zemēm. Vīzu uz ārzemēm varot dabūt tikai politiskā ziņā pilnī-gi „uzticamas" personas resp. partijas biedri: tikai tiem esot atļauts skatīt „kapitālistisko vals-tu dekadenci. . ."

Iedzīvotāji esot pārāk pieradu-ši pie Padomju režīma un esot gatavi samierināties arī uz priek-šu ar to, sevišķi tad, kad tas kļu-vis it kā drusku mīkstāks. Liela iedzīvotāju daļa arī ticot, ka vi-ņu dzīves standarts esot augsts, — ne zemāks par Anglijas dzīves līmeni, ka tas turpināšot uzlabo-ties un panākšot Ameriku.

Sarunās par nākamā kara briesmām izpaužoties krievu pār-liecība, ka esot iespējams noslau-cit no zemes virsas ar ūdeņraža bumbām Franciju un citas rietu-mu valstis, bet ne milzīgo Pa-domju Savienību!

Dažreiz ceļotājam nācies sa-stapties arī ar vienu otru neap-mierinātu un pārdrošu jaunekli. Tie žēlojušies par dažādām lie-tām: par viņu algas zemajām pirkstspējām, grūtiem dzīves ap-stākļiem u. c. Ceļotājus pārstei-gusi valsirdība un sarūgtinā-jums, ar kādu viņi runājuši ar ārzemniekiem, kas agrāk būtu bijuši pilnīgi neiespējama lieta. Kāds jauneklis apgalvojis, ka viņš lasot „ Pravdu," lai uzjautri-nātos depresijas brīžos, jo tur esot daudz „joku" (t. i. viņš neva-rot ņemt nopietni „Pravdas" rakstus). Viņš žēlojies par sa-viem tautas brāļiem: daudzi no tiem, kas kliedzot tagad „Lai dzīvo Hruščevs," agrāk kliegu-ši „Lai dzīvo Staļins" — un vēl agrāk „Lai dzīvo cars." Viņš do-mājot, ka ap 20 proc. iedzīvotā-ju esot neapmierināti ar savu valdību un dzīvi. Neapmierināto vairums esot tomēr ļoti uzmani-gi savās sarunās, baidoties no paslēptiem mikrofoniem u.t.t. Di-vi jauni zinātnieki tādēļ atteiku-šies sarunāties ar ceļotājiem vies-nīcā, bet sarunai izvēlējušies ielu un savu mazo dzīvokliti. Tie būtu labprāt sarakstījušies ar jaunajiem ārzemju paziņām, bet atzinušies, ka viņiem esot bīstami dot ārzemniekiem savu adre-si un saņemt vēstules no ārze-mēm. Viņi atzinušies, ka neap-mierinātajiem neesot nekādu ie-spēju panākt režīma maiņu: „Vi-ņi satriektu mūs 5 minūtēs, jo viņu rokās ir armija!"

Par ko krievi visvairāk žēlojo-ties? Par cenzūras spaidiem pre-sē, zemo preču kvalitāti, elemen-tāro ērtību trūkumu u. c.

Krievijā neesot iespējams da-būt nevienu nekomūnistisku rie-tumu laikrakstu, un ar šo faktu tūristi izskaidro iedzīvotāju lie-lo vēlēšanos sarunāties ar ār-zemniekiem. Kad tūristi jautā-juši partijas biedriem, kādēļ šā-di ierobežojumi ārzemju laik-rakstu saņemšanā, viņi dabūjuši atbildi, ka krievu tautai neesot jālasa tas, ko viņai nevajagot zi-nāt! . . . Pēc dažu ceļotāju do-mām briesmas Padomju režī-mam slēpjoties vienīgi jaunajā paaudzē, kur jau digstot nemie-ra sēkla, bet raža varot būt tikai ļoti attālā nākotnē.

Nav patikusi ceļotājiem politis-kā audzināšana, kas sākoties no bērna pirmajām dienām skolā— ar kliedzošiem saukļiem uz sie-nām, ar tendenciozu ārzemju rakstnieku darbu izvēli, tikpat tendenciozām vēstures un ģeo-grafijas grāmatām u. c. Pat ang-ļu stundās iesācējiem izrunas vingrinājumiem teksts bijis iz-raudzīts no „komūnistu manifes-ta." Visur esot vēl arvien re-dzams personas kults — Ļeņina un Chruščeva attēli (Staļina por-treti nozuduši). Ceļotājus pār-steidzis fakts, ka Ļeņins tiekot uzskatīts par gandrīz dievišķīgu būti. Kāds krievs teicis tūris-tiem: „Jums ir kristiānisms, bet mums ir komūnisms, — tā ir mū-su reliģija!"

Šķiet, ka Krievija tiešām ir ce-ļā uz jaunu „vienas personas kultu" resp. Staļina kulta atvie-tošana ar Chruščeva slavināšanu. Pēdējā laikā Krievijā parādiju-šās vairākas grāmatas, kuŗas cen-šas pierādīt Chruščeva „lielo lo-mu" 2. pasaules kara laikā. Pie-mēram, viens no Staļingradas aizstāvjiem maršals Jeremenko cenšas pierādīt, cik lielu lomu Chruščevs spēlējis kā politbiroja loceklis Staļingradas kara pado-mē. Interesanti, ka pilnīgi nekā-sēts Maļenkova vārds, kuŗš arī bijis viens no politbiroja locek-ļiem minētajā padomē.

—gs.

VAI KRIEVIJAI IZDOSIES PANĀKT AMERIKU

Chruščevs ne vienu vien reizi ir lielījies, ka līdz 1970. gadam krievu dzīves standarts būšot tik-pat augsts (un pat augstāks kā amerikāņu standarts (it kā amerikāņi stāvētu uz vietas un gaidītu, kamēr krievi viņus pa-nāks!). — Britu ceļotāji un žur-nālisti, kas apmeklē Padomju Krieviju, ir visumā labvēlīgi no-skaņoti pret krieviem, tomēr viens no viņiem domā, ka pašrei-zējais dzīves standarts Krievijā esot ļoti zems, pat salīdzinot ar zemēm, kuŗas nevarot saukt par attīstītām. Ja Krievija sasnieg-šot līdz 1910. gadam Jugoslāvijas līmeni, tad arī tas būšot jau ie-guvums (bet daudzi rietumu tū-risti žēlojas par elementāru ēr-tību trūkumu un nabadzību Ju-goslavijā).

Krievijas pilsētās stāvoklis esot labāks nekā laukos, un it sevišķi Maskavā tas esot labāks nekā citur.

Vakareiropieti uz katra soļa pārsteidzot dažas īpatības krievu dzīvē. Pirmkārt, nekur Eiropā miera laikā neesot sastopami tik daudz kareivju, kā Krievijā (bet Krievija jau vēloties mieru!?). Iepirkšanās veikalos esot ļoti grūta: parastā atbilde esot „iz-pārdots". Grūti dabūt augļus, svaigu pienu, labu gaļu u. c. Res-torāni esot pārpildīti, grūti da-būt brīvu vietu; ēdiens slikts, un kartē minētie ēdieni bieži izpār-doti.

Autobusi esot pārpildīti un jā-stāvot rindā pat uz taksometriem. Viss atstājot nolietotu, no-plukušu iespaidu: uz katra soļa esot redzama remonta vajadzība.

Nepatikamu iespaidu uz svešie-nieku atstājot „morāles" sludinā-šana resp. plakāti ar saukļiem un atgādinājumiem ielās, parkos, darba vietās (piemēram, plakāts ar jautājumu: „Ko jūs šodien darījāt, lai izpildītu septiņgades plānu?").

Kāds amerikānis, salīdzinot Krieviju ar Ameriku ,teicis, ka krievi dzīvojot nevis tagadnē, bet nākotnē un it kā permanentā kara un revolūcijas stāvoklī. Amerika turpretim dzīvojot ta-gadnē, tur valdot miera stāvok-lis un līdz ar to iecietība, apmie-rinātība. Krievi mierinot sevi ar domām, ka, varbūt, 1980. gadā vi-ņi varēsot „baudīt īsto komū-nismu — un dzīvi".

Daudzi neticot ārzemju tūris-tu stāstiem un britu radio raidī-jumiem par dzīvi rietumos un turot tos par lielīšanos.

Viens no britu tūristiem pie-dzīvojis, ka ārzemnieku attiek-smes ar vietējiem iedzīvotājiem vēl arvien esot stingri ierobežo-tas. Kādā vietā viņš uzņēmis sa-vā auto zemnieci, kuŗa nesusi kartupeļus uz tirgu. Policists drīz vien izsēdinājis sievieti, aiz-rādot, ka ārzemniekiem aizliegts uzņemt savās mašīnās vietējos iedzīvotājus. Minēta britu tūris-ta slēdziens: Krievijā ir daudz mazāk brīvības nekā Anglijā.

Būtu labi, ja arī citi ceļotāji būtu tikpat labi novērotāji.

-gs.

KANADAS ZIŅAS

Sv. Jāņa draudzes dāmu komi-tejas sēde notika 30. janvārī draudzes namā. Valde, kas tika ievēlēta 14. janvāŗa pilnsapulcē, amatus sadalīja šādi: priekšnie-ce — Sofija Asmuse, pr. vietnie-ces — Lidija Lūse un Līvija Jan-sone, kasiere — Aina Krūgere, kas. vietn. — Erna Buka, sekre-tāre — Meta Tanne, sekr. vietn. — Ieva Ploriņa, mantzine — Er-na Baruša, mantz. vietn. — Milda Skrastiņa. Sēdes dalībnieces pār-runāja tuvāko draudzes sarikoju-mu noorganizēšanu un veicamos priekšdarbus. Garīgā koncerta bi-ļetes — pa vienai katrā ģimenē — nolēma piesūtīt draudzes lo-cekļiem mājās — kopā ar ap-kārtrakstu. Ja kāds biļetes laikā nesaņem, var ierasties koncertā pret ziedojumiem. Koncerta die-nā biļetes nepārdos.

Jaunievēlētā dāmu komitejas priekšniece jau sen pazistama kā čakla un darba prieka apgarota darbiniece.

Saulaines pārvaldes sēde draudzes namā notika 29. janvā-rī. Sēdi vadīja pārvaldes pr-ks E. Buka. Saulaines pārvaldes kasie-ris J. Skrastiņš ziņoja par Sau-laines ieņēmumiem un izdevu-miem 1961. gadā. Ieņemts (kopā ar iepr. gada atlikumu) $13.6.0,16. Šai summā nav ieskaitīts valdī-bas pabalsts bērnu nometnei par 1961. g., kas ir solīts, bet vēl nav pienācis.Saulaines izdevumi 1961. gadā bijuši $11.073,37; atlikums — $2.536,79. Ārpus budžeta — no draudzes kasē iemaksātām sum-mām par pārdotiem zemes ga-baliņiem — Saulaines pārvalde virtuves būvei papildus saņēmusi $3.500,-. Virtuves būvei saņemts arī ziedojums $60,-. Virtuves no-beigšanai vēl būtu vajadzīgi apm. $1.000,-.

Bērnu nometnē pag. gadā bija-ši 115 bērni, mazo bērnu nomet-nē — 20. Angļu jauniešu nomet-nē, ko rīkoja sinode jauniešu grupu vaditāju sagatavošanai, bi-juši 52 dalībnieki. Pēc sīkas visu vajadzību iztirzāšanas 1962. gada budžetu sastādīja $13.255,- apmē-rā. Saskaņā ar priekšā stāvošo „jubileju" budžetā paredzēja summas Saulaines uzpošanai un jauna inventāra iegādei.

Pārrunājot dažādas iespējas telpu īres noteikšanā, vienojās tomēr pagaidām pieturēties pie līdzšinējām īres likmēm. Atstāja arī līdzšinējās teltošanas maksas. Bērni līdz 12 gadu vecumam, ko-pā ar saviem vecākiem, telpās varēs dzīvot par brīvu.

Nometnes bērnu vecuma robe-žu noteica līdz 16 g. Nometņoša-nas maksa — $13,- nedēļā par pirmo un $11,- par katru nākošo bērnu - nometnotāju ģimenē.

PATEICĪBA

Izsaku sirsnīgu pateicību vi-siem, visiem, kas piedalījās ma-na mīļā vīra Rūdolfa Egliša iz-vadīšanā uz pēdējo dusu.

Zinaida Eglītis

RED DĪRA, ALBERTĀ

Daugavas Vanagu dziesma „Šeit kopā mēs biedri . . . " atkal sirsnīgi atskanēja, ievadot DV Albertas nodaļas pilnsapulci š. g. 27. janvārī, nodaļas priekšnieka mājās.

Klāt bija visi nodaļas biedri no Red Dīras, kā arī četri pārstāv-ji no Kalgarijā dzīvojošiem no-daļas biedriem. Edmontonā dzī-vojošie biedri bija atsūtījuši pil-varu nodaļas priekšniekam lemt un tos pārstāvēt viņu vārdā. Sa-pulci atklāja nod. pr-ks E. Del-veris, protokolēja Boreiko no Kalgarijas .

Sapulce noritēja lielā vienprā-tībā un labā saskaņā. Atzina, ka turpmāk vēl cīņāk jāsadarbojas ar pārējām latv. organizācijām kā Kalgarijā, tā Edmontonā, po-pulārizējot DV idejas nacionāli - kultūrālā un aprūpes plāksnē. Kā informātoru un koordināto-ru šim darbam Kalgarijā dzīvo-jošo tautiešu vidū ievēlēja E. Kornu.

Par nodaļas priekšnieku ievē-lēja līdzšinējo E. Delveri. Valdē A. Kociņu, V. Jansonu, A. Gilu un V. Skrastiņu. Revizijas komi-sijā — S. Dargevicu, B. Bergu, J. Kociņu.

Ar gandarījumu uzņēma ziņu, ka rakstnieks V. Kārkliņš ir iz-teicis vēlēšanos noturēt referā-tu un kultūras filmu ciklu Alber-tā.

Pilnsapulce izteica pateicību un atzinību par aktīvo un pašaizlie-dzīgo darbību nodaļas priekšnie-kam, valdei, revizijas komisijai, kā arī visiem biedriem un pārē-jiem tautiešiem, kas pielikuši pū-les un atsaukušies DV idejām un darbam.

SPORTS

BASKETBOLS KANADĀ

JAUNATNES MEISTARĪBĀ TLSK REVANŠĒJAS NIAGA-RAI PAR ZAUDĒJUMU PIRMĀ SPĒĻU KĀRTĀ UN UZVAR AR 61:59.

Ja Niagaras jaunatnes vienības pirmo uzvaru varētu izskaidrot ar to, ka TLSK nebija visi pa-matsastāva spēlētāji, tad otrā spēle rādīja, ka šāda doma nav pareiza. Otrā spēlē klubs darbo-jās pilnā sastāvā, bet uzvaru nā-cās izcīnīt ar vislielāko piepūli. Pirmais puslaiks piederēja ciemi-niem — Niagarai, kas vēda ne-pārtraukti līdz puslaika beigām un darbojās daudz labāki. Puslai-ka rezultāts — 32:24, Niagaras labā. Neveiksmīgs bija Niagaras vienībai otrā puslaika sākums, kad TLSK izdevās savu pretinie-ku panākt. Pie tā pa daļai vaino-jams arī tas, ka Niagara aizmir-sa, ka basketbols ir vienības spē-le un viens spēlētājs nevar viens pats uzvarēt. Pamazām Niagaras spēlētāji atguvās un sāka darbo-ties atkal veiksmīgāk. Iedegās vienlīdzīga cīņa, bet rezultātu vairs neizdevās izlīdzināt, kaut gan šādas iespējas bija līdz spēles pēdējai sekundei. Uzvarēja TL SK ar 61:59.

TLSK vienībā spēlēja: G. Rinks — 5, V. Ozoliņš — 17, I. Alders, G. Ozoliņš — 8, J. Āboliņš — 12, G. Ātrēns — 19 un E. Timmer-manis.

Niagaras vienībā: J. Skalde — 9, E. Šteinbachs — 11, V. Celms — 6, J. Grīnbergs, A. Skalde — 20 un P. Šteinbachs — 13.

BOBSLEJA SACIKSTĒS VĀCIJAS KOMANDA IZCĪNA PASAULES MEISTARĪBU

Pasaules meistarsacīkstes bob-sleja sacensībās notika Garmiš Partenkirchenā, Vācijā, atstājot otrā vietā bijušo pasaules meis-taru — Itāliju, trešā — Austriju un ceturtā — Kanadu. Pirmās vietas laiks — 2:33,66, Kanadas vienības laiks — 2:35,84.

PASAULES BIJ. MEISTARS BOKSĀ SMAGĀ SVARĀ — ZVIEDRS JOHANSONS FEBRUĀRĪ CĪNĪSIES AR ANGLI J. BYGRAVES

Kopš pag. gada marta, kad In-gemaru Johansonu sita nokautā Floids Pattersons, Johansons nav piedalījies nevienā cīņā. Pir-mais starts Ingemaram Johanso-nam būs pret angli Joe Bygraves. Cīņa notiks š. g. 9. februārī.

LATVIEŠU NAMS

(Pārnesums no 1. lpp.)

Varēšana, izejot no mūsu ta-gadējās labklājības, mums ir. Uz labu gribu visi paļāvīgi cerēsim.

Neviena organizācija un drau-dze lai nepaliek ārpusē. Mūsu nams ir latviešu lieta un līdz ar to arī katras organizācijas lieta. Katras organizācijas mērķim va-jadzētu būt iet kopsolī katrā lat-viešu nacionālā pasākumā. Lielā-kais vairums un sevišķi lielākās mūsu organizācijas ir jau izšķi-rušās. Mazākās organizācijas sirsnīgi lūgsim to darīt, un jo ātrāk, jo labāk, arī tad ,ja viņas savas rocības dēļ var palīdzēt tikai simboliski ar kaut ko.

Beidzot, sirsnīgā draudzībā un lielā vienprātībā apvienot visus mūsu spēkus, lai latviešu nams šoreiz taptu par īstenību.

Naudas vākšana, kas ir viens no vissvarīgākajiem faktoriem, ir jau sākusies. Bet mēs šeit katrs varam daudz ko palīdzēt, daudz ko atvieglot. Mēs zinām, ka daudz vieglāk un patīkamāk ir dot nekā lūgt. Tādēļ dosim, pirms mēs tiekam lūgti. Būsim sirsnīgi un patīkami, ja katrs no mums, kam $100,- ir pie rokas, to iemaksātu vai nu savai orga-nizācijai, vai nama organizācijas komitejai, bet tie, kam šo $100,- nav pie rokas, tos pieteiktu un naudu sagādātu vēlāk. Būtu sir-snīgi un mīļi, ja tie, kam iet grū-ti, un tāpat arī tie, kas kādu ap-svērumu dēļ izšķirtos palikt ār-pusē no mūsu kopīgā nama, strupi nenoraidītu naudas vācē-jus, bet tiem laipni pateiktu pal-dies par apmeklējumu tad, kad tie kādā vakara stundā pieklau-vēs pie jūsu durvīm, jo latviešu namā visi latvieši tiks mīļi uz-ņemti.

Nāma statūti, kas ir sekundā-ras dabas jautājums šinī lietā, mazliet nobremzēja mūsu darbu. Tas ir dabiski, ka organizāciju vadība, kam jārīkojas ar sabied-rības mantu ,bija ieinteresēta par savām tiesībām kopīgā pasāku-mā. Kad izrādījās, ka statūtu projektā viņu tiesības iespējami labi nodrošinātas, radās jaunas bažas, proti, par atsevišķo akcio-nāru tiesībām. Ar jaunu statūtu papildinājumu arī šis šķēršlis no-vērsts. Un tagad mēs droši va-ram teikt, ka statūti nav vairs šķēršlis, lai ar pilnu sparu va-rētu certies pie visiem sagatavo-šanas darbiem ,lai Latviešu nams taptu. Un tas taps!

No visas sirds vēlētos, lai šis raksts būtu kā draudzīgs uzsau-kums katra latvieša sirdsapziņai mūsu tik skaisti iecerētā pasāku-mā, kāds ir latviešu nams. Tas būs, bet, mīļie draugi ,no mums visiem ir atkarīgs tas, cik ātrā laikā mēs to veiksim, un kad pie-nāks tā diena un stunda, kad uz tā mēs pacelsim sarkanbaltsarka-no karogu.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 11. februārī, plkst. 11 no rīta dievkalpojums. Pēc diev-kalpojuma draudzes dāmu sapul-ce. Dāmu komitejas ziņojums par darbību un valdes vēlēšanas.

Māc.A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

11. februārī, plkst. 2 p. p. Jā-ņa baznīcā dievkalpojums, svēt-dienas skola un iesvētes māciba.

18. februārī ,plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā garīgs koncerts. Svētdie-nas skola darbosies parastā kār-tībā.

25. februārī ,plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā dievkalpojums, svētdie-nas skola un iesvētes māciba.

4. martā Oskara Kalpaka pie-miņas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. lat-viešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

18. februārī, plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlit pēc dievkalpojuma plkst. 3,30 p .p. draudzes pilnsa-pulce Sv. Barnaba baznīcas apakšējā zālē.

25. februārī plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

Bramptonā, 11. februārī plkst. 1,30 p .p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

18. februārī, plkst. 3.30 p. p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. bazni-cā, Oxford un Colborne St.

11. februārī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzē, anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 N. Portage Rd.

NORANDA

Norandas latviešu draudzes dievkalpojums svētdien, 18. feb-ruārī, plkst. 4 p. p. United Ch. baznīcā. Prāv. A. Skrodelis. Svētdienas skola sestdien, 17. februārī, plkst. 2 p. p.

VIRDZINIJTAUNA

Virdžinijtaunas latviešu drau-dzes dievkalpojums svētdien, 18. februārī, plkst. 1 p. p. anglikāņu baznīcā. Prāv. A. Skrodelis. Svēt-dienas skola 18. februārī, plkst. 10 no rīta.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

11. februārī, plkst. 11 pr. p. dievkalpojums.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voltkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

11. februārī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

14. februārī plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda.

18. februārī, plkst. 9.30 no rīta dievkalpojums angļu valodā, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums.

Māc Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu drau-dzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

11. februārī, plkst. 2 p.p. diev-kalpojums. Pēc dievkalpojuma mācītāja istabā draudzes pilnsa-pulce.

25. februārī, plkst. 2 p. p. diev-kalpojums.

18. februārī ,plkst. 10 no rīta ie-svētes māciba iesvētāmiem.

Plkst. 3 p. p. vecāku sanāksme pie draudzes mācītāja, lai ap-spriestu jautājumus, kas saistās ar jauniešu iesvētīšanu.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdie-nās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bibeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

Toronto latviešu misiones kār-tējie dievkalpojumi notiek sest-dienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tu-vumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 —11.00 garīgs radio raidījums — Bridis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.